

-5000009358

ZRV
3391

SAN JOSEPEREN

ILHABETHEA

EDO

MARTCHOA CONXECRATUA SAN JOSEPE

Patriarkha loriosari

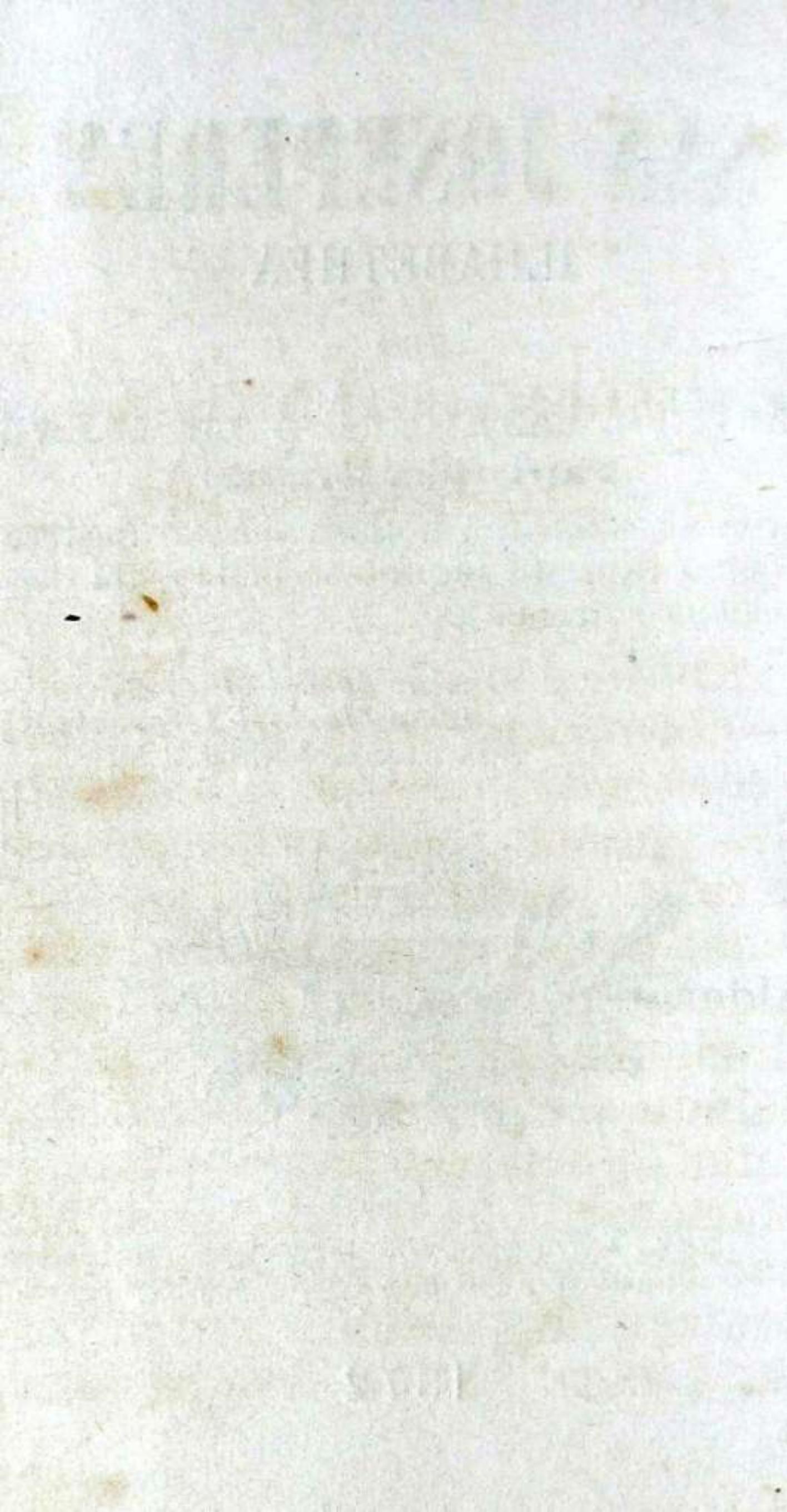
haren ararteotasun botherexuaz ardiesteco
behar ditugun laguntzac bizian eta he-
riotzeco orenean.

*Guziac Jesusi Mari az,
Guziac Mariari Jesusentzat,
San Josepe loriosaz.*

BAYONAN

LASSERRE, Yaun Aphezpicuaren imprimatçilea
baithan, Orbeco Carrican, 20,

PREMIAZCO ABISUA

Iracurtzaile debotari

—

Andre-dena Mariaren ilhabete-
co deboziona bazter gehienetarat
hedatua da; debozione horren bi-
dez jadanic hainbertze grazia,
zerutic jausten dela ikhusteac,
eman diote gogorat san Joseperen
alderat debotac direnei, bertze
ilhabethe bat osoa conxecratzeco
saindu guziz lorios horren oho-
retan. Hortaraco hautatu izan da
Martchoco ilhabethea, zeren Eli-
zac hil hunen hemerétzian zele-
bratzen baitu saindu horren bes-
ta. Liburu chume hau egitean,

ene chedea da, Jesu Cristoren
aita ordeari dohacon bezala, mart-
choco debozione hunen escual he-
rietan hedatzen laguntzea. Iza-
nen othe da nihor erranen due-
nic : zertaco ilhabethe oso bateco
deboziona san Joseperen ohore-
tan ? Zertaco ? Zeren deus ez beit-
zacote agradagarriagoric Jesusi
eta Mariari, santa Margarita Cor-
tonecoari Salbatzaileac berac er-
ran dioen bezala (1) ; zeren erran
baititake san Josepez, san Ber-
natec Mariaz dioena : *De Mariâ
numquam satis* ; « Mariaz seculan
sobera. » Zeren denbora gaitze-
tan aurkhitzan beicare, eta be-
har berezi bat beitugu Mariaren
eta Joseperen laguntza izaiteco ;
azkenecotz, zeren, iduri guzien
arabera, hurbil beitago mende
urus hora, zeintan Maria Jain-

(1) *Boll. cap. xxii.*

soaren Ama, eta Josepe, haren aingeruzco esposa, eta Jesu Cristoren aita ordea, behar beitira izan ohoratuac eta lorificatuac Elizan, orai artean egundaino izan diren beino gehiago.

Kemen gonbidatuac dira Mariaren zerbitzari leyal guziac bere egin ahalaz hedatzen hartzera san Joseperen alderaco deboziona; hunc hazi eta arthatu deraucu gure Salbatzailea, mila zerbitzu bihurtu diozca Maria gure Amaguzizonari; hau da Jaincoac guretzat zaucana erresurx bat bezala, Elizaren eta girichtinotasunaren contra altchatuac diren nahasdura eta eraunxia izigarrietan, bai eta bere gure alderaco amodioaren eta misericordiaren frogaric hunkigarriena bezala. Norc izanen du? eta ochala izaiten balu norbeitec, boz bat aski hazcarra orotarat adi arazteco,

Izpiritu sainduarekin : *Ite ad Joseph, salus nostra in manu tua est.* « Zohazte Josepe ganat, gure salbamendua haren escuetan dago. »

Izan beite bethicotz laudatuac Jesusen, Mariaren eta Joseperen izen sacratuac.

Jesus, Maria eta Josepe, izan zaitztle gure socorria, egun, gure bizico egun guzietan, eta bereziki heriotzeco ornean.

Maria saindua eta san Josepe, othoitz zazue Jesus, zuen seme Jaincoa, egin dezadan grazia azkeneraino ongian irauteco.

JAINCOAC EMAN DIOZCAN

PRIBILIO DIFERENTAC

SAN JOSEPERI

—

1º Deboki othoitz eginen dioteneac, izanen dira lagunduac zerauz garbitasun sainduaren begiratzeco, eta garhaitzeco senxuetaco tentazioneac.

2º Ardiexico dituzte grazia bereziac bekhatutic atheratzeco.

3º Ardiexico dute Birjina guziz sainduaren alderaco debozione egiazcoa.

4º Eginen dute heriotze on eta zorionezco bat, eta lagunduac izanen dira azken memento hartan debruarren contra.

5º Begiratuac izanen dira, on badu heyen arimentzat, gorputzeco erita-

sunetaric, eta aurkhituco dute soleimendua bere penetan.

Zesareco Aita Amedeo, Indexeco Congregazione sacratuco conxeilarriac egin duen Birjina Maria Sainduaren bizian. (Obra aprobatua.)

SAN JOSEPERI

CONXECRATUA ZAYON MARTCHOCO ILHABETHEAN

EGITECO PRATICAC

Jesusi eta Mariari nahiz egin zerbeit agradagarriric, arima Jaincotiarrec conxecratzen dute martchoco ilhabethe osoa san Joseperen oho-reco ; beitakite Jaincoaz hautatua izan dela Mariaren aingeruzco Espostzat eta gizonen Salbatzailearen Aita ordetzat.

Debozione hau graziaric baliose-

nen ithurburua da. Jaincoac ezin deusic errefusa dezake ilhabetle oso batez galdegiten zayonetic saindu bat-en arartecotasunaz, zeinari nahi izan beitu obeditu hainbertze urthez, lur-raren gainean ereman duen bizian ; eta zeina ezarri beitu Mariarekin bere ganic hurbilena zeruko erresuman.

San Joseperen ilhabethea deboki eremaiteco segi zaitzu behereco practica haue :

1º Bezperatic hartzazu gogoan zer grazia nahi duzun ardiexi Jaincoa ganic, saindu hunen arartecotasunez, huni conxecratuac zaizcon egubetan ; ofri zaitzu chede hortara zure othoitz eta eginbide guziac.

2º Egun guziez, baldin zure egi-tecoec denbora uz'en badatzute, egi-zu zure meditazionea, liburu huntan egun bakhutchecho ezarria den bezala ; edo bederen iracur zazu zure iracurtze izpiritualtzat bezala.

3º Izazu zure khanbaran san Joseperen potreta, zeinaren aintzinean erranen beituzu, egunean behin bederen, arraxetan, Elizac induljentziez aberastuac dituen othoitzetaric bat.

4º Aipha zaitzu egunean ardura hain gozoac diren izen hauec : *Jesus, Maria eta Josepe*. Ekharrria izan zaite comunione sainduaren egitera, zure cofesoraren nahiarekin, astean behin, *astezkenetan*; bederen, comunia zazu *behin* ilhabetha huntan. Ahal baduzu, entzun zazu meza egun guziez, eskerrac bihurtzeo Jaincoac san Joseperi eman diozcan fagore eta pribilio guziez, eta hunen arartecotasunaz zuhoroniri egin daitzun on eta grazia bereziez.

5º Ilhabetha huntan egizu, zure ahalaren arabera, amuina bat haur bati, ama bati eta gizon zahar bati, familia sainduaren ohoretan, zeinac

jasan izan beititu beharraren eta pobreziaren miseria guziac. Egunean irabazten dituzun induljentziac emoitute Purgatorioetako arimei, eta berreziki debozioneric gehiena izan dutenei *Jesus*, *Maria* eta *Josepentzat*.

9º Finean, ilhabethe eder hau akhabatzean, hartzazu chedea san Joseperen ohoratzeko zure bizi guzian ; conxeera zaitzu zure gorphutzeko eta arimaco intres guziac ; othoitz zazu egin daitzun ongi guziac gakha eta zigilusta ditzan, ardiesten dautzularic grazia zure azken haxa uzteco Jesusen, Mariaren eta bere escuetara.

Guziac Jesusentzat Mariaz,
 Guziac Mariari Jesusentzat,
 San Josepe loriosaz.

OTHOITZAC

SAN JOSEPEREH ILHABETHECO EXERZIZIOETAN

Exerzizioaren hastean.

JESUS, Maria eta Josepe, emaitet
darozkitzuet ene bihotza, ene izpi
ritua eta ene bizia (1).

- AGUR, Josepe, graziaz bethean
Jesus eta Maria dira zurekin; bene
dicatua zare gizon guzien artean
eta benedicatua da Jesus, zure espo
garbiaren fruitua. San Josepe, Jesu
sen aita ordea eta Birjina Maria do
haxuaren espresa, egizu othoitz gu
bekhatoreentzat orai eta gure herio
tzeco orenean. Hala-biz.

Othoitz hunen ondotic erran ditazke san
Joseperen lithaniac.

Hemen iracur zazu eguneko meditazio
nea, ondotic dituen istorio irekin eta pra
ticarekin.

(1) Ehun egunen induljentzia. Pio VII.

Exerzizioaren akhabantzan.

ORHOIT zaite, o ararteko lorios eta guziz maitagarria; san Josepe, zure zerbitzari leyal, santa Theresaren lekhucotasunac dioenaren arabera, ez dela egun deia aditu erraiten: zuretzat egiazco deboziona izan dutenetaric bat, eta zure laguntza confidentziarekin galdu duenic, izan dela bere galdea errefusatua izan zayonic. Bihotza behea hoin esperantza gozoaz, heldu natzaitzu o Mariaren espos guziz gaya, ihes egiten dut zure oinetara, eta naizen bezelaco bekhatorea, galdegiten derautzut zure arartecotasuna! Ez dezozula beharría huxene othoitzari; o zu Jesusen aitaren izen loriosa ekharri duzuna, beinan adi zazu sagorezki, eta presenta zozu enetzat zure Semea deithua nahi izatu denari. Hala-biz.

JESUS, Maria eta Josepe, emaiten

darozkitzuet enebihotza eta enearima.

JESUS, Maria eta Josepe, lagunnezazu ene hagonian.

JESUS, Maria eta Josepe, hiltzean, enearima descanxuan ethor bedizuen galtzarrera. Hala-biz (1).

—
Baldin elizan egiten badira, publicoki biltzarrean, exerzizio izpiritual hauc, canta ditake behereco himnoa, hastean; eta akhabantzan san Joseperen lithaniac erranen dira.

HIMNOA SAN JOSEPEREN OHORETAN (2)

Quicumque sanus vivere,
 Cursumque vitæ claudere

(1) Hiru bihotz altehatze horiei emana du Pio zazpigerrenae *ehun egunen induljentzia*, bakhotchari, egiten direlaric behatuez bihotzeco urrikiarekin. (*Decreta Aphirilaren 28. 1807.*) Aplica daitezke purgatorioco arimei.

(2) Urthe baten induljentzia erraiten den aldí bakhotcheco. Aplica daiteke Purg. arimentzat. (*Ikhus Racolta.*)

In fine lætus expetit,
Opem Josephi postulet.

Hic sponsus almæ Virginis,
Paterque Jesu creditus,
Justus, fidelis, integer,
Quid poseit orans impetrat.

Quicumque, etc.

Feno jacentem Parvulum
Adorat, et post exulem
Solatur; inde perditum
Quærit dolens, et invenit.

Quicumque, etc.

Mundi supremus artifex
Ejus labore pascitur,
Summi Parentis Filius
Obedit illi subditus.

Quicumque, etc.

Adesse, morti proximus,
Cum Matre Jesum conspicit,
Et inter ipsos jubilans
Dulci sopore solvitur.

Quicumque, etc.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

Quicumque, etc.

Antifona. Ecce fidelis servus et prudens quem constituit dominus super familiam suam.

℣. Ora pro nobis, beate Pater Joseph; ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Deus qui ineffabili providentia beatum Joseph, sanctissimæ Genitricis tuæ sponsum eligere dignatus es, præsta, quæsumus, ut quem protectorem veneramur in terris, intercessorem habere mereamur in cœlis, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum, Amen.

—

LITHANIAC

SAN JOSEPE LORIOSAREN OHORATZECO.

Jauna, urrial gaizkitzu.

Jesu-Cristo, urrial gaizkitzu.

Jauna, urrial gaizkitzu.

Jesu-Cristo, adi gaitzatzu.

Jesu-Cristo, entzun gaitzatzu.

Jainco Aita zeruetan zaudeaa, urrial gaitzatzu.

Jainco Seme, munduaren Erostaile, urrial gaitzatzu.

Jainco Izpiritu Saindua, urrical gaitzatzu.
 Trinitate saindu, Jainco bakhar bat zarena, urrical gaitzatzu.
Maria saindua, Jaincoaren ama, san Joseperen esposa, egizu othoitz guretzat.
San Josepe, Aita zerucoaren iduria, eta haren Seme bakharraren aita ordea,
San Josepe, Mariaren espos garbia,
San Josepe, Dabitzen semea, Patriarkhen fedearen eta berthuten premua,
San Josepe, hogoi eta hamar urthez begien aintzinean izan duzuna Jesus, perfectzioen guzien Jaincozco modela,
San Josepe, gizon justu, chinple, zuzen eta Jaincoaren bihotzecoa,
San Josepe, obedientziaric lasterrenaren, humilenaren eta perfetenaren modela,
San Josepe, gizonez mesprechatua, bainan handia Jaincoaren begietan, Aingeruez errespetatua eta amiratua,
San Josepe, bizi bat ereman duzuna chinplea, ilhuna eta nekhatua pobrezian,
San Josepe, bizi barnecorraren modela perfeta,
San Josepe, zeinaren bizia Jesu Cristorekin izan beita gordea Jainco beithan,
San Josepe, hain denbora luzez eta hain familierki ikhusi beituzu zure begiz eta hunkitu escus biziaren Berboa,

XVIII

- San Josepe, zeinac zure obedientiaz,
zure izerdiz eta zure lanaz salbatu bei-
tuzu eta **hazi Crea'zaile eta Salbatzai-**
learen bizia, Egizu ohoitz guretzal.
- San Josepe, hain eroria izan zarena Iz-
piritu Sainduaren eginei eta erranei eta
haren graziaren inspirazione guziei,
- San Josepe, zeinari canpoco egitecoec ez
beitiotetx gutitu behin ere barneco bildu-
tasuna, eta Jaincoaren presentziaren
alderaco atentziona,
- San Josepe, hitzezbekhaturic egin ez
duen gizon perfet hura zarena,
- San Josepe, ez miraculuric, ez irakhas-
penic egin ez duzuna, bainan gizon
guzien eta mende guzietaco irakhaspe-
na zarena zure amodiaaz ichiltasuna-
rentzat,
- San Josepe, zeinaren bizia continoco go-
goeta bat Jaincoaz izan dena, Egizu ohoitz guretzal.
- San Josepe, Jesu-Cristori bat egina amo-
dioric garbienaz, borthitzenaz eta sa-
murrenaz,
- San Josepe, Jesus Jaunaren besoetan
hil zarena,
- San Josepe, Jaincoaren etcheo ontha-
sunen aintzindari, eta haren tresoren
phartitzale zarena,
- San Josepe perfectzioneraco jaudura
dutene arimen gidaria, adichkidea eta
laguntzailea,

San Josepe, girichtino guzien aita, flacoen defendatzailea, afliituen conxolatzalea, penitenten ihes lekhua, ororen esperanza, egizu othoitz guretzat.

San Josepe, Eliça catholicoaren Patroina, egizu othoitz guretzat.

Zure haurtasun sainduaz, eta zure bizi gordeaz, entzun gaitzatzu Jesus Jauna.

Zure Ama sainduaren birjinitate guziz garbiaz, garbi gaitzatzu, Jesus Jauna.

San Joseperen justiziaz eta leyaltasunaz, begira gaitzatzu, Jesus Jauna.

Jaincoaren Bildoxa, munduko bekhatuac khentzen dituzuna, barkha diezaguzu.

Jaincoaren Bildoxa, munduko bekhatuac khentzen dituzuna, entzun gaitzatzu, Jauna

Jaincoaren Bildoxa, munduko bekhatuac khentzen dituzuna, urrial gaizkitzu, Jauna.

Berxua. San Josepe Elicaren patroin loriosa, egizu othoitz guretzat.

Arrapostua. Izan gaitezentzat gai Jesu-Cristoren agintzetan partalier izaiteco.

OTHOITZA.

Eue Jaincoa, zure probidentzia mিragarriaren bidez, hautatu duzuna

san Josepe zure Ama guziz saindua-ren espostzat, emaguzu grazia lurra-ren gainean ohoratuz gure ararteko bezala, sendi dizagun zeruan haren botherearen ondorio zori onezcoac. Hala-biz.

MARTCHOA

SAN JOSEPEREN ILHABETHEA

LEHEN EGUNA.

Jesus gure lehen Buruzagia eta
lehen modela, san Joseperi
bihurtu dioen ohorean.

I. PHONDUA. Jaincoaren Seme, gure Salbatzailearen bizi guzia da exemplu bat perfeta, eta Jaincozco modela imitatzeko emana zaucuna (1). Bada, hori hola denaz geroz, dezagun ikhus utzi daucun exemplua imitatzeko san Joseperi dohacon ohorearen gainean. Lehena da gizonetaric, saindu huni ohore eman dioena. Bere Aita eternalac lurrean bere ordaintzat ezarri zioenaren

(1) Exemplum dedi vobis ut quemadmodum ego feci, ita et vos faciatis (Joanes. 3.)

phondutic, jesu-Cristoc behatu zioen bere Aitari bezala (1) eta bihurtu ziozcan homayac, hain errespetagarriac, non ezin perfetagoric bihurtueo baitzioen, izan balu ere naturalezaz bere egiazeo aita. San Luken ebanjelioac, Jesu-Cristoren bizi moldea erakhustean, nolacoa izan zen, haurretic eta hogoi eta hamar urtheac artean, hiru hitz hautan egiten du istorio guzia : *heyen azpico zagon* (2). Nabiz san Lukee bazakiken bertze asco gauza miragarri Jesu-Cristoz, Birgina Mariac era-kaxiae, ez du deus bertzeric erraiten, erakhusterat emaiteco, iduriz, Jesu-Cristoren egiteco berezia izan dela Birgina guziz sainduari eta san Joseperi obeditza, eta *heyen* borondaterat eroria egoitea. Zer ohorea, zer loria san Joseperentzat ! denbora berean, zer erakhaspena guretzat !

II. PHONDUA. Gohazin beraz Nazaretheco etche hartara izpirituz, han har

(1) Dedit illi Deus nomen et auctoritate in Patris. (S. J. Damascenus.)

(2) Erat subditus illis (v. 51.)

ditzagun aingeruac berac estonatzen dituzten eracaspenac ; eta ikhus ditçagun atentzionerekin Jainco guziz gora denaren Semeac san Joseperi bihurtzen diozcan homayac eta obedientzia, bere Aitari bezala. Zer gauza mirexgarria, ez behin, bainan bai mila aldiz, ikhustea zero lurren creatzaileac obeditizen dioela san Joseperi (1) lekhucotasun hori emana da Birgina guziz sainduaz santa Brigitari, erraiten zioelaric : Ene Seme Jaincoa hain zen obedientia, non , san Josepec abotic atheratu bezen laster : Jesus egin behar da hulaco edo halaco gauza, egiten beitzuen berehala (2). Orobak diote san Basilioe, san Justinec, san Jeromec eta san Bonabenturac bere obra batzuetan : « Aita ordeac erraiten zioean : *ekhartzu mailua edo bertze zerbeit zurguitzaco tresnetaric* ; sega

(1) Sub quo curvantur, qui portant orbem. (Job. ix. 13.)

(2) Sic filius meus obediens erat, ut cum Joseph casu diceret : Fac hoc, vel illud, statim ipse faciebat. (Lib. I, Revel. cap. 28.)

“ *zazu zur hori, edo bil zaitzu botigaco ezpalac, berehala obeditzen zuen.* ” Oraino gehiago dena, dio Gersonec : *Etcheco zerbitzuric eta lanic aphaletan hartzen zen ; phizten zuen sua, jatecoa preparatzen, chahutzen bacherac, bazohan urketa, etchea bera garbitzerraino aphaltzen zen* (1). Nor da San Joseperen alderat hoinbertze errespetu duena ? Gohazin izpirituz zeruetan gora, dezagun ikhus han, bere tronuareu gainean, inobreco aingeruen osteaz inguratua, guziec loriazco ikhara batekin adoratzen eta zerbitzatzen dutela (2), horra zoin den san Joseperi, lurrean, hainbertze errespetu, amodio eta obedientzia ekharri dioena. Zer exemplua ! nolaco deboziona ez dugu behar izan saindu handiaren alderat !

(1) *Sæpe focum, crebroque cibum parat officiosus... Vasa lavat, bajulat undam de fonte propinquu... nunc domum scopit (in Joseph dist.).*

(2) *Millia millium ministrabant ei, et decem centena millia assistebant ei. (Dan. 7.)*

Othoitzza.

San Josepe, Jesusen aita ordea, bartzen zaitut egunene aitatzat, heldunaiz abuspez zure oinetan emaitera, zuri bihurtzeco, zure seme orde Jaincoarekin, aita batizor zaizcon errespetua, amodioa eta ohorea. Errezibi nezazu zure haurren nonbreco; zaude, egundanic enebiziaren azken haxeraino, ene abocata eta ene arartecoa. Hala-biz.

Pratica.

Obedi zaitzu zure aita amac, eta zure buruzagi guziac. Jesusec ohoratu duen bezala San Josepe, bere aita ordea, haur guziei exenplua uzteco nola behar dituzten ohoratu bere burhasoac. (*Origene, hom. 20 in Luc.*)

Exemplua.

Girichtino guziec behar dute izan debozione berezi bat San Joseperen alderat. Gomendio hori egin zioen Jesu Cristoc berac Cortoneco Margarita Sainduari: « Ene haurra, erran zioen, ene nahia da ez dezazun utz, egunic ira-

“ gaitera eman gabe zerbeit errespe-
“ tuzco , laudoriozco eta amodiozco
“ seinale ene ama Birginari eta San
“ Josepe ene aita ordeari. » (Ap. Boll.
22 febr.) Aita amec bereziki galdegiteco dute bere haurrentzat Saindu han-di horren laguntza, zeinac, Jainkoaren Seme gizon eginaren haurtasunean , huntaz izan duen artharen bidez, iduri beitu cargatua dela particularzki haur chumeen gainean atzarria egoitera. Hunahorren frogas egidaco exenpluoak : mila sei ehun eta hogoi eta hameican, ideki zen Bezuba deitzen den mendian leze bat izigarria, zeintaric atheratu beitzuen mina urthuricaco tulubio bat sugarra zariona, zeinac hartu beitzi-tuen ingurunako bazter guziac, eta berreziki *tour du grec* deithu hiria. Bazen hiri hartan emazteki bat Camilla deitzen zena, zeinac beitzuen debozione berezi bat San Joseperen alderat. Suzco erauuxiari ihes egiteco, hartzen du be-soetan bere iloba, haur chumne bat, Josepe deitzen zena, eta emaiten da lasterrari ; bainan sugarrae inguratzena dohala ikhusiric, igaiten da ixaso-

ari contra zagon harroca baten gainera. Han baraturic erreac ziren, eta ithoac, jauzi egiten bazuten hain gorradanic ixasoarat. Hoin memento herxian, oihu egitek dio San Joseperi, dio elaric khar handirekin : *Saindu do-haxua, izazu artha zeronec ene iloba maiteaz.* Othoitz hori egin eta uzten du duhan haurra, surdikitzen du bere burua ixas lezerat berac nola ez dakiela, aurkhitzen da leihorrean eta minic hartu gabe. Bainan orhoituz bere ilobaz, zorotua bezala zabilan ixas bazterean ; penxatzen zuen harroca gainean errea ahal zela, noiz ere aditzen beitu oihu bat, bere izenaz deitzen duena ; bazter guzietarat behatzen du, eta horra non ikhusten duen bere iloba maitea, lasterca heldu zayola aire arrai batekin caresatzera. O ene Jaincoa ! dio Camillac, besarcatzen duelaric haurra ; norc begiratu zaitu erretetic, ene maitea ? San Josepec, erraiten dio haurrac irhiz dagolaric ; zuc utzi nauzunean, San Josepec, zuc othoiztu bezala, hartu nu escutic eta hunat ekharri, batere irrichcuric gabe. Ema-

ztek i debotac eskerrac bihurtu ziozcan bozcariozco nigarrekin, Saindu lori os eta otherexu harri, zeren bi miraculu en bidez conxerbatu zituen izaba eta iloba.

Zer ez du beraz eginen guretzat San Josepe boterexu eta miragarriac, gu eta gure ahaideac begiratzeko ifernuko su eternaletie, baldin emaiten badugu haren baithan confientzia bera.

Bihotz altchatzea.

San Josepe, ardiex diezadazu Jaincoa ganic ilhabethe huntan (N.) bulaco grazia.

J. M. J.

BIGARREN EGUNA:

Maria, Birjina guziz Saindua, gure Ama eta gure bigarren modela San Josepe, bere espasari, bihurtu dioen ohorean.

I. PHONDUA. Testament zabarrean ikhusten dugu, misteriozko amex ba-

tean, Josepe, Jacoben Patriarkaren haur gazteac ikhusi zuela bere burua adoratzen iguzkiaz, ilhargiaz eta hameica izarrez (1); amex horrec zioena hala gerthatu zangon, noiz eta ere, Echiptoco erresuman, erregeren ondotic, buruzagien artean lehen herroncarra altchatua izan beiZen. Bere aita, iguzkiaren figura, eta bere hameica aneyac, hameica izarren itchurac, ethorri zainzcon bere errespetuzco homayen bihurtzera. Bainan non zen ama, ilhargiaren figura? Jadanic hil zen, eta beraz, ezin ohoratu zuen, Jacobec bezala, haur zorionezco hura.

Jaincoaren decretetan bertze Josepe bat zen seinalatua, eta munduac bertze emazteki bat idurikitzen zuen zeruticaco itchurapen harrec izaiteco bere conplitze osoa. Huna Jaincozco iguzkia, eta ilhargi misteriozcoa hari die-nac Joseperi bihurtzen, bere Buruza-giari bezala, errespetuzco ohore suerte

(1) Vidi per somnium quasi solem et lunam et stellas undecim adorare me. (Gen. 27.)

guziac ; eta segurki erran daitake Profeta batekin : *Iguzkia eta ilhargia baratu dira haren etchean* (1). Nazaretheko etche pobream, Jesus eta Maria bethi errespetuz betheac, bethi obedientiac izan dira Joseperen kheinuric mendrenera : aintzineco meditazionalean ikhusi dugu nolacoa agertu den Jesusen egiteco moldea San Joseperen aldeiatz ; dugun ikhus-orai Mariarena nolacoa izan den. Artharic chehenarekin bete izan diozca emazte berthutosac bere senhar onari zor diozcan eginbide guziac. Zer obedientzia, zer errespetua ez diozca ekharri espostan den sainduenac espostan daitaken berthutosenari eta sainduenari ! Bazakien, Birjina miragarri harrec, Aita eternalac bere semea Joseperi confiatu zioen bezala, lurrean aita orde baliatzeco, orobat bera ere ezarri zuela saindu beraren gidamenaren azpico ; hartaco ere behatz zioen bere esposari bere aitari bezala, eta zerbitzatzen zuen osoki haren azpico izan balitz bezala.

Guzietara prest dago Joseperen erranera : Josepec nahi du joan dañin harrekin Bethelemera . Maria lothzen da berehal a bideari; erraiten dio hardezala haurra eta dohan harrekin Echiptorat, Mariac hartzen du haurra besoetan eta phartitzen da; Josepe badago zazpi urthe paganoen artean. Mariac ez dio hitz bat ere erraiten ; Josepec manatzan du Echiptotic phartitzea, Judeara bihurtzeco, Maria jarrikitzan zayo humilki eta batere arrauncuratu gabe, ez du jelosiaric ere zeren ceruac Joseperi eman dioen preferentzia, eta huni igorri dioen aingerua bere manuen emaiteco. Bada, zer erran noiz eta ere ikhusi baitzuen Jaincoaren Semea bera errespetatzen bere aita bezala, zerbitzatzen bere nausia bezala, eta entzuten bere erakhastaila bezala. Ez da hitzic erakhasterat aski eman dezakenic exenplu horrec, Maria Birjinaren bihotzean , nola emendatu zituen san Joseperen alderat jadanic berac zituen estimua, errespetua eta amodia ; gauza guzietan jartzen zangon hobeki sehi bat bezala ezin ez espos bezala : pre-

paratzen zihozcan behar zituen guziac, zerbitzatzen zuen mahainean, herac errebelatu dioen bezala santa Brigitari (1) eta bertze lekhu batean erraiten deraucu : *humiliatzen nintzen zerbitzuric aphalenac egiteraino.*

II. PHONDUA. Holacoa izan da Jaincoaren ama miragarriac luraren gainean Salbatzailearen aita ordeari bihurtu dioen ohorea. Bainan, hortaz bertze alde, zerutic beretic, eta loriaz distiran dagon bere tronuaren gainetic, aphaldua, erran baditake, continatzeraino bere homayac, gonbidatuz lehiarekin girichtinoac, errespeta dezoten bere espos garbia (2). Haren manuz, Herman premontreac sanjatu zuen bere izena Joseperen izenera (3). Harrec manatutric oraino, Naplesen, esclabo moro

(1) Non dedignabar parare ac ministrare quæ erant necessaria Joseph, et mihi ipsi. Rev. l. VII. c. 35.

(2) Nos allicit diva virgo ut sponsum ejus veneremur (Hieron. Guadalupe. in c. 2. Luc.)

(3) In ejus vita, cap. 6.

batec hartu zuen batheyoan izena Josepe (1). Harrec berac, ezagutzaz, santa Theresac Joseperi izan arazi zioen loriarentzat, nahi izan zuen jauxi bere tronu goratic, saindu haren saristatzeco, emaiten dioelaric present bat guziz aberaxa eta baliosa (*in ejus vita, cap. 6*).

Orobak, Birgina sainduac ideki zuen zerua santa Gertruderen begietara, huni erakhusteko zoin den handia haren espos sainduaren tronua inguratzzen duen loria. Erran zioen, bertze alde, Joseperen izen choilaren aiphamenera, zeruko dohaxu guzic errespeturekin burua aphaltzen dutela, harri ohore emaiteco (2). Nolacoa ez da beraz behar izan gure deboziona Josepe loriosaren alderat?

Othoitza

Patriarkha loriosa, ahuspez emaiten naiz, ni ere, errespeturic handienarekin zure tronuaren oinetan. Orai be-

(1) Surius. (17 april).

(2) Revel. I. IV. c. 12

retic bat egiten naiz Birjina sainduarekin eta zeruco dohaxu guziekin, heyec bezala zure ohoratzeco. Conxecratzen haitzazu naizen gucia ; izazu nitaz artha ene bizian eta bereziki ene heriotzeco orenean, zeruan zure laudatzeco gai izan nadin eternitate guzian.

Pratica

Imita zaitzu Jesusen eta Birgila Sainduaren exenpluac san Joseperi bihurtu diozoten ohorean, eta cherkha zazu Jesu-Cristo imitatze larios hortaz. *Nahi baduzu Jesus causitu*, dio Origenec, *bilha zazu Josepekin eta Mariarekin*. (*hom. 48. in Luc.*) Izazu khanbaran saindu handi horren potreta. San Franxesec etzuen bere brebiarioan san Joseperen potreta baicen.

Exenplua

Lurraren gainean ez da san Joseperen egiazco iduria duen Potretic. Segidaco exenplua baliatuco da denbora berean saindu haren alderaco confidentzia gure baithan sor arazteco, eta haren beitharteaz eta tretuez idea bat

guri emaiteco. Evenplu hau frogatua izan da eta ezagutua egiazcoarentzat.

Lionen, ursulinen priorea, deithua *aingeruen Joana*, eritu zen lanjeroski. Gorphutzeco sendimendu guziez gabe-tua, azken haxaren emaitera zohalaric, ikhusi zuen san Josepe, bethi danic bere laguntza bereziaz fagoratzen zuena, ekhartzen zioela escas zuen socorria. Oi! cer ikhuspen agradagarria! haren khanbara jarri zen casic zero bat pare; ikhusi zuen agertzen hedoi argi arin bat, zeinaren escuinean beitzagon gizon gazte eder bat ile luze eta hori batekin, zaucalaric escuan argi bat begiac liluratzan zituenetan bere arrayo churi dirdirantez: hora zen haren aingeru begiralea. Bertze aldetic ikhusi zuen san Josepe, Patriarkha lorirosa, zeinaren beithartea iguzkia bera beino distirantagoa baitzen, eta haren majestatea naturac dakharsken edertasun guziez goragocoa. Bere adin ederrera heldu gizon baten airea zuen; haren ileac distirantac ziren, izan gabe churiac. Sainduac behatu zioen majestatez eta ezitasunez bethericaco be-

giez : eriaren ohera hurbildu zen, pau-satu zioen escua oinhazerie eta minic handiena zuen lekuan, eta zeruticaco licur bat harat ichuriric, perfeki sen-datu zuen. Athera zen ohetic, eta joan zen miricuaren aitzinera ; hunec hiltzat zaucan jadanie, berac aithortu duen bezala. Miraculuac etziren horietan baratu ; ezen, serora harrec, miracu-luzki sendatua, senditu zuen bazuela umitasun bat sainduac licuraz gantzatu ziren tokian ; chukhatu zuen alderdi hora, eta ohartu zen umitasun harrec bazuela usain on bat, ezin gehiago agradagarria, zeina lotzen beitzangoten medailei, potretei eta arrosarioei, umidura hora hunkitzen zutenean. Bertze hainitz miraculuzco sendatze obratzan zuen oraino, zeinez ez baita hemen aiphu beldurrez luzegi izan.
(vid. *Paulum de Berry. c. 12.*)

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten darozkitzuet ene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia

J. M. J.

HIRURGARREN EGUNA.

San Josepe hautatua izan da Maria Birjinaren Espostzat, zeren Saindutasunean gehienic beitzen haren idurico.

I. PHONDUA. *Maria jadanic izpiritu sainduaren Esposa zen, berthuteric gorerez bethea, noiz eta ere Trinitate adoragarriac nahi izan beitzioen eman bertze esposbat, lurraren gainean, haren Birjinitatearen lekhuco segur eta goardatzaile leyal izaiteco, eta Izpiritu sainduaren berthutez contzebitu behar zuen Seme Jaincoaren aita orde baliatzeko. Espos dohaxu hora da San Josepe. Birjina sainduac hamalau urthe zituen orduan, usle communaren orabera (1), eta aphezec comeni zela jujatu zuten tenplotic iragan zadin bere aitaren etcherat, zeren usle izan beitzuten ezcontzeceo*

(1) Vide Bened. XIV. l. 2, de fest. c. 2.)

adinean aurkhitzzen zela (1). Hori adita zueneco, Birjin ic, ordu artean egun-deino entzun etzen exempluaz, errefusatu zituen ezconzeco phartituric hoherenac, eta agertu zioten aphezei aspaldidanic egina zuen botua, bethierico garbitasunaren begiratzeco, lehen denboretaric errana den bezala. Niseneco San Gregorioren arabera (Orat. de Hum. Christi general.). Norc erran dezaken nolacoa izan zen - Aphezen miresuntza aditzearekin gauza bat berria eta hoin espantitzecoa; eta nolacoa etzen izan heyen duda ez jakinez zer egin? aldebatetic, ikhuzten zuten etzezaketela escon araz, bethiereco Birjinitatearen botua dela causa; eta bertze aldetic, pentxatzen zuten etzangotela zilhegi, legen arabera, senhar bat gabe uztea. Zer egin zuten beraz enbrazu horian? hartu zuten phartitua, (ez zero argiric gabe,) emaiteco Birjina espostzat haren ahaide taric bati zeina izan baitzitaken haren Birjinitatearen

(1) Ut domum adulta reverteretur, et nuptiis secundum morem generis, et ætatis maturitatem operam daret. (S. Jerom.)

zaintzaleric fidelen. Gelditzen zen oraino jakiteco nor zitaken hoin merezimendu arrarocó gizona, eta bertze alde, Jaincoac berac berezia zukena, hain Birjina saindua espostzat eta laguntzat izaiteco. Guziac abisu huntaco izan ziren: othoiztuco zutela Jaincoa; berac zerbeitz miraculuzco seinalez erakhux zezan bere borondatea, San Germanec marcatu deraucun beçala. (Orat. de Virg. oblatione.)

Aphezac, dio San Jeromec (Lib. de ortu virg.) temploan elgarrenganat bilduac, kharxuki othoitzean zauden denboran, aphez handiac ekhar arazi zituen Mariaren ahaidetaric hamabi; eta galde hori kharrekin egiten zioen denboran Jaincoari, aditu zen aldaretic boz bat zeinac baitzioen goraki: hattatu behar zutela Birjinaren espostzat haina hora, zeinaren makhila, aldarea-ren gainean pausatua, loratuco beitzen, eta zeinaren Buruaren gainean pausatuko beitzen uso bat zerutic jauxia. Hori da presiski gerthatu zangona san Joseperi, zeina beitzen ethorkizunez Ihabiten familiatic.

Zer laudorio handigorie egin daiteke San Josepez, erraitea beino zerauc hautatu duela Maria, Jaincoaren amaren espostzat? Zer behar ginuke gehiago gure baithan sustatzeco saindu larios horren alderaco debozionea?

II. Ahal bezen batean, behar laiteke cherkhatu, beren bizicotz elgarrentzat jartzen diren senhar emazteac, izan ditañ caraterez eta omorez elgarren iduricoac. Bada, Jaincoac hola egin zuen Mariaren eta Joseperen ezkontzan: sortzez eta fortunaz, perfeki higualac ziren, biac erregeñ arrazatic, eta biac pobreac, elgarren omoreac ere iduricoac ziuzten, eta baldin Maria. Jaincoaren ama izaiteco creatua, grazoz sainduago bazen, ez da dudaric Joseperen Saindutasuna harrenetic hurbilena zela, hautatua zenaz geroz Aita eternalaz lurrean bere Seme gizon eginaren aita orde baliatzeko. Nahi budugu merezitu Mariaren eta Joseperen amodioa, ahalaz euxeria gaiten, gure bizi moldeaz, heyen idurico izaitera, eta segurki ardiexico dugu heyen arar-

tecolasuna eta heyen amodioa. Ez gaiten urrun ibil heyec eman exempluarie, zorigaitzetan egin garen bezala orai artean : hec saindutasuna bera ziren, eta gu bizioa bera; hec berthutez betheac, eta gu gaichtakeria guzien bilduma. Hulaco biziaren ondotic nola iduric dezakegu heyen laguntzaren izatea gure hagonian eta gure heriotzeco orenean. Ongi eman dezagun beraz go-goari zer zaucun gelditzen egiteco.

Othoitzta.

Birjina Saindua, ene ama ona, eta zu san Josepe, ene bihotzeco aita! Ene erresoluzionea hartua ja. Badakit ongi hiltzecotz, ongi behar naizela bizi. Behar naiz beraz biziz khanbiatu, nahi badut heriotzean izan zuen laguntza baliosa. Bainau nola eireusi? Zuec hartuz ene modeltzat eta imitatuz zuen bizi saindu eta berthutosa. Zuec zarete Jesu Cristo, zuen semcaren eta zuen nausiaren copia perfetac. Zuen exempluac segituz, segur naiz hurbilduko naizela haren eta zuen ganat. Hortacotz, zuen laguntzaren beharra badut;

egizue, ardura bizian gogoz zuekin crabiliz, aurkhi nadin zuekin ene heriotzeco orenean, eta eman dezadan azken haxa zuen escuetara diodalaric *Jesus, Maria eta Josepe, emaiten darozkitzuet ene bihotza eta ene arima.*

Pratica.

Ihes egiozu bekhatuari eta bekhatuco ocasioneari, bethi jarri zaute berthuteari, eta bereziki Birjina sainduac eta san Josepec gehienic maitatu dituztenei : humilitateari eta garbitasunari, ardura aipha zaitzu eta bereziki zure tentazionetan izen sacratu hauec : *Jesus, Maria eta Josepe.*

Exemplua.

Aita Gaspard, deithuraz *Poon*, minimen ordreco fraideac, bethi mihian zituen *Jesus, Maria eta Joseperen* izenac; bihotzean zauzcan contiboki. Hasten eta akhabatzten zituen bethi bere pederieu guziac izen adoragarri horietaz. Heriotzeco mementoan, nahi izan zuen bere ingurunetan zituen aneya fraideec erran zitzaten harrekin aldizca jain-

cozco izen horiec, horiez egiteco zioen, soinu gozo eta agradagarri bat, eta eztitzeco hagoniaren khirestasuna, eta haren heriotzea baliosagoa bilhacatze-
co. Hala izan ere zuen, ardiexi zuen desiratzen zuena : descaxu han-tian eman zuen azken haxa aiphatzen zi-
tuelaric hiru izen horiec. Holaeoa da
iduric ditaken fruitua, izan ondoan usantza edo habitura bat hoin lauda-
garria, eta debozione bat hoin erres-
petagarria eta hoin saindua.

Bihotz altchatzea.

Jesús, María eta Josepe, izan zaitezte
ene bihotzaren begiatzaile ene bizian.

J. M. J.

LAUGARREN EGUNA.

San Joseperen gainean compli-
tu izan da Isaias profetaren er-
rana.

I. PHONDUA. Dezagun ikhus nola
izan den bethea Isaiaren profezia san

Joseperen alderat, egina zen hainitz mende lehenago, *emanen zayo liburua herxia, letrac ezagutzen dituen gizon bati*: huna nola aditzen duten profezia hori san Chrisostomec, eta san Gregorio (Hom. in Isaiam, c. 29). Profeta saindu batec ikhusi zuen liburu bat herxia, alde baterat eta bertzerat zabilana, iracurtzerat emaiteco batean bati, bertzean berzeari. Bainan etzen aurkitzen uihor zakienic iracurtzen, edo iracurzezakenic. Batec ihardesten zuen: ez dezaket iracur, ez ditut ezen eza-gutzen letrac, *nescio litteras*; bertzeac zioen: ez dezaket iracur, zeren herxia beita liburua, *signatus est enim*. Azkeneanotz, aurkhitu zuten gizon bat zeinari eman baitzioten liburua. Zer ditake liburu misterios hura, eta hain perfeki zigiluz bezala herxia? zer bada berzeric, dio san Chrisostomec, baizen ere Maria notha gabe contzebitua? eta nortaz da emana liburua? aphevez; dudaric gabe; eta nori othe da emana? Joseperi, *cuinam viro?* *Joseph fabro.* Horrec eran nahi du san Josepe dela gizon bat omen handicoa eta extraor-

dinarioa, eta halacoric egundeino ordu artean izan etzena. Zer pribilioe berechten du bada bertze gizon guiectarie? bere birginitateac, garbi eta notharie gabe begiratuac. Testament zaharreco bertze saindu guziac, edo etziren birginac, edo baldin nihorizan bada hala Josepez bertzerie, etzen hala izan, Jaincoari conxecratu zelacotz botuzco birjinitateaz, edo senditu gabe guducarie garbitasun sainduaren gainean. « *Josepe choilac, erran zioen Birjin a sainduac santa Brichitari, Josepe choilac, ni espostzat hartu gabe, jakin zuen Izpiritu saindua ganic, consecratua nioela Jaincoari botuz ene birjinitatea, eta notharie gabecoa nintzela, bai ene penxamenduetan, bai ene hitzetan bai eta ene obretan. Hortaracotz espos hartu ninduen, intentzione eta chede choilarekin ene zerbitzari izaiteco eta bere Erreginari bezala niri behatzeko.* Horrela nakien nihoronec ere, izpiritu sainduac argituric ene birjinitate loriosa egonen zela osoki perfeta. Jaincozko berthute secretu batez, nahiz izanen nintzen gizon hilcor baten Esposa. » Zonbat ez

da beraz egia, San Josepe, garbitasunez, Birjina sainduaren idurico zela.

II. PHONDUA. Ongi beha dezogun zonbat estimatzen eta ohoratzen duen Jaincoac Birjinitatea. Hunen bidez, emazteki chimplé bat altchatua izan da Jaincoaren aina izaiteco ohore ezin gehiagoric goragocora; eta gizon chimplé bat izan du altchatua Jaincoaren amaren espos izaiteco dignitate guziz gorarra. Contzebi dezagun ongi Izpiritu sainduac erran hunen egia: arima bat garbia balio eta prezio guziez goragocoa dela, eta harri deusic ezin comparatua dela, *continentis animæ non est digna ponderatio*.

Nola behatu diozu orai artean berthute horri? zer estimu eginduzu hortaz? zer artha hartu duzu horren begiratzeco, eta baldin egina baduzu botu saindua berthute eder horren gaineran, leyal egon othe zaizco bethi? lore miragarri horren churitasuna ez othe da histua zure baithan, eta hostoac berac ez othe dituzu utzi ihartzerat? zer zorthe dago zuretzat heriotzeco

orenean? Mariac et Josepec maite dute, escriptura sainduaren arabera, lore churi horren usain ona, eta aborritzen dute ordainez. batac nola bertzeac, contraco bizioaren urrin gaichto nardagarria. Nahi baduzu heyen laguntza heriotzean, artharekin bergiratzerat egizu lore maitagarri horren churitasuna, hoin usain onecoa eta hoin delicatua.

Othoitzia.

Jaincoaren ama Birjinaren espos loriosa, hautatzen zaitut egon eñe Castitatearen begirailetzat. Helas! ardiex diezadazu amodio lehiatu bat ber-thute zerutar horrentzat, eta indazu contraco bizioarentzat aborrimentu bat handia; lagun nezazu garbitasunaren gaineko guduketan; lagun nezazue continoki, zuc eta zure Espos sainduac, zeina beita amodio ederraren eta garbitasunaren ama; lagun nezazue ene bizian eta heriotzeco mementoan.

Pratica.

Hartzaitzu moyenac oro garbi izateco; bereziki goardia emozute zure

senxuei; zaude seguratua occasionei ihesa, mortificazionea zure jaunduretan, othoitza, sacramenduen hantatzea, artha tentazionetan guducatzeco eta bihotza alchatzeco Jaincoari, horiec dira garbitasunaren begiraileac.

Oihu egiozu ardura san Joseperi, eta bereziki tentazionetan. Saindu horri oihu eginie libratu ziren bi haur gazte miraculuzki, garbitasunaren galtzeco irsiehcutive, dioen bezala aita Barric. (Obra chume batean, c. 13.)

Exenplua.

Aita Barric ekhartzen du exenplu hau liburubatean (c. 10). Serora osoki jaiucotiarbat hartua zen tentazioneric muthirienez bereziki bere meditazionean izpiritua bildu nahi zuenean: hainbertzetaraino nahasten eta trublatzen zangon barnea, non bihotzac, muthiriki eta biolenki guducan jarria, escas egiten beitzioen, eta enultasun handi batera erortzen beitzen, curaya galdua, eta seguratua bezala ezin ardie xico zuela seculan izpirituco libertate preziatu hura, zeina beita Jaincoaren

haurrentzat, bizi huntan, zeruraco babi eta berme baliosa. Arimaco ahidura hetan, bazohan ihes Birjina saindua ganat bere ama guziz maitea ganat bezala, zerbeitdescauxuzgoatzeco eraunxia gogor eta muthuri hetan: *Bai, Birjina saindua.* erraiten zioen, *ez badau-tazu zeronec nahi eman grazia hori, be-deren emaidazu gogora, ene arima tris-teziaz eroriaren barnean, zeruan gehienic maite dituzun sainduetaric bat, eta zeinaren ganat oihu egin beitezaket con-fientzia oso batekin, haren bidez ardiex diezadanzat hainbertze lehiarekin desi-ratzen dudan grazia.* Othoitz hori egin dueneco, senditu zuen bere bihotza boz-carioric gozoedeen sartzen eta izpiri-tuco begiez ikhusi zuen san Josepe, Birjina Mariaz gehienic maitatua, bere espos calitateaz, eta bere bertute mi-ragarriez, zeinec ezartzen beitute gai, arima guzien aita eta conxolatzailea izaiteco. Memento berean jarri zen hain saindu boterexuaren arartecota-suaren azpian, zaina bere proteczio-nearen indarra, jadanic, frogatzera emaitetic he'du beitzangon, athera aza-

ziz bere barneco pena, ahidura eta tristezia gucietaric; eta baldin guduca berriric emaiten baizoten tentazionec, largatzen zen berehala san Joseperen baithan ezarria zuen confientziara, eta bakea sartzen zangon bihotzean, loria ric eta gozotasunie handiena izan araz iz Jaincoarekitaco batasunean.

Horra nolaco erakhaspena emaiten deraucun Aingeruen erreginac : gure tentazionetan ihes egin dezagula san Josepe ganat.

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe saindu nezazue ene bizian.

J. M. S.

BORTZGARREN EGUNA

Zonbat benedizione ichuri diren zerutic Mariaren eta Joseperen ezcontzaren gainerat.

I. PHONDUA. Ikus dezagun eta ongi har gogoan zoin abundantac ahal

zitazken Jaincoac zerutic saindutasunean hain gora ziren espozen escontzara emau zituen benediczioneac. Baldin Maria graziaz bethea bazen, bere amaren errayetan notha gabe contzibitua izantzen phundutic, nolacoa etzen izan behar heyen emendazionea Erreguina pare gabeco haren baithan, noiz eta ere hurbiltzen hari beitzongon ordua graziaren autorra contzebitzeco, jadanic perfeki preparatua, bere Aita zeruan duenaren ama bilbacatzeco. Zer idur pen etzen behar Jainco Aitaren eta Ama miresteko haren artean. *Ezen aita eternalac, seguratzen duen bezala Maria Magdalena Sainduac bere errebelazionetaricbatean, aita eternalac, bethidanic eta bethi dakharkelaric bere seme Berboa, egin dio Mariari grazia guziz miragarría contzebitzeco berbo bera, gizontasuna dakharkela.* .. *hortic eman nahiz bere creaturari bere amodio mugarri gabe-coaren frogac.* Bada, Aita eternala beita denbora berean Aita eta Birjina, orobat Maria aurkhitzen da, denbora berean Birjina, eta seme harren Ama.

Othe daiteke iduri bat egiazcoagoi ic? halaber, zer iduri perfeta etzen behaizan Mariaren eta Joseperen artean, Aita eternalaren eta Josepe beraren artean, zeina zerauz hautatua beitzen Jainco aitaren ordain lurrean baliatze-
co? San Josepec errezibitu dituen grazia nasayetan, miragárriena zen harren bibotza. Sutan eman zueu Jaincozco amodia: ez da creaturetan bat izan, ez zeraun, ez lurrean, salbu Maria Birjina, doñatua izan denic hoin amodio samurraz, Jaincoaren semearen alderat. Horra Jaincoaz benedicatu escontzaren ondorioa.

II PRONDUA. Bainan, o Jainco han-dia! ala arraroki aurkhitzen baita egungo escontzeten horrelako benedizionea! galdegin behar bidean izpiritu Sainduaren argiac, ez da chede edo idea jaudura mundunoric baizen segitzen ez da gero estonatu behar baldin egun oroz deithoratzeko badira nolaco escontzen ondorio gaichtoac, eta zoiuen uztarria eta carga izigarria ezin jasanezcoac, baitira hainbertze

senharrentzat eta emaztentzat ! Zu, arima Jaincotiarra, baldin hautatu baduzu Jaincoa zure espostzat, etzaitezela behin ere bara eskerrac amodiozki emaitetic egin dautzun ongi handiaz; zaude leyal eta ibardex zozu Izpiritu sainduac egin datzun graziari ; caritatearen khaira ez bedi nihoiz iraungi zure bibotzean ; Jaunaren grazia ezda behin ere nagi eta alfer egon behar ariman, eta harren alderaco amodioa bethi behar da izan bizia. Dohaxua da erran dezakena Apostoluarekin,ereziki heriotzeco orenean : *Jaincoaren grazia ez da agorra izan ene baithan.* Egia othe da hori erranen ahal dukezula oren hartan ? hortaraco abiazaite, bederen orai danic, birjina prudentec egin zuten bezala, caritatearen olio zure untzia bethetzen, etzaitezentzat esposeco salaz canpo geldi , birjina alferac guelditu ziren bezala. Azken memento hartan tresoric ezin bildu duzu zerucotzat.

Othoitza.

Ene Jainco Jauna ! zonbat grazia ez

ditut errezibitu zu ganie, leyal zure alderat, egon nadintzat ene estatuan ! bainan zonbat eskergabetasun ez duzu izan ene aldetie ! barkhatuco othe dautazut ene Jainco guziz misericordiosa ? Badakit ez nukela merezi ; biskitartean badut esperantza urricalduco zaizkidala Jesus ona ! Zure Amaren eta zure Aita ordearen galdera deuzic ezin errefusatuco duzu : ihes egiten dut heyen arartecotasunera. Plitz zazu ene bihotzean Mariac eta Josepec zuretzat zuten amodio Jaincozco hartaric phindar bat; harrec garbituco nau notha guzietaric, eta gai ezarrico bizitze eternalari dohazcon aberastasunen ardiesteco.

Pratica.

Atzar aras dezagun gure baithan Jaincoaren grazia eta Jaincoac deithu gaituen estatuan zerbitza dezagun leyalki eta pazientziarekin, egin zuten bezala Mariac eta Josepec. Maria bere espos sainduarekin bakeric gozoenean eta inozentziaric handienean bizi izan ziren elgarrekin, dio cartageneo. (Hom. 4. B. M.)

Bisita zaitzu ardura Birjina eta san Josepe, heyen bidez ardiesteco zure estatuco egin biden ongi bethetzeko grazia, bai eta ere heyen laguntza heriotzeco orenean.

Exemplua.

Benizeco aitoren seme gazte batec bazuen costuma egun guziez bisitatzeko san Joseperen potret bat thinduz egina murru baten gainean; saindu hura agertu zitzayon, heriotzeco orenea, eta argitu zuen hainbertzeta-raino bere bekhatuen gainean, non sarthubeitzen urrikizco sendimendurie bizienetan, eta egin beitzuen confesio bat, bere hoben guziac osoki agoatzen zituelaric. Aphezac absoluzioneco azken hitzac erraitearekin eman zuen azken baxa, eta saindu haren arartecotasunez salbatu zen, usiaren arabera. (*Bolan.*, bere towaren, 4 phar., c. 10.) Istorio huner ekarri behar gaitu debotac izaitera San Joseperen alderat.

Bihotz Alchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, ene arimac lauda beitzitzate eue bizi guzian.

J. M. J.

SEIGARREN EGUNA.

Maria eta Josepe espas sainduen
batasuna.

I. PHONDUA. Mariaren eta Joseperen
borondateac hain elgarren iduricoac
ziren, non erran beitzitaken etzutela
biec bihotz bat baizic, jadariec elgar-
rekin adituac ziren begiratuco zutela
bere edertasun osoan Jaincozco bir-
jinitatearen lore miragarria : erreber-
ritu zuten Jaincoaren aintzinean jada-
nic egina zuten botua : Ustea da ere
heyen lehen solhasac izan zirela ba-
khotchac jadaoic berechki Jaincoari
egina zioen agintzaren gaiuean. Urus
aditu ahal zuzkena Birjina guziz garbi
harren elheac ! nolaco hitzcuntza Jain-
cozcoez ez ahal zen mintzatu ! zer humili-
tatea, zer eztitasuna agertu ahal zuen
San Joseperen alderat, harri erakhus-
tean hoin *erresoluzione* saindua ! San
Josepec, bere aldetic, nola laudatu ahal
zuen bere chedeaz ! eta nola erakuxi
ahal zioen zoin guti bere burua gai
aurkhitzen zuen horen chedetan eta

haren zorthean partalier izaiteco ! nolaoa etzen behar izan izpiritua zerutarren espartimendua, ikhusiz Mariaren eta Joseperen garbitasuneco berthutea, heyen garbitasunaz goragocoa dela ! nahiz aingeruac gorphutzic gabecoa diren, heyen elgarrentzateco amodioac ez du deus garbiagoric izan espos miragarri hauyenac izan duen baino ; eta bi espos dohaxu hauyen bakea eta batasuna aingeruec elgarrekin dateñen iduri perfetecoa da.

II. PHONDUA. Arima Jaincotiarra, ongi emozu goardia, gizona gehienie tormentatzen duena eta batzen duena heriotzeco orenean, dira bere bizian bihotzari utzi diozcan amodio likhixaren jaudura lohiac, helas ! orduan egiten ditu debruac bere ahal goziac desparazionean eror arazteco Bizian, errechki enganatzen du gizon lohia, bizio likhixaren ondorioac khentzen diozca begietaric, artharekin gordetzen diozca ifernuco tormenta izigarriac ixutzen du. Bainan, heriotzeco mementoan, ariacatzen du desesparazionearaz ; emaiten diozca bekhatoreari be-

gietarat bere bekhatu guziac, erakhuxiz alderic irigarriuenetik, agertez bere confesioetako huxac, edo bekhatuac gordez, edo contrizione escasez, eta zorigaitz harentzat, baldin bihotza hartua badu amodio lohiaz! Zonbat exenplu izigarri ezdaucu istorioac emaiten horren gainean? Zer confientzia izan dezake, hiltzen hari denean holaco dohacabeac Mariaren eta Joseperen baithan, denaz geroz bera estalia bizio ahalgegarri hortako bekhatu suerte guziez. O zu! zeinac gogoan hartzen beitituzu erreflexione haue, nahi duzu seguratu Mariaren eta Joseperen ararte cotasuna? heyen bihotz garbien pare jarzaite: garbi zazu arima penitentziaren nigarrez, eta amodio likhixetic begira zazu zure bihotza: horrela eginez heriotzeco orenéan ardiexico duzu heyen laguntza.

Othoitzia.

O Espos garbi miragarriac, Maria eta Josepe, lehiarekin nahi zintozketet izan sustengutzat ene bagoniaco orenean; galdegiten dautzuet grazia be-

rezi hori, bizian, zuen bihotz garbiac bot egin dituen Jaincozco amodio ez-tiaren bidez. Urricalzaitezte ni bezalaco dohacabeaz, zeinac zori gaitzetan utzi beitu mila jaudura lohietarat bere bihotza. Ardiex diezadazuet grazia garbitua izaiteco likhiskeria guzietarie; egizue aborri ditzadan amodio eta inclinazione zikhin guziac; orai artinecoac oro nahi ditut borriatu urrikiz eta penitentziaren nigarrez, nahas ez dezençat ene arima beriotzean, eta izan nadintzat gai, garbitasun saindua begiratzen dutenei, seculan errefusatzen ez diozuen laguntza, ene hagoniaco mementoan ardiesteco. Hala-biz.

Pratica.

Izazu amodio handi bat garbitasun sainduarentzat, aborri eta higuin zazu bizio contrarioa, eta zaude bethi goardian ez uzteco bihotza amodio lanjeroserat serratzeria, urrun zaite ocasionetaric eta zaude atzarria zure sensuen gainean.

Baldin gerthatzen bazatzu huxic egi-tea berthute horren contra, guzien

gainetic artha izazu zure cofesioa izan dadin atzekiarie gabecoa, osoa eta egiazcoa. Materia horrec egin arazten ditu sacrilioric gehienac.

Exenplua.

Curayastatzeco arima herabeac, ahalgeric gabe cofesatzeco bere hobenac, erori dienean zonbeit hux ahalgegarriean, huna exenplu bat zerbitzatuco dena bai ahalgearen bentzutzeco, bai eta ihes egiteco San Joseperen arartecotasunera. Aita Berri hari zelaric San Joseperen ohoretan izkiribatzen, ethorri zangon presuna bat erraitera zer gerthatu zitzaion, uzten zioelaric zilhegoi ezartzea bere izkiribuan (c. 2) presuna harrec, izan ondoan zorigaitza erortzeco castitatearen contraco bekhatuan, nahiz egina zuen birjinitatearen begiratzeko botua, ezin garbaitu zuen bere ahalgea, egin zuen huxaren agoatzeco cofesorari. Zonbait denboraz gorde zuen bere bekhatua, nahiz kontzientziaco harrac oihu egiten cioen, eta burua guzia nahasia zuen. Azkenaz goiti, ezin gehiago egonez estatu har-

tan, hartu zuen erresoluzionea, bere zori onetan, San Joseperen ararteko-tasunera heltzeco, ardiestecotzat haren bidez bere beldur eta ahalgearen bentzutzeco grazia, eta bere bekhatuaren aithortzeco alimua. Erran zuen bederatzi egunez himno bat bere orazione-arekin saindu harren ohoretan. Bederatzi urruna etzuen hain laster akhabatu, non aurkhitu beitzen curayaz bethea bere ahalgearen garhaitzeco. Joan zen bere cofesoraren oinetara eta erran ziozean bere hux^o guziac, beldurric chunecua izan gabe, eta atheratu zen cofesionaletic conxolazionez bethea. Bere bizi guzian, merezitzeco San Joseperen izaitea bere arartecotzat, eta bere bihotzaren goardialetzat, etzen behin ere baratu haren ohoratzetie, berenkin zabilan haren portreta, balia zakiontzat, erredolabat bezala, bere exai spiritualen gudaketan. Seguratu da saindu lorios harrec continoki lagundu due'a bere behar minetan, eta egin diozeala graziarie berezienae.

Ez dezagun falta gac ere San Jose-

peren ganat oihu egitea, bereziki garbitasun sainduaren contraco guduken tan.

Bihotz altchatzea.

O ene esperantza gozoa ene bizico guduketan, Jesus, Maria eta Josepe.

J. M. J.

ZAZPIGARREN EGUNA.

Maria eta Josepe, bi esposen othoitzetako batasuna, munduaren erospenarentzat.

I. PHONDUA Ikhos dezagun Maria eta Josepe bi spos saindu hauyen bihotzetako batasuna; bata nola bertzea caritate beraz hartuac dira ikhustearrekin munduaren estatu deithoragarria, eta dakitelaric bie Jesu-Cristoren ethortzeco denbora hurbildua dela, gizonen erosteko. Lehiarekin desiratzen zuten Jainco eternalaren Semea jaux zadin lehen bai lehen zerutic lurrera. Baldin lehen denbore-

taco Patriarkhec, baldin Profetec, baldin arima Jaincotiarrec oihu egiten bazuten bere caritatearen kharrean : *Noiz aphalduco dituzu zeruac, eta jauxico zare gu ganat.* Nolacoae etziren behar izan hortaraco Mariaren eta Joseperen de-irac eta galdeac ? Evangelioa erakhusten deraueu nolacoa izan zen Simeon zaharraren bozcarioa, Izpiritu Saindua ganie aditu zuenean etzela hilen ikhusi gabe salbatzailea. Izañ zuenean zori ona Jaincozeo haur hura ikusteco bere besoetan, bere bozcarioan, oihu egin zuen : *Orai, utzico duzu, Jauna, batean hiltzena zutre zerbitzaria, ene begiec ikhusi dutenaz geroz, zure hitzaren arabera,igorri, daucuzun Salbatzailea.* Gauza bereco zituen Ana profetesac tenploan egiten zituen othoitzac, bere barurac eta mortificazioneac. Bada, baldin holaco desiratze biziak sustatzen bazituen Jaincoac, bai gizon zahar baten bihotzean, zeren behar zuen besoetan hartu Jesus haurra, bai emazteki zahar baten ariman, hautatua zelacoan Messiaren sortzearen berria populuari

emaiteco, cer erran daiteke Maria Birjinaren desira kharsuez, bakharra bere amatzat Jaincoac hartu nahi izan duena, eta Josepe Sainduaren gutizia lehiatuez, zeina zeruaz berezia izan beita Jesu-Cristoren Aita, haztaile eta goardiari izaiteco? Bihotz batzu ziren sutan zaudenac Jaincoaren eta lagun proximoaren amodiaoz, eta etzen egondaino ikhusi, ez da ikhusico ere seculan heyen parecorie. Nolaroac etziren beraz behar izan heyen desirac eta lehia, ikhustearekin gizonac aurkhitzen ziren beharrezco eta misericordia estatua, eta hartarie atheratze-cotzat zuten beharra libratzailearen izaiteco. Horrek ekhartzen zituen lehia bizi batekin oihu egitera, bere arbaso sainduetarie batec egiten zuen bezala : *Jauna laster egizu zure misericordiaz gure laguntzera.* Zer lehia Maria eta Josepe baithan Mesias ethortzen ikhusteko! Zer bozcarioa etzuten iza: aingeruac ekharri ziotenean berria Berbo eternala ethortzera zohala! Ez da izpirituriak hori contzebi dezakenik, ez hitzcuntzariak erran dezakenik!

H. Ongi gogoan har dezagun, eros-taile bezala ethorri den Jesus hori bera, ethorri behar dela juge calitatan. Bada, horren ethortzea gutiziatzen dutenatarie othe zare, ala ezdadin ethor nabi luketenataric? Zori gaitz zuretzat, honela bada! adi zazu zer dioen Jesu-Christoc : *Znudete goitean dauden zerbitzariac bezala, noiz ethorrico zacoten ezteietaric bere nausia; eta certaco? ethortzendenean eta joiten duenean bortha, idec dezozuen berehala.* Nausi hura, dio san Gregorioc, da Jesu-Cristo, heldu denean bakhotchari bere jujamenduaren emaitera; joiten du bortha eritasunaren tormentez, eta horrela abertitzen gaitu herioa ez dela urrun. Idekitzen diogu plazerekin, baldin maiteki eta amodiorekin errezibitzen badugu : ez luke ezin ideki nahi bere jujeari, heriotzearen beldur denac, dakienac mezprezatu duela, bere baithan, nola bere manuetan, hain botherexua eta hain izigarria duenjujea. Khondatzeko duenac, contrarat, bere obra onetan, zeinac baitira esperantzaren zimendua, ide-

kitzen dio berehala plazerekin bortha bere jugeari, erran nahi da Jesu-Cristori, zeinac joiten beitio. Hori ikus-ten da hainitz sainduen bizian, zeinac, bere heriotzeco orenean, lorian bei-tzauden, hainbertze tentazionen oca-sionea den gorputz huntaric athe-ratzeaz, eta bethicotz izaitiaz Jesu-Cristo bere salbatzailearekin. Hemen serioski sar zaite zure baithan, eta goardia emazu nolacoac izanen diren zure sendimenduac oren latzgarri har-tan. Egin othe duzu zure bekkatuen araberaco penitentziaric? baduzu izai-teco esperantza? desiratzen duzu, maite duzu ethor dadin zure jujea? nahi duzu bethicotz izan harrekin? juja zazu ethorkizunaz orai duzunetic.

Othoitzta

Ene Jesus maitagarria, ene erostai-lea, ene bekhatuac nonbreric gabe-coac dira, eta hetaz egin dudan pem-teatzia deus eza beino gutiago da, ene obrec lazten naute, eta ikharan ezar-tzen nau zure jujamendura agertu behar naizelaco orhoitzapenac. Zer

bada, utzico othe naiz desesparaziona-era ? Ez Jauna, zure misericordian fidatzen naiz ; eginen dut penitentzia, eta correituco naiz, ongi prepara nadin heriotze on batera. Zuen ganat heldu naiz, zu Birjina notha gabecoa, eta zu, San Josepe loriosa, Jesu-Cristoren aita ordea, ardiex diezadazuetene che-detan fincatzeco grazia, ez nadin loxatua izan ene jujearen aintzinera agertzeco mementoan ; desira dezadan, contrararat oren hora bekhaturaco lan-jeren akhabantza bezala, eta bethicotz Jesusen amodioa seguratzeko bidea bezala. Hala · biz.

Pratica.

Bizi gaiten bethi heriora preparatuac, Jesu-Cristoc manatzen daucun bezala bere Ebanjelioan : *Zaudetə bethi prest, zeren gizonaren Semea ethorrico beita, gutienic uste duzuenean.* Behazzazu San Joseperi zure aitari bezala, eta hala ohora eta errespeta zazu.

Exemplua

Ahizpa Pudenziana zagnoni, Fran-

zizcanoen ordenaco serora guziz oho-
ragarriac bazuen San Joseperen alde-
rat debozione eta errespetu handi bat,
eta ardiexi zuen haren ganic grazia
bat, heriotzeco orenean, ezin gehiago
desiratzecoa. Saindu loriros hora ager-
tu zitzaion, eta bete zuen conxolazio-
neric gozoenez bere bitziaren azken
mementoan. Hurbildu zen harenganat,
ekhartzen zioelaric bere besoetan
aingeruen bozcarioa eta Parabisuco
loria egiten duena, erran nahi da,
Jesus haurra. Ez da hitzcuntzaric era-
kbu dezakenic nolaco zorionaz eta
plazerez hondatua bezala jarriziren
memento hartan Pudenzienaren izpi-
ritua eta bihotza Aski da erran dadin :
dolorezco eta penitentziaco etzantza-
ren gainean zagon eriaren zorionezco
bozcarioa, hain handia eta mirestecoa
zela, non hunkitu eta barrapatu beit
zituen haren inguruetan zauden se-
rora guzien bihotzac : guziac, berec
ezin erranezco lorietan aurkhitu ziren.
Aditzen zuten zerutar hitzcuntzetan,
batzueta mintzo zela San Joseperi,
bertze batzueta Jesus haurrari, es-

kerrac emaiten ziozcatelaric egitic heldu zainzeon bisita ohoragarriaz, eta sendi arazten zioten bozcarioez.

Haren mobimenduetaric, eta haren beitharteac hartzen zuen loriazco airetic, jujatzeco zen errechki San Josepec, berekin ekharriz zioen Jesus haurra, pausatu zuela eriaren besoetan, nahiz hortic serora dohaxu haren heriotza berearen iduricoa ezarri; bera, oroc dakitzen bezala, hil beitzen Nazaretheko etchean Jesus bere semearen besoetan. (*Rec. des Légendes franciscaines.*)

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, ene mihiac lauda beitzitzate ene bizi guzian.

J. M. J.

ZORTZIGARREN EGUNA
San Joseperen trublea, ikhusiz
Maria esperantzetan.

I. PHONDUA. Ikhusteco da San Josepec izan zuen trublea, ohartu zenean

esperantzetan zuela Birgina, bere es-
posa. Bada, presiski ocasione hartan
egin zuen, bitz cheil batez, Izpiritu
sainduac haren berthute miragarien
laudorioa, orduan ditziratu zutenaz
geroz argi berri eta eder batez; eta
San Josepec ere eman zituenaz geroz,
denbora berean, heyen frogaric han-
dienac eta segurenac. *Josepe justua
zelaric*: horra Izpiritu sainduac pau-
satzen duen zimendua, mintzatu gabe
erraitera dohanaz: *eta ez nahiz deso-
horatu, hartu zuen chedea igortzeo
secretuki*. Holacoa da hartzera zohan
bide miragarria hoin miresteko zen
gerthacarian. Bada, norc erranen de-
raucu, behar bezen ongi, hola egiteco
moldeac berekin zakharken berthuteen
handitasuna? Nihorc ezin egin dezake
hobeki, dudaric gabe, nola bere espo-
sac berac. Entzun dezagun beraz atent-
zionerekin eta errespeturekin, bera da
mintzatzera dohana, huna nola erre-
belatu zioen santa Brigitari, *Josepe,*
*zeinari izan beinintzen confiatua, ikhu-
siz, Izpiritu Sainduaren berthutez cont-
zebitua nuen bezala, ene esperantzetan*

izaitea agertzen zela, estonamenduric handienean causitzen zen, bainan etzangon jen suspitcharic mendrena ene garbitasunaren gainean. Pisa beite ongi hitzcuntza haue : *Josepe estonamenduric handienean causitzen zen.* Latzdura saindu hori ezin ethor zakioken Berbo eternalaren Incarnazioneco misterioren ezagutzatic bai-zen, hau zen ere arrazoina ez beitzangon jen suspitcharic Birginaren garbitasunaren gainean, ageri den beza-la Jaincozco esposaren segidaco hitze-tarie : *Orhoitzen zelaric, dio, Profeten erranaz : Jaincoaren Semea sorihuco zela birjina batetaric, etzen gai aur-khitcen holaco ama baten zerbitzatzeco; eta, aurkhitzan zelaric durduzarichandienean, ez jakinez zer egin, barneac etzuen uzten enekin egoitera, eta elzakien zer phartitu zuen hartzeco.* Juja daiteke Joseperen fede handiaz hemen erakhusten duen humilitate miragarri-tic. Instant hartan, errefleccione egiten du, Jainco-Gizon egin baten majestate guziz goraren gainean, eta Jaincoaren ama bilhacatu birjiuaren dignitate eta

gaitasun ezin gehiagocoaren gainean; bertze alde oraino bere buruaren aphaltasunari eta indignitateari behatzen diote, eta horra zertaco *lohu zangon ikhara saindu bat, eta etzuen gai causitu bere burua holaco ama baten zerbitzatzeco.* Bihotza osoki mugitua, berehala hartu zuen erresolutionea Mariaren ganic sepharatzeko secretuki eta ichilic : *voluit occulte dimittere eam.* Eta segurki betheco zuen bere ch-dea, baldin jen izan ez balaco Aingerua debecatzena : *Noli timere accipere Mariam conjugem tuam.* Gelditzen da eta badago obedientzia perfetarekin, bainan bere ariman emaiten dio gogoari ez gehiago bere buruari behatzeko birjinaren esposari bezala, bainan bai Jaincoaren amaren zerbitzari humil bat balitz bezala; hala egin zuen ere kere biziaren azken haxeraino. Birjinauc berac seguratzen gaitu hortaz. Santa Brigitarekin aintzina solha-sean zagolaric, erran zion : *Memento hartaric, Josepe ez da baratu ene zerbitzatzetic bere erregina soberanoa bezala, eta ni ere, ene aldetic, humiliatzen nin-*

tzangon zerbitzuric aphalenac bihurtzen niozealaric, erakhusterat emaiteco haren azpico izan nahi nuela. Modestiazco guduca ederra, ordu artean ez ezagatua munduan!

H. PHONDUA. Justuaren heriotze ona egin nahi duenac, behar du bizi justua egiten den bezala ; bada hortaracotz behar dira praticatu girichtino berthuteac Zori gaitz oro ez ditueparentzat heriotzeco mementoan ! Zer baliatuco zayo aberaziosari garbi izaitea ? mendecariari izaitea emaile ? urguilosac, colerosac, eta edozoin bertze bizioetarat emana denac zer probetchu duke bertze berthuteac izaitea ? Zer baliatu zayote Ebanjelioco hamar birginei castitatea, zirenaz geroz prudentziaric gabe ? Girichtino berthuteac, baldin perfetac badira, behar dira oro elgarrekin bilduac. Zombat arima ez dira galtzen maluruski, enganatuac berthutearen iduri choilaz. Hortaracotz , begiratu behar gare solido ezden confidentzia guzitic, eta, oraino denbora deno , examina gaiten **eya** gurekin

diren Ebanjelioco berthuteac oro, nahiz ez guziac grado berean; bi!duma hortaric da ageri berthutearen solidatasuna eta errealityea. Gure berthuteac, zagun emana, ez badu atchikitzen, ez bada aurkhitzen bere ahizpa guziekin, ez da egiazcoa, falxua da, egin ahal guziac egin behar ditugu solidioac eta egiazcoac bilhaca arazteco : balia gaiten beraz hortaco denboraz eta Jaincoac emaiten dauzkigun graziez.

Othoitza.

Zure oinetan ahuspez emana, eta algez gorritua, aithortzen dut, ô Jesus eztia! ez dudala batere berthuteric, zuhoronec ikhusten duzun bezala. Nola beraz iduric dezaket aitza zure ahotic, ene jujatzena ethortzen zarenean; zure zerbitzari justu eta leyalei eginen diozuten gonbidantza zori oneco hau : *Zato zerbitzari on eta leyala, sar zaite zure jaun soberanoaren lorian.* Helas! sobera baizen ez da egia iduri dudala bere nauziaren gauc errezipitu zuen thalendua balia arazi nahi izan etzuen zerbitzari alfer hora; hora

beino ere gaichtoago izan naiz, zerbitzatu naiz zuc eman graziez, zu ene bizioez ofenxatzeko. Merechi dut beraz hura beino garrazkiago punitua izaitza; bainan aita on bat zare, urricalmenduz bethea. Othoizten zaitut lurrean zure aita orde izan duzunaren merezimenduez, bai eta Birgina zure amarenez, barka dieza dazkitzu ene hoben guziac, nahi naiz egiazeo berthuteari lothu, eta hortacotz hartzen ditut arartecotzat eta modeltzat Maria eta Josepe, hec imitaturie lurrean, partalier izan nadin heyen bethiereco lorian, Hala-biz.

Pratica.

Examina gaiten ongi, eta egun oroz artharekin, zoin berthute dugun escas hautarie: hiru dira teologalac: Fedea, Esperantza eta Caritatea; Badira lau moralac: Prudentzia, Indarra, Justizia eta Sobretasuna. Jesu-Cristoek gehienic gomendatu dauzcu bia, Eztitasuna eta Humilitatea. Ez dezagun begietaric gal Jesu-Cristoek, juje bezala, nola examinatuco dituen gure berthuteak berac.

Exenplua.

Baldin contzientziaren gidari zuhur baten hautatzea bai eta ezbada beharra bada berthuteo ardiesteco, zer erranendugu San Joseperen gidamenera jartzen denaz, saindu handi huen arthara confiatuac direnaz geroz arima barnecor guziac, Jaincoac Nazaretheco etche sainduan Birjina Mariarekin, aingeru baten pare, ereman izan duen bizi gorde eta garbiaren saristaizeco. Hori erakhusterat emaiten deraucu segidaco exenpluac. Bazen gizon gazte bat munduaren erdian jakin zuena bizitzen, uso garbi bat mendi hegallean edo oihanaren erdian bezala. Jesuista batec, errecontraz bezala, aurkhitu zuen; eta nola fraide harrec beitzaraman bizi bat osoki ispirituala; jujatu zuen gizon gazte haren solhastaric Jaincoae aberastu zuela haren arima Izpiritu-Sainduaren dohainez eta graziez, halako manera bereziaz eta mirestekoaz, non agoatu beitzgen etzuela egundeino causitu arima bat zeruaz fagoratuagoa, ez eta berthute

miragarriagoez beztitua eta birrigin-dua. Fraide-hura haiubertzez estona-tuagoa zen zenbatez ere gizon gaztea baitzen estatu comunagocoa : sehi bat zen, eta hala zagona hemezortzi urthe hartan, behin ere izan gabe naus ric escolatzeco eta sustengatzeco bizi izpi-ritualeco jakitatean : eta bizkitartean mintzo zen materia hunen gainean theologoric jakinxuena bezala. — Frai-dea ausartatu zangoa galdegitera eya bazuen debozioneric San Joseperen alderat : *Badu sei urthe, ihardexi zioen gizon gazteac, Jaincoac berac gogorat emanic, hautatua dudala ene ararteko berezitzat.* Continatu zioen erraiten gauzaric gorena Joseperen sainduta-sunaren gainean, seguratzen zioelaric berthute barnecor eta gordeac maite dituzten arimen egiazco gidaria eta nausia dela. (*Berri, Jop. Deb.*)

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, benedica zazue ene arima bizi huntan.

J. M. J.

BEDERATZIGARREN EGUNA

San Josepe lotzen da bideari Mariarekin, Bethlemera joaiteco.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun nolacoa izan ahal zen San Joseperen pena eta enbrazua, jakin zuenean Zesar Augusteć eman zuen arrasta, zeinac obligatzen beitzuen bakhotcha joan zadin bere ethorkico herrira, bere izenaren emaitera. Bazakien Birjina, bere espesa, erditzeco egunetan zela. Errefleczioneanac egiten zitueu bai egiteco zuten bide luzearen gainean : baziren hogoi eta hamar lecoa iraganic : bai sasonaren garraztasunaren gainean : negu bihotza zen : bertze alde, bere pobreziaarekin ahalie etzuten hoin piaya handiari lotzeco. Gisa batez nahi zukeyen Birjina saindua etchean utzi descanxuan, bainan nola utz bakharric estatu hartan ; eta, bertze alde, dolu handia izanen zuen ez aurkhitzea munduaren

Salbatzailearen sortzean, zeinaren ikhustea hainbertze lehiarekin desiratu beitzuten patriarchec eta profetec, aurkhitzen zen casu hertchian, norc erran dezake nola zuken bihotza arrailatua? Bainan justuac ez du nihoitz galtzen curaya, altchatzen ditu begiac zерuetarat, handic argitua izaiteco; egiten du erreileccione obedientzia dela berthutea bertze guzien bermea; eta orhoitzen da, Escritura sainduen arabera, Mesias Bethelemen sorthu behar dela, aski da, hartuco du berekin bere espos maitea, eta humiliteric eta errespeturic handienarekin agertuco dio bere erresoluzionea. Birjina ezti eta maitagarria erortzen da bere esposaren borondatera, den mendreneco bortcharic gabe, sobera urusa estimatzen duclaric bere burua pharte harziaz piaya hortaco penetan, eta bere errai garbietan zakharken Jaincoaren manuaren bethetzeaz. Bere pobrezian, egiten ditu phartitzeco preparuac, hartzen du linja pochi bat eta zonbeit mandilla, Bethelemera ethortzen denean, sorthu behar den Jainco

haurraren thorochatzeco beharco dituenac. Bere paketa chumea harturic, lotzen dira bideari bi esposac, munduac zituen bi creatura perfetenac. O, ikhusgari mirestecoa ! egin zinuen dudarie gabe zerauren beraren espantimendua !

II. PHONDUA. Badugu gue ere piaya luze bat egiteco : hura da eternitatecoa. Phartitzeco manua (aski urusac bagare izaiteco) aþhezaz emana izanen zaueu asken orenean, erraiten dauicularie : Pharti zaite mundu hantaric, arima girichtinoa, *Proficisci*, *anima christiana*, *de hoc mundo*.

Penxa dezagun orai bolaco sendimenduac dauden guretzat oren latzgarri hartan. Orduan gogoaraco zaicu halaco piayac dituen penac eta lanjerac. Iragan bizico bekhatu guziac ethorrico zazu memoriora, lazdurari izigarrienera arima aurdiitzeko. Debruec, gure bizian, gure baithan ezagutu dituzten flakezien arabera biolenki atakatuco dute gutaric bakhotcha heriotzeco orenean. Badu laster sei mila

urthe, dio san Ziprianec (1) debrua guducan hari dela gizonaren contra eta esperimentzia luze batec erakhuxi dio colperic segorenen ekhartzen. Zorigaitz preparatua eta atzaria ez dagonarentzat. Jainco handia ! zonbat arima ez du iresten ! atzartasunekin bethi guducatuz gerlari abilae jar gaiten, bentzutuco dugun heriotzeco guduca ikharragarietan.

Loriaco khoroa ezda emaiten curayoski garhaizia ereman artean, guducatzen duenari baizen. Baldin guducatu eta bentzntu badugu bizian, Mariaren eta Joseperen laguntzarekin batean ; gudeatuco eta bentzutuco dugu gare heriotzeco orenean

Othoitzta

Bai ene Jainco Jauna, zure grazia sainduarekin batean, ekharria naiz bor-thizki guducatzera, tentazione guziei

(1) Sex millia annorum complentur: ex quo diabolus hominem impugnat. Omnia tentandi genera, atque dejiciendi artes, usq; ipso vetustatis edidicit.

ihardokitzera, continoki goardian egoitera ene arimaren exayec emplegatuco dituzten artifizioen contra. Ongi examinatuco ditut ene flakeziac, ene jaudurac bereziki, hauyec eman lezoketanaz geroz ene exai cruelari harmaric segurenac ene azken orenean. Jauna, argi nezazu zeronec, ezagut ditzadan, debruaren artifizioguziac, eta emadazut indarra ene gduetan garhaizia eremaiteco. Eta zuc, ene Jaincoaren Ama, zuc Patriarkha loriosa, othoitz zazue zuen Jainco Semea enetzat, grazia preziatu hori eman dizadantzat bereziki demboratic eternitateraco pasayan. Halabiz.

Pratica

Ez seculan egin amor tentazioneari, bainan ihardoki dezogun curayarekin bethi. Ez aithor seculan debruari erori arazi zituela, bainan guduca zaite enheatu gabe, ardura gogoan, bai eta mihian erabilatzu izen sacratu hauec : *Jesus, Maria eta Josepe.*

Exenplua.

San Joseperen arartecotasuna guziz

botherexua da garbitasunaren contraco tentazionetan, zeinac beitira liluragarienac eta lanjerosenac. Milaka ekhar daitezke exenpluac, bainan hemen aski-co da behereco hau, hariua Carmeletaco ordrearen historioan :

Perpignango comentuan, berthute handico eta garbitasun berezi bateco fraide bat, izan zen gau batez borthizki atacatua izpiritua gaichto lohiaz. Fraide haren guducac debru lohiaren contra iraun zuengauguzia. Tentazionea izigarrienetaric zuen : enplegatzen zituen bere ahiduran, ahal zitzken moyen izpirtualac oro ; azkenecotz garhaizia ereman auen. eta Jaincoari eman ziozcan eskerrac egin zioengraziaz. Bi barra-munean, fraide garbi hura zohalaric hirira bere comentuko buruzagiarekin, aintzinera ethorri zangoten aire guziz errespetagarrico gizon bat, zeinac erran beitzioen tentatua izan zen fraideari : Aita, zertaco jasaiteco izan duzuu guducan, eta aurkhitu lanjer hertchian joan den gauan, etzare orhoitu San Josepez, eta ezduzu galdu zure laguntzera ? edo bederen zertaco ezduzu egin

othoitz bat haren ohoretan, lagun zaintzan amorea gatic eta defenda izan duzun tentazione muñhirian? Fraidea, trublatoa, ikhusteaaz haren bihotzeco secretua ezagutua zela, nihori deusie erran gabe, ihardesteria zohan; bainan aire errespetagarrico gizona ixasi zangoten betbetan. Orduan, comprenditu zuen errechki gizon errespetagarri hora etzaitekela betzeric izan San Josepe bera baizen, zeinac lakhet baitu oihu egin dezogun eta galda zogun bere laguntza eztia, bereziki aurkhitzen garenean irrichuan garbitasun sainduaren colpatzeco, berthutea zeinac egiten baitu san Joseperen carater beretza. (*Chron. carmel.*, 1. 4. lib. 18.)

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, egizue garbi egon nadin bizi guzian.

J. M. J.

HAMARGARREN EGUNA

Josepe eta Maria Bethlemen

I. PHONDUA. Ikhus dezagun San Joseperen embrazua bide luze eta nekhangarri baten ondoan, ethorri zenean bere espos maitearekin Bethlemera, eta ezin aurkhitu zuenean, ez ostatu bat, ez etche bat non sar biri hartan. Penxa dezagun nolako bihotz mina ahal zuen, ikhusten zuenean ezin ze zakela izan atherpe bat gauaren pasatzeko Jaincoaren amarentzat, zeinari hurbildua beitzangon erditzecon mementoa.

Helas! norc erran bihotz on eta guziz samur haren dolorea eta pena zonbatetarainocoac zaitesken ! Zonbat urhax, zonbat ibiltze, bere ahaidetan, bere adichkidetan, ostatuetan, ez ahal zuen egin, causitzeko bederen toki pochi bat, gauaren contra segurean emaiteco bere espos maitea eta hunec erraietan zakharken Jainco haurra ! Bainan Joseperen enxeyu guziac alfer-

retan izan ziren. Ostatu publicoetan aurkbitu zuten tokia luculariec, aberraxeac, ohoinec bai eta gaschtaguin suerte guziec, hainan ez hetan ez bere abaidetan munduaren Nausiacezin izan zuen atherperic chumeena. *Et sui eum non receperunt.* Zer bibotz nusiac Joseperentzat! Hala berecoac ziren Maria-rentzat. Bi espos sainduac osoki daude Jaincoaren borondatera, murmurazioreric eta pleinuric gabe ezarzen dira probidentziaren nahira. Arraxean urruntzen dira hiri esker gabecotic, eta badohazi atherpe baten cherkha arrazoinameuduric gabe diren arimale-tara, zein atherpe errefusatu a beitzayote Jaincoaren idurico creatuac diren gizonez.

II. PHONDUA. Ongi gogoan bar dezagun nola Jaincoaren Seme guizon egina, mundura ethortzean, sortzen den haren Jaincozeo calitatei eta haren sortze loriosari zohazcon ohoreez, gizonen phartetic, gabetua; nihor ezerrezipitu nahia, eta bere ahaideec berec ezagutu nahi ez duten bezala;

eta hori, guretzat merozitzeco eta pre-paratzeco egoitza bat zeruan gure heriotzeco orenean.

Gure lurreco piayaren azken oren hura ethorrico zaueu bakhotchari, sartuco gare eternitatean. Nola izanen oñhe gare errezzibitua? Gure bizico azken mementoan oihu eginen diotegu Jesusi, Mariari eta Josepeti; bainen zer izanen dugu idurikitzeco heyen ganic, baldin Bethlemeo jende bihotz gogorecuen idurico izan bagare pobre eta beharretan zirenen alderat? ez badiotegu eman ez laguntzarie, ez ogi pochi bat, ez beztitzeco arropa bat, ez atherpe bat. Zembat aldiz, behar bada, ez diogu herxi Jesu-Cristori berari gure bihotzeco sarkibidea, bere egoitza han egin nahi zuen denboran, eta hori, idekitzen ginetelaric urguiluari, banitateari, sensucarazco plazerei, bekhatuari eta debruari. Exai barbaro horiec causitu dute lekhua gure bihotzetan, eta Jesusentzat, Mariarentzat eta Joseperentzat etzen tokiric: *Non erat eis locus in diversorio.* Helas! penxa dezagun ongi garen estatuari, eta se-

rioski penxa dezagun azken zortheari. Zori gaitz, baldin bihotza hartua budugu hola exayez, eta ez badu Jesu-Cristoc erreginatzen han, nausi soberano bezala bere graziarekin ! Eman gaiten heriotzeco orenean nahi ginitazken estatuan, guc uste beino hurbilago dugu, behar bada, memento hora. Ez dezagun denboraric gal, izan gaiten ekharriac bethi presi goaitean egoitera : *Dispone domui tuæ.*

Othoitza

O ene Jaincoa ! baldin orai herio kolpea emaiten bazinaut, nola causi nindake ? Ikhusten ditut, ene baithan, bekhatuac, haurretic hunat, nombreric gabe eta suerte guzietacoac, eta ez dut egundeino behar bezalako penitentziaric egin. Zer duket beraz idurikitzeo, baizen ere sententziaric garatzena eta izigarriena. Helas ! Jauna ez nezazula ekhar merezi nuken bezala. Bai, ene Salbalzaile oua, emadazut penitentzia egiteco nahia eta denbora. Grazia hori galdegiten derantzut, Mariac eta harren Espos sainduac, zure

sortzeco mementoan, zu bere besoetara errezipitzean, izan zuten bozcarioaren izenean.

Pratica

Egitzu penitentziari dohazcon fruituac, erosiz denbora eta bekhatuac zure amoinez. (*Peccata tua elemosinis redime.* Dan. 4.)

Exenplua

Iraurtzen da Frantziscanoen istorioetan, aboztuaren 21^an Joana Rodriges, ahizpa ohoragarria, zohalaric, emazteki batekin piaya batean, zerua estali zen hedoi beltzez; Joanaren laguna, beldurra sarthua, ikharan zogolaric, betbetan seguratua izan zen presuna batez, zeina ontasunic handiena-rekin ofritu beitzangoten laguntzat, agintzen ziotelaric, orducoaz, uriae elziotela eginen bidegaberic Nahiz zopherna bat egin zuen ikharagarria, etziren halaric ere busti batere, espanituac zaudelaric gauza hortaz, ahispa Rodriges ohartu zen San Josepe zutela bere gidari, zeina bartua beitzuen bere

ararteko berezitzat. Solasean egon zangoten emazteki debot hekiei zeruco gauzez, eta joan zen heyekin hec behar ziren lekhuraino, eta han ixausi zangoten chimista bezala. Zer ez da izanen gure zori ona, baldin San Josepe gidatzen bagaitu bizico azken mugaino! Pasionen biolentziac ez gaitu garhaituco; helduco gare tabernacle eternaletarat eta han errezibituac iza-nengare.

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, zaudete ene lagun eta gidari desterruco toki huntan.

J. M. J.

HAMEICAGARREN EGUNA.

Josepe, Maria eta Jesus haurra othelacoan.

I. PHONDUA. Ikhusterat egin dezagun nolacoac ziren San Joseperen sendimenduae zori onezco gau hartan, zeintan lekhucor izan beitzen Bethlemeo esta-

blian, munduaren Salbatzaile, Jesus haurraren sortzean. Bore espos Birjinarekin, gogoeta sainduetan bezala, meditazionean sorthua zagon, noiz ere Jainco haurtcho sorthuaren marrakee atheratu beitzuten bere extasetic.

Jainco handia! zer ikusgarria Joseperentzat! ahuspez jartzen da errespeturie handienarekin, errezipitzen du Jainco haurtcho bihacatua Birjinaren escuetarie, adoratzendu, earesaric sammurrenac egiten diozca. Zer bihotzea razeo sendimenduac Mariaen eta Joseperen artean, hoin memento gozoan! Josepec aarkhitzen du bere modela ama miresteeo haren baithan, eta ezagutzen ditu errechki zoin handiac ditucn bere eginbideac. Zoinec artha gehiago izanen zuen bezala hari ziren munduaren Nausi soberanoarentzat.

Contzebi zagun, ahal badugu, bozcariozco eta dolorezco nahasteca hura, ikhusteariek Jainco haurtchoa, zeinac, zakharkeilaric bere beitharteko airean Jaincotasunaren seinale loriosac, nahi izan beitzuen bizkitartean, bertze gizonen haurrac bezala, sorthu sofri-

carioen erdian, jasaiten zituolarie Adamen bekhatuaren ondorioac, hotza, dolorea, buluzgorria izaitea. Nihore ezin seculan ongi sendituco du zer sendimendu izan zuten Mariac eta Josepec, ikhustearekin Jainco eternalaren Semea, nolaco estatu humiliagarrian ezararazi duen bere amodioac, gizonen fagoretan Guri dohaucu ahal bezen batean, meditatzea misterio espantagarri hori, eta ongi barna bihotzean sartzet hartza, Maria eta Josepec zituzten amodiozco sendimenduac bere zerutar haurrarentzat, zeina heitzen, denbora berean, heyen Semea, heyen Aita eta heyen Jaineoa.

II. PHONDUA. Serioski eman dezogun gogoari, baldin horrelaco meditazio-neac ez bagaitu flacoki baizic bunkitzen, ongi estatu tristean gure arima aurkhitzen delaco seinalea dela. Jainco baten mugarri gabeko amodia, bere mayestate soberanoaren handitasuna gorde arazten dioena; sor arazten dueña gizonen azken haur erremusena bezala, nigarretan, sofriarioen erdian,

lasto pusca baten gainean, handie sustatcen gaituelaric bere amodiora, emanez exemplutzat bere ama sainduac, eta Josepe, bere aita ordeac, ekhartzen zioten; horrelako amodio bat Jaincoaren aldetic ez othe da askico gure bihotzen barrapatceco eta gu erakhartzeko Jaincoaren maitatzeria erresalburic gabe, nahastecarie gabe eta kharsuki? Nola idurikitzeko dut laguntzarie den mendrena Maria eta Josepe ganic, ez badut heyekin pharteric Jesu-Cristorentzat duten amodio suhartean? Ikhus ditzagun, lehen al-dico, luraren gainean, hiru bihotzec bat baizic ez egiten, nahi badugu gurea bat izan dadin zeruan heyekin, imita ditzagun ahal bezen ongi gure bizi guzian.

Othoitza

Ez beikit seulan gertha, o ene Jesus eztia! Maria, ene ama ona, Birjinetan den garbienoa; San Josepe, ene abocat botherexua, ez, seulan ez bei-kit gertha ene bihotza izan dadin hartua zuei comeni etzatzuen amodioaz.

Zuen escuetan ezartzen dut zuentzat baizic bizi behar ez den bihotz hau. Errezibi zazue, eta bethicotz bat egin zuen bihotzkin! Imita beititza ahal bezen perfeki amodioan, bozcarioan, pazientzian, sacrificarioetan, erresinazionean, obedientzian. Hortaracotz, zure graziaren beharretan naiz, oene Jaincoa! Haur adoragarria, zu zare grazien ithurburua, errefusa othe dezakezu, galdegiten badatzugu zure amaz eta zure aita ordeaz? Ez, et da errefusio beldurtzeco, hec bezalako arartecoen izaiteco zori ona denean. Iguzu beraz grazia berezi hori Mariaren eta Joseperen izanean. Ongi egin horren esker onetan benedicatuco zaitugu eta maitatuco gure azken haxraino. Hala-biz.

Pratica.

Ahal bezen herxiki junta dezagun gure bihotza Jesusen, Mariaren eta Joseperen bihotzkin. Ardura ihes egin dezagun familia sacratura, Jesus, Maria eta Josepe gana, bihotz alchatze laburrez.

Exenplua

Aita caputcheinen istorioac ekhar-
tzen du Pistoeço Jerome fraide ohora-
garria, phartitu ondoan Errumatic bere
aneya batekin Candiara joaiteco Aita
Sainduaren manez errebelatu zela
gauaz Beniseco ingurunetan; biac bi-
deco oohaduraz borthizki akhituac,
eman ziren belhaunica, eta galdegin
zuten Jesus, Maria eta Joseperen la-
guntxa; Jerome fraideac bazuen debo-
zione handi bat familia sainduaren-
tzat, eta othoitzu zituen tagun zitzaten
hain behar herxian. Ikhusi zuten hain-
bertcenarekin argi handi bat; abiatu
ziren alde hartarat, eta bide labor ba-
ten ondoan laster causitu zuten etche
tuipi bat hiru presuna choilekio, gizon
zahar bat, emazteki bat eta haur gazte
bat: hirurae ezin gehiago ederrac. Er-
rezibituae izan ziren eta arthatuae ezin
erran bezen ongi caritateric handiena-
rekin. Bihamunean jaiki zirelaric bi-
deari lotzeco, anrkhitu ziren sorho
baten erdian, eta behatz alde baterat
eta bertzerat, ezin deusic ikhusi zuten

hain ongi errezibitua izan ziren etche-tie; hortic jujato zuten heyen errezi-bitzaileac behar zirela izan Jesus, Maria eta Josepe. Etzioten faltatu esker-ren biburtzea hoin fagore miragarria-rentzat. Zer socorri ez da idurikitzeko hiru presuna zerutar horietaric?

Bihotz Alchatzea

Jesus, Maria eta Josepe zaudete be-thi enekin eñe laguntzeco.

J. M. J.

HAMABIGARREN EGUNA.

Artzainac badohazi Bethlemengo establiara.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun Birjina sainduaren eta san Joseperen bozearioa, ethorri zainzcotenean artzainac, abertituae aingeruez sorthu zela mun-duaren Salbatzailea, eta zohazin ikhus-tera eta adoratzera Jainco haurtcho bilbacatua. Caritatez, sotan zauden

bihotzec behar izan zioten, dudaric gabe, egin axeinezco ongi ethorria artzain chinple, bainan ongui debotac ziren hekiei. Leharekin erakhuxi ahal zioten Jesushaurra, torochatua, etzana lasto pusca baten gainean, arimale batzu bilduac zauden establia batean. Bertze alde, nore egin dezake idea bat gizon chinple **heyen** estonamenduaz, amodioaz, eman zituzten errespe!uzco, debozionaiezco, adorazionezco seinaleez ikhustearekin Jainco haurtcho bilhacatua? Marca hec hain ziren zinezcoac eta hunkigarriac, non, ebangelistaren arabera, Birjina sainduaren atenzionea merezitu beitzaten (1) eta oraino gehiago gena, bizi izan zeno, bethi go-goan zauzkitzan, eta **heyen** gainean egiten zituen bere meditazioneric gozoenac. Gordeac zauzkitzan bere arima ederraren barnean; gero, denboran, agerzeco arima leyalen erakhaspeneco eta edificazioneco. San Joseperen bihotzec sendimenduac, Mariarenac

(1) Maria autem conservabat omnia verba haec, conferens in corde suo. (Luc, c. 3.)

bezalacoac ziren, guzietan imitatzen zuen modelie **perfetena** bezala. Horrela ikhusi zuten biec bethetzen Michee profetaren errana (c. 4.) aingeruac agertuco zainzcotela, gau hartan, arthaldearen ingurunetan zain zauden artzainei : *Conferens in corde suo.* Mariaren eta Joseperen bihotzac gehiago sutan jartzen ziren, eta loriatzen ziren, penxaizean artzainac ikhusi zituztela adoratzen mundoaren Creatzailea lastopusea baten gainean.

11. PHONDUA. Ongi eman dezagun gogeoa nolacoac etziren behar izan artzain urusheyen loria eta estonamendua, bere baruac ikhustean Jesusen, Mariaren eta Joseperen erdian! Hobeki gauza hori jujatzeco, goardi eman dezagun zer lehiarekin khondatzen zioten mundu guziari ikhustetic heldu zirena! Ebanjelioaren arabera, mintzatzen zituzten jende guzietarat iragan arazten zuten bero espantimendua. Zer zoriona **beyentzat eausitu** izaitea, nahiz denbera gutientzat, hain familia sainduaren artean! Zer orthoitzapen

urusua bere bizi guzian! orthoitzapen zori onezcoa conzolazionez bethe ahal zituena bere heriotzeco orenean!

Nolacoa izanen da gure zorthea memento ikharagarri hartan? Artzainen zoriona handia zen, egia da, ikhustea eta adoratza Jesus haurra; bainan hec beino urosagoac gare, dugunaz geroz haren errezipitzeko zoriona comunione sainduan; eta baldin grazia egiten badaucu, errezipituko dugu, biatico bezala, mundu triste huniaric atheistean. Goardia eman dezagun, heriotzeco orenean ez dezagun izan erre-greta, bizian errezipitua izaitiaz comunioneac errespeeturic, amodioric eta preparazioneric gabe. Prepara gaiten bethi comunionearen egitera, azken aldicotz, biatico balitz bezala: hortacotz, galdegin dezategun beren laguntza Mariari eta Joseperi, heyen escuetaric errezipitu behar baginu bezala gure Salbatzailea, eta berec emaiten balau-cute bezala artzain leyal hekiei.

Othoitzta.

Ene Jesus maitea! ez naizenaz geroz

ni heldu naizena zure ganat, zure adoratzena, bainau zu zarenaz geroz, contrarat, helduzarena enetihotzerat; egidazu grazia garbitzeco bihotz hau hemen zure egoitza egin beino lehen, izan dadin zuretzat egoitza bat gaiagoa eta agradagarriagoa Bethlemeceo establia beinô. Emadazut fede bat artzain saindu ~~heyen~~ fedarekin higuala dena, fede bat atzar arazten duena ene esperantza, eta susiatzen duena ene caritatea, berthuteac bai eta ez bada beharrac direnac zure ongi erreuibitzeco ene bizian, eta bereziki ene heriotzeco inementoan. Birjina guziz saindua San Josepe loriosa! ardiex diezadazut, zeronec, grazia preziatu hori, ardiexi zinotuen bezala artzain sainduei. Hala-biz.

Pratica.

Egiozu ardura Birjina sainduari bihotz altxaltze hau: bizi huntaco deserrutic lekhora, ardiex diezadazut Jesusen ikhusteco zori ona. Gauza berak galdegiozu San Joseperi.

Exemplua.

Iracurtzen da san Felix, eaputchina-

ren bizian; hiltzen hari zelaric probeziaz
ric bandiena marcatzen zuen ohe baten
gainean, atacatu zuela debruac, agert-
zen zitzayolaric bere eguiazco figuran.
Ahopaldiric ixusienac erraiten ziozean
eta egiten erreportchuric bizienac, zioe-
laric errelachatu zela hainbertze
urthez bizi penitenta ereman ondoan
zenaz geroz etzana ohearen gainean;
horri eginaz zuen ez delicatasunez, bainan
obedientziaz, hala manatu beitzioen eri-
arthatzaileac. Bizkitartean harritua
izialduraz jauzi egin zuen ohetic, behin
beino gehiagoetan, eri-arthatzaileae.
portchatzen beitzuen bethi oherat bi-
hurtzera. Azkenccotz, horrelaco gu-
ducaren ondotic, agertu zangon zeruko
Erregina, zaucalaric bere besoetan Jesus
haurra, zeina eman beitzioen escuetara.
Orduan fraide zahar saindu hura can-
situ zen conxolazioreric gozoenaz
bethea eta zeinbeit istanten ondoan,
lagundua Mariaz eta Josepez, iragan
zen Iurretic dohaxuen egoitzarat. Ez
badugu holako fagoreric idurikitzeco,
bederen eremabie bizi saindu bat, es-
perantza izan. dezakegu Birjinaren eta

San Joseperen laguntza etzaucula faltatuko, debotae bagare heyen alderat.

Bihotz altchatzea.

O bizi huntaco esperantza, Jesus,
Maria eta Josepe!

J. M. J.

HAMAHIRUGARREN EGUNA

San Josepec izan zuen bihotzminna Salbatzailearen Zirconizzionea ikhustean.

I. PHONDUA. Serioski erabil dezagun gogoan zoin bihotz min khirexa senditu ahal zuen San Josepec, Jesus haurrari eta haren amari, lekhuco bezala, zirconizzazioneac jasan arazi zioten dolore eta penen bichtan ! San Joseperen arimac senditzen zituen tormenta hec Jesusentzat eta Mariarentzat zuen amodio handiaren ededurara ; bainan nor ezagut dezake amodio haren handitsuna : Jesusen aita ordea zen, eta Maria Jesusen amaren espresa, haurraren eta

amaren dolore minec arrailatu behar zioten beraz bere bihotza. Eta hau, hainbertzenaz egiago da, zenbatenaz gehiago segurtatzen beitute, zonbeit elizaco aitec eta eliza gizon argituec Josepe bera izan zela zirconzizione dolorezcoaren ministroa, eta hortan Abrahamen itchura hartu zuela, zeinac, Jaincoaren manuz zirconzizatu bei-tzuen bere seme Isaac (1). *Nec ipsius ministri contemnendum est testimonium, hic est Joseph.* San Joseperen penac bi-zagoac behar ziren izan Abrahamenac beito, zeren, Jesus bicitzen izaite guzien Greatzailea, eta Aita Eternalaz Joseperen arthari confiatua, seme bat bere aitari bezala.

Horra zer idearen arabera behar dugun jujatu Patriarkha handiaren berthute miragarriez.

II. PHONDUA. Gu, Jaincoaren idurira eginac garen creaturac, gu garo

(1) Si non erit caro, Joseph quem circumcidet.(Ephem syriem. Serm. Transf. Dom. S. Bernad. serm. circum.)

causatu ditugunac familia sainduaren dolore khirexac gure bekhatuez. Jesusen, Jainco haurrac ichuri dituen nigarrac eta odola, Mariac eta Josepec beren begiz ikhusi duten sarraski dolorezcoa; horiec oroc erraiten deraute goraki zonbat gostazaizcoten gure bekhatuac. Ikhuste deithoragarri horren ondotic, nolacoac dira gure penxamenduac, nolacoac gure erresoluzio-neac? Idurikigo othe dugu heriotzeco mementoa gure hobenen higuintzeco, eta nigar egiteco gure bekhatuez? Hori hola balitz, barbaro batzu ginitazke Jesusen alderat, eta geronen alderat egiazco erhoac eta zoroac. Barbaroac Jesusen alderat, zeren, zuzen ez den bezala. bera uzten beikinuke cruelki gure hobenentzat sofricarietan, bere sortzetic beretic, harta gabebetaric pharte haren nigarretan, penitentziazco bizi bat eremaiten dugularic, eta utziz urrikiac eta penitentzia azken oreneco. Zoroac gure alderat, erhoki khondatuz gure botherean ez den graziaren gainean. Ez othe dakigu bada ez dela gutarie jenen nigar

egin nahi izaitea, biziaren azkeneco mementoan, eta hortacotz beharco dugula Jainco haur **harren grazia**? Behar bada uste **dugu errechki ardiexico** dugula grazia berezi hura heriotzeco orenean Mariaren eta Joseperen arartecotasunez, bainen hunen izaiteco bidea othe da gure bizi moldea, gure gogortasuna? Arartecotasun **baren merezitzeko moyena** da, eta bakharra, gure bekhatuen bichtan, gure **nigarren habestacatzea** Jesusec circonzizionean ichuri duen odolarekin; eta heyen beren juntatzea Birjina Sainduac eta San Josepe, patriarkha loriosac ordu berrean egin ziuzten nigarrekin. Horrela ardiexico dugu Mariaren eta Joseperen arartecotasunaz, mundu hontaric aherratu beino lehen, grazia **hain desiragarri** hura, zeinac garbituco **beicaitu** gure bekhatuen nothetaric, guretzat sacrificatua izan den bildoxaren odol preziatuaren berthutez: eta azkenecotz, partalier jarri ondoan, bizi **hantan**, creatura zerutar heyen pena, dolore eta khirestasunetan, izaneb dugu **heyekin pharte loria eternalean.**

Othoitzta.

O ene bihotza ala gogorra behaiz eta sendimendu gabecoa! Noiz arto bada ikardokico dioc penitentzia egiterat hertchatzen hauen Izpiritu Sainduari? Herioaren segac pica zezakee instant guziez hire biziaren haria, eta gutienic idurikitzen duyan mementoan. Ene erresoluzionea izan bedi lasterro eta iraupenecoa. *Et dixi, nunc cœpi.* Bai hartua dut erresoluzionea, nahi dut, egun danic, buluzia izan ene baithan ona ez den guzietaric, eta ene Jesus bibotzeco maitearen gogoaraco ez den orotaric. Nahi bezen bat gosta dakidan holaco eireberritzea ene bizi moldean, nahi bezen khirexa izandadin horrelaco sacrificioa, ez da seculan Jesus haurrac zirconzionalean izan zuen zauria bezen bat izanen; ez eta ere Mariac eta Josepec jasan zuten dolorearen parecoa. Orai beretic abianadila beraz ene zori on eta ene salbamendu eternalarentzat hoin boharra den sanjamenduari lotzen! Hala-biz.

Pratica.

Lacha dezagun gure bihotza, lurreco creatura guzietaric eta jos gaiten osoki gure Greatzaileari. Gauza guzietan mortifica gaiten, eta ez dezoguten eman, ez utz, gure senvuei satisfacziōneric den mendrena: atzartasunic handiena atchic dezagun gure senxu gucien gainean.

Exenplua.

Boreziussec, dio, hamabortz ehun eta lauetan hogoi eta batean, Jaincoaren zerbitzari kharxu bat, Bigebanaco Alexis, caputchinien ordenaco aneya laicoa, hiltzeco mementoan aurkhitzen zelaric othoiztu zituela bere aneyac argi multzo bat phitz zezatela. Zertaco, galdegin zioten? zeren, ihardexi zuen, laster ene soberanoa, Birjina guziz Saindua eta haren esposa San Josepe, beharbeitira hemen agertu; eta onhestateac galdegiten beitu, dudaric gabe, errezipituac izan ditan ongi-ethorri handian, eta izan daiteken errespetuic berezienarekin. Etzen hainlaster baratu mintzatzetic, non errezipitu

beitzuen bisita lorios hura. Oihuz abiazu zangoten erraiten: *Horra zeruco Erregina San Joseperekin; ene aitac eman zaitezte belhaunica, eta errezibi zaitzue dohacoten ohorearekin.* Hori erran eta, eztiki eman zuen azken haxa, martchoaren hemeretzian, bere ararteko, San Joseperen besta egunean. Sari gozoa, izan zuen debozio-nearentzat *Saindu miragarri harren alderat, zeina ongi imitatu beitzuen bere mortificazionez bere bizi guzian, eta, zeinaz lagundua, altchatua izan beitzen dohaxuen egoitzara.*

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe emadazuet penitentziazco izpiritua ene bizi guzicotz.

J. M. J.

HAMALAUGARREN EGUNA
San Joseperen bozcarioa, errege Magoac ethortzearekin.

I. PRONDUA. Nolacoa etzen behar izan San Joseperen axegina ikbustea-

rekin heldu zaizcola, familia sainduaren buruzagiaren gana bezala, Errege magoac, iguzki atheratze aldeco prinlze saindu hec, gidatuac, bertze orduz Balaamec errana zen izarra, galdegiten dutolaric Jesus hauraren adoratzea! Penxatzeco da naturalki errezi-bitu ahal zituela bere toki pobre eta humilean, eta presentatu zituela Birjina guziz loriosari eta Israelgo Errege berriki sorthuari : *Intraverunt domum ubi erat puer.* Errege hec, ahuzpez ezarri ziren eta adoratu zuten Jainco haurtcho bilbacatu hura : *Et procidentes adoraverunt eum.* Ideki ziuzten bere tresorac, eta osritu ziozcaten misteriozco presentac, urrea, isenxua eta mirra : *Et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera : aurum, thus et myrrham.* Misteriozco gauza hauyen bichitan, nore errau dezake nolacoac zitazken Jesusen Amaren eta haren aita ordearen loria eta alegrantzia ; bertze hitzeuntzaric behar laiteke asmatu, behar bezala erraiteco nolacoac ziren Mariac eta Josepec bihortu ziozten eskeiriac Aita eternalari, zeren jadanic

horrela abiatu zen lorificatzen Berbo, bere Jainco Semea. Nore eman dezake oraino idca bat zoin gozoki eta mai-teki soberano debot heyec eta Marias eta Josepec elgarrekin erabili zituzketen beren solhasae?

H. Ongi har dezagun gogoan errege saindo hec adoratu ondoan Jesu-Cristo, eta harri ofritu ondoan bere presentac, nola izan ziren abertituac Jaincoazberaz etzitola bide beraz bihuren erresumetarat. Obeditu zuten eta hartu bertze bide dat : *Per aliam viam reversi sunt in regionem suam.* « Ma-« goen bihurtze hori bere herrietarat « bide berri batetarie, da gauzabat « mirexgarria, san Gregorio, aita « sainduaren arabera. obedituz Jain-« coaren abertimenduari, printze « heyec erakhusten derauzcate gure « eginbideac. Gure erresuma zerua « da, harat joaitea, ethorri garen bide « beraz, debecatua zaucu. Urrundu « gare sor lekhutic gure urguiluaz, « gure desobedientziaz, lurreco izai-« teentzat dugun estecamenduaz, eta

« hunkitzea debecatua zangun eta jan
« dugun fruituaz; bainan, orai, bi-
« burtu behar gare nigarren bidez,
« obedientziaz. ikhusten diren gauzen
« mesprezioaz, eta haragiaren gutiziei
« contra eginez. »

Biburtuco gare beraz gure egiazco erresumarat bertze bide batez. Bide huhi lotzeco, behar dugu beldurrekin eta errespeturekin gogorat **etakharri** gure hobenen nonbre izigarria, eta azken jujamenduaren garraztasuna. Oraino gure jujeac idurikitzen gaitu penitentziara, borra ditzagun beraz gure bekhatuac gure nigarrez, denbora deno, ez dezagun gal gogotic jujea hurbiltzen hari zaucula. (*Homelia 40.*)

Othoitza

Juje soberano eta **garratza**, zeina agerizten beitzare **egun** bildox ehti baten idurian eta haur maitagarri baten itxuran. Othoitzen zaitut eta galdegiten dautzut zure laguntza puchanta, Maria, ene ama onaren, eta Josepe, ene abocataren eta ene aitaren besoetan zaudeno, Barkha dietzadaitzu ene

bekhatuac, **ene** jujatzera ethorri beino lehen ; higuintzen ditut eta aborritzen **ene** ariinaco khirextasun **guziarekin** ; hartzen dot **chede** zina guziez egiteco cofesio bat humila eta osoa. Birjina Saindua, San Josepe dohaxua ! ardiex diezadazuet Jainco haur haren ganie Errege Magoei eman ziozcaten benedizione hetaric zerbeit, balia dakidan zeruco erresumara heltzco. Hala-biz.

Pratica.

Dembora deno, biziz alda gaiten, nekez aldatzen da biziaren azken mementoan.

Exenplua.

San Bichinteho Ferrierec, eta bertze zeinbeit izkiribatzailec khondatzen dute Balenzeco marchant batec usaya zuela. urthe guziez, Eguberri egunean, gonbidatzeco bere mahainera pobre zahar bat, eta emazteki pobre bat bere haura bulharrean zuena, ezagutzen izan balu bezala biru pobre hetan, Jesus, Maria eta Josepe, berekin mahainean zituela.

Marchant caritatos hura agertuz ango-

ten, hil ondoan, Jaincoaren belduratsunean bizi ziren zombeit presuna Jaincotarrei, zeinac othoitzean beitzauden harentzat; erran zioten, beriotzeco mementoan, jen zaingola Jesus, Maria eta Josepe bisita egitera eta gonbidatzera segi zitzan, ziotelaric: hire bizian errexit i gaituyanaz gueroz, hiru pobren presunan, hire etchean, ethorri gaituc hunara hirurac hire errezibitzeco gurean. Hitz labur, bainan ongi conxoiagarri haujen ondoan, eman zuten haren arima eternitateco zorionerat.

Dohaxu marchanta, perfeccionean jakin zueua, ongi baliatzeko moldean, trabailatzen lurraren gainean. *Negotiamini, dum venio.* Trabaila gaiten guhoroni ere orobat, gure nausi soberanoa jenen zaucun artean, gure egintza guziez khondu galdegitera, artha hori eternitatecotz baliatuco zaucu.

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten dautuet ene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HAMABORTZGARREN EGUNA.

Mariac eta Josepec presentatzen
dute Jesus haurra tenploan.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun zonbat
berthute miragarri erakhusten duten
Mariac eta Josepec, Jesus haurra ten-
ploan presentatzearekin, han iragaiten
diren gauza guzietan! Ebanjetio Sain-
duac erraiten deraueu : *Moisen legeac
galdegiten zituen garbitzeco egunac
bethe ziren ondoan, ereman zuten Jesus
haurra Jerusalemera, Jaunari presen-
tatzeo.* Ez Maria, ez Josepe, etziren
obligatuac lege haren begiratzera, ze-
ren Jainco haurra bera beitzen lege
haren autorra, eta zeren Birjinac ez
beitzuen, ez contzebitu, ez mundura
eman haurra, bertze amec egiten duten
bezala; biskitaranean bi arima osoki
garbi lieyec nahi dute, elgarren baime-
nean, bethe arras perfeki legea.

Zer humilitatezco eta obedientziazco
exemplu ez daucu emaiten Birjina guziz
sainduac, agertuz gizonen begietan,

izan balitz bezala, arruntean bertze emaztekiae diren bezen guti garbi eta hee bezala nothatua? Ebanjelioac dio oraino ofritu zutela haur sorthuarentzat, *bi uso tortoroil edo bi usocume.* Legeac manatzen zuen bildox baten ofritzea, pobrec choikiz zuten zilhegi ordainez emaitea bi uso tortoil edo bi usocume. Bada, baldia Mariac eta Josepec ez bazuten ofritu bildox bat (*Salbu heyen ofrendan aurkhitzen den misterioa*) hori da frogatzen clara pobreac zirela. Bainan ezothe ziuzten izan present aberaxac Errege Magoetaric? Etzangoten deusie gelditzen, guziac phartitu ziuzten pobrei. Zer pobreziaz-eta caritatezco exenplua gu guzientzat!

II. PHONDUA. Nolacoac dira gure penxamenduac holaco exenpluen bichian? Aurkhitzen othe ditugu gure baitan becthute miragarri horiec: obedientzia, humilitatea, pobrezia lagon proximoaren alderaco amodia? Cher-ka eta ongi examina ditzagun gure bihotzeco ekharritasunac, denbora

deno, eta ez dezagun iduric juje handia khondu galdegitera ethorrico zaucun orena. Behar bada gure bihotza josia dago lur huni : ez dugu amodioric ez Jaincoarentzat ez lagun proximoaren tzat, guzia gure buruaz hartua, ez dugu begi colpe bat ere emaiten lagunaren beharrac eta miseriae ikhusteeo : urri-calmenduric gabecoa da gure bihotza pobrearen alderat. Ah! baldin hori lata bada, zer zortec idurikitzten gaitu heriotzeco mementoan eta jujamendu-co egun latzgarrian? *Ez da misericordiaric batere izanen, bere lagun proximoarentzat urricalmendurie izan ez duenarentzat.*

Othoitza

Ene Jesus ona! Begira nezazu gabe-tua izaitetic, heriotzeco orenea, hoin beharrac diren berthutez. Obedienta nabi naiz izan, bereziki ene aita izpiri-tualaren alderat, bozcarioetan izan na-diu egun batez, garhaizia eremanic ene salbamenduko exayen gainean. Nahi naiz izan humil, zure idurico izan na-din, zurc graziaren ardiesteco, eta zu-

re lorian partalier izaiteco. Nahi dut maitatu pobrezia, nabi naiz izan pobre egiazki izpirituz eta bihotzez, zeruco erresumaren merezitzeco, zeronec agindu duzun bezala. Nahi naiz izan urricalmenduxua beharretan direnen alderat, izan dezadan neronec ere misericordia zure ganie jujamenduco egunean. Eta zuc Birjina Sandua, zuc, San Josepe! Ardiex diezadazuet grazia beztitua izaiteco berthute eder horiez, horiec eremanen naute bizitze bethierecora. Hala-biz.

Pratica

Egin ditzagun ahal guziac meditatzetic heldu garen berthute horien ardiesteco, eta obretan emaiteco. Conxeca gaizeoten osoki eta bethicotz' Jesusi, Mariari eta Joseperi, othoizten ditugularie ahal bezen humitki aberax gaitzaten aiphatzetic heldu garen berthute horiez.

Exenplua.

Santa Theresac bere fondazionetako hogoi eta hamahirugerren capitoluan,

ekhartzen du ama Birjinaren zerurat igaiteco egunean, aurkhitzen zelaric aita Dominicanoen elizan, iduritu zitzayoila estaltzen zutela capa ezin gehiagoki churia eta distiranta zen batet. Lehen mementoan, etzakien nor emaiten zioen; bainan laster ohartu zen Birjina saindua zuela bere escuinean, eta san Josepe haren espresa, bere ezkerrean, zeinec beztitzen beitzuten capa eder hartaz, adi araziz deubora berean bere bekhatu guzietarie garbitua ze'a perfeki. Hala beztitua izan zenean, senditu zuen bozcario bat ezin erran bezen handia, eta iduri zangon ama Birjinac zerratzen ziozcala bere escuac, erakhusterat emaiteco zuen plazeraz zeren conxecratu zen san Josepe bere esposaren zerbitzuco. Zeruko Erreginac erran zioen galda zezakela nahi zuen guzia bere comentuarentzat, eta bere agintzaren bahitzat eman zioen harri bat balio handitacoa. Iduritzen zangon oraino lephoa inguratua zuela urrezco colier batez, zeintaric beitza gon gurutzcefica at dilindan prezio handicoa. Hautaric lekhora, bi espos

saindu hec igan ziren zeruetarat, uzten zutelaric Sainduaren arima hondatua loriaric garbienean, eta Jaincozco amodiaaren khairac sutan emana bezala.

Nolacoa ez laiteke gure zoriona, baldin zombeit eliza bisitatzean, ikhusten bagina hola garbituac gure bekhatuetic, eta beztituac berthutez. Ez du holaco miraculu beharric, aski da ardiex dezagun grazia bera ichilic eta senditu gabe ; bada hori iduric dezakegu, Mariaren eta san Joseperen arartecotasun bothelexuaren bidez.

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, izan zaitezte
ene socorri, ene bizi guzian.

J. M. J.

HAMASEIGARREN EGUNA.

Mariac eta Josepec Aita eternalari Jesus haurraz egiten dioten ofrenda temploan.

I. PHONDEA. Ikhus dezagun eta gozoari eman ongi nola Mariac eta Jo-

sepec ofritzen dioten Aita eternalari Jesus haurra. Bildoz maitagarri eta bitima inozent hora! ofrenda harrec ixaasi ditu, ordu artean, tenploan eginac izan ziren guziac; hora zen bakarra, ezti zezakena Jaincoac zuen colera gizonen contra, harrec bakharic bake zitzazken gizonac Jaincoarekin. Ofrenda guzietan, badira bi gauza seinalatzeko: emaitza eta emailearen sentimendua. Emaitzaz dohan bezebatean, bertze zer ofri zoketen Aita eternalari, agradagarriago izan zezenkenic prezio guzien gaineco bitima haren ofrenda beino? Bertze bitimae hala nola aratchac eta ahariae, etzaizcon agradatzen Jaincoari, baizic ere haren itzala eta itchura bezala zielacotz. Horra beraz ethorria egun handi hora hainbertze denbora haitan idurikia zena, profetez, eta bereziki, Agchea profetaz aspaldidanic errana eta agindua; eguna sainduen Saindua, Jaincoaren Semea hera, gurea bezalaco haragi hilcorraz jauntzia, ofritzen baitzayo bera bere Aita Jaincoari bitimatztat munduaren salbamenduko.

Bainan ozerua ! zer samurtasunekin, zer amodiorekin etzitzayon ofritu ! gizonaren lenguayaç ezdu hitzeuetzarie horren erraiteco. Aski da erraitea samurtasun eta amodio heyee merezimendu infinitua zutela. Horri eratchie zozu Mariaren eta Joseperen amodio guziz samurra, zeinec beitzaucaten lurrean Aita eternalaren lekhua. Ala agradarria eta preziatua ahal beitzen ofrenda saindu hura ! aingeruac berac espantituac zauden ; etzaitezken bara mirestetic bai halaco bitimaren prezio infinitua, bai Jesusen, Mariaren eta Joseperen mugarrigabeko amodioa. Bortchatuac ziren aithortzerat Jainco soberanoaren oinetara bere homayac ekhararazten ziozcaten amodioa, etzela gorenetic ere, iduri flaco bat baizen hiru Jaincozco bihotz hec sutan zauden amodioaren aintzinean.

II PHONDUA. Eta gu, nahi bezen leyalac garen, nolacoac dira gura sendimenduac hoin miresteco den ikhus-garriaren bichtan? izan gaiten, bederen, betheac estonamenduz eta loriaz

Jesu-Cristoren aintzinean, zeren dagon lurrean continoki bere burua ofriteceo bere Aitari gure aldaretaco sacrificio sainduan; bertze guziac ezeztatzen dituen sacrificio huni juntatzen dituzte guretzat Mariac eta Josepec, gure elizetan erraiten diren meza bakhotchean, bere orthoitzen eta bere desiren ofrenda; han batean ezartzen dituzte guretzat beren laudorio sainduac eta bere balio guziez gaineco esker onac, Zer ahalgea guretzat egoitea meza sainduan errespeturie gabe, izpiritu barriatu batekin, bihotza hormatua, eta hartua mesprezioric baizen merezi ez duten gauzez! hoin gaizki ekharriae garenaz geroz aldareco sacramentu handiaren alderat, idurikitzeko othe dngu, gure azken orenean, Jesus eman dakigun biatico sainduaz? ez othe dugu beldur izaiteco, memento latz, garri harian, gure kontzientziae eginen daizeula erreporchurie saminenac, zeren hoin hotz eta amodio gabe izan garen hunen alderat; bere aldetie, contrarat, gure bizian, eman daizcun ondoan bere amodioaren marca bere-

ziac, utzialdi guziez, communione sainduan bere Jaincozco sustantzian partaier izaiterat. Zori gaitz, zori gaitz ikharagaria hainarentzat, zeinac ekharrí baitu aldareco sacramendu sainduaren alderat bihotz bat cobrezcoa ; bai, zorigaitz harrentzat bere biziaren azken mementoan. *Cor durum male habebit in novissimo,* .

Othoitza.

Ene Jesus eztia, enetzat amodioz, aphez, b tima eta sacrificio bilhacatua ; zu gañat tira zazu osokiene bihotza ! egizu zure amodioaren continoco bitima bat izan dadin : junta zazu zurearekin, Maria, zure amarenarekin, eta amodioac zure aita egin duen Josepenarekin. Hélas ! barkha dietzadatzu ene haben guziac, bereziki mezaco sacrificioan eta comunioetan egin dituzkedanae ; hautaz bereziki galdegiten dautzut barkhamendu, zerena egin ditazken munstrokeriaric handieuac baitiro. Egizu, ene Jainco Jaua ona, ez nadin, ez trublatua, ez descurayatua izan ene heriotzeco orneean ! hartzen

dut erresoluzione fermua hemendie harat zuri ofritzeco, sacrificio saindu hortan, bihotz bat urrikiz zaurthua, bihotz bat herxiki batasunean ezarria zurearekin, Mariarenarekin eta Josepenarekin. Ochala iraun dezan erresoluzione hunec ene bizi guzian mezan aurkhitzen naizenean, atzar araz zazu zeronec ene fedea, susta zazu ene bihotza, emoitzu zure amodioaren khar gurziac, gai jar nadin zure Aita Jaincoari ofritzeco, zeruan, laudoriozco eta esker onezco sacrificio bat agradagarri izaen zayona eternitatean.

Pratica.

Jesus, Maria eta Josepe imitatzeo ofrizozu Aita eternalari, meza sainduan, bihotz bat amodioz sutan dagoua eta errespetuz bethea; egizu gauza bera zure comunionetan.

Exemplua.

Errana da aita jesuita Piarres Coton debotaz, zeinaren orhoitzapena omen handitan beitago Frantzian, bazuela miragarrizco khar bat san Joseperen oho-

ratzeco, eta enplegatu zituela bere ahal guziac saindu haren alderaco deboziona hedatzeko, zeinaren izena beitzuen bethi bere ahoan, bere solasetan, bere pedericuetan. Bainan gehienic seinalatzecoa egin zuena, izan zen Frantzian egitea eliza bat san Joseperi conxecratua, han manera berazi batez ohoratoa izan zadi, eta ofri zitan mezaco sacrificioac. Orduan lehen aldico, Frantziac ikhusi zuen eliza bat san Joseperi conxecratua, saindu haren ohoreco. Jesuista debot harrec izan zuen zoriona hiltzeco san Joseperen egunean, zeinac, diotenaren arabera, aintzinetic erakhuxi bertzoen bere hil eguna; berizte alde seguratzen date, bere azken eritasunean, agertu zitzayola Birjina saindua, eta erranzioela heriotzean haren laguntzera ethorria zela ezagutzaz, saristatzeko haren espos Ioriosari ekharri zioen amodioa. Eliza bat egin ez dezakenac. errespetua dezake bederen Eliza, han sardaitake errespeturekin, han egon daitake deboziouerekin, merezi duten bezala han iragaiten diren misterio

miragarriec, horrela imitatzen direla-
ric Maria eta Josepe, nahi bada, egui-
batez, sartu eternitateco tenploar
non erreginatzen beitu loriaco eta ma-
yestateco Jaincoac.

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, egizue izan
nadin humil eta errespetuz bethea me-
zaco sacrificioan eta ene comunioa etan

J. M. J.

HAMAZAZPIGARREN EGUNA

San Josepec izan zuen bihotz mi-
na, aditu zuanean Simeon za-
har Sainduaren profezia.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun eta sendi-
ahal badugu, san Josepec zoin dolore-
bizia izan zuen aditu zuanean Simeon
zahar Sainduac erren zioena. Maria
haren espos saindua bera, hartua izan
zen dolorerie khirexenaz, jakin zuanean
zonbat erran gaitz, zonbat pena eta
perxecuzione izanen zuen jasaiteco

haur maite harrec, egun batez, behar zenaz geroz izan, Simeonen profeziaren arabera, ascoren saltetan, nahiz bere saltaz izanen ziren galduac, galduco zirena.

Hunara arteraino, Mariaren dolorean begico bera zen Joseperentzat; bainan espos samu: hunc aditu zuenean ezpata zorrotz batec zilhatu behar zuela Mariaren bihotza, dolorea arre-doblatu zangon, bere espos maiteari ekhartzen zoen mugarri gabeko amodia zela causa: bi harma zorrotzez bezala, betan izan zuen pasatua bere bihotza. Baian nore kontzebi ditzazke holaco doloreae, norc egn dezake idea bat justua holaco bihotz minez? Zeruan choilki dugu comprimituco, baldin Jaincoae bere graziaz han erre-zibitzen bagaitu. Ikerak dezakegu bizkitartean holaco khiresasunac zirela san Joseperentzat dolorezco martirio bat; eta baldin bihotz min horiecz ez baizioten heriotzea eman, zeren Jaincozco indar batec sustengatu beitzuen eta atehiki beitzioen bizia.

II. PHONDUA. Bada, orai ikhus dezagun gure bihotzaren hotztasuna eta gogorriasona, iracurtu ditugu edo aditu hainitz aldiz gauza hauec Ebanjelio sainduetan; ikhusi ditugu, gure begiez bezala, complituac Simeon profetaren erranae; curritu ditugu gure Salbatzaileac bere pasionearen aintzinean eta pasionearen segidan jasaiteco izan dituen sofricario izigarriac, eta haren arima sarraskitan ezairi dituzten tormentac gurutzearen gainean. Izañ othe gare behin ere horietaz biziki hunkitua? Egin othe dugu egundeino choilkiki nigar inhar bat egiazco doluz edo urricalmenduz? Ez badugu egin, non da beraz gure amodioa Jesusentzat eta haren Ama sainduarentzat? Atchiki ditugu gure nigaiaze hil zaizcun ahaideenzat, behar bada gure pasio-neen begicoentzat, edo bizitze ahul hantaco izaite eta onthasunen galtze banoarentzat; eta gelditu gare sor-hayo, sendimenduric gabe, gure Salbatzaile adoragarriaren heriotze dor-phe eta cruelaz mintzatu zauzcunean; erran daucutenean guretzat zuen amo-

dio sobraniozcoa dela causa, bizia eman duela gurutzearen gainean; ez acholatuac bezala gelditu gare, sorhayotuac entzutean harren Ama sainduaren zorthe dolorezcoa, bere Seme maitea hiltzen hari zangonaren gurutzearen oinetan, bere bihotza mila ezpata colpe zorrotzez sarraskitan ezaria. Ez da deus conpara daitekenic holaco munstrokeriari.

O'thoitza

Jainco handia! o ene Jaincoa! Jesus, Salbatzaile maitagarria, enetzat hainbertze sofritu duzuna, eta hil zarena gurutze baten gainean, zer ihardex dezoketet ene contzientziac egiten daitan, hoin zuzenac eta hoin saminac, diren erreportchuei? Nolacoac daitezke ene esperantzac, ene azken orenean, noiz eta ere zure ministroac, ene curayastatzen, presentatuco bei-taut gurutzeficabat? Ah! baldin orai artean ene begiac agorrac egon badira zure dolorezco zaurien eta heriotzearen gainean, egun abiatzen naiz kireski nigar egiten; ochala! Ez balira

ene nigarrac seculan agortzen ! Zure amodioac eta ene bekhatuec egin daitzuten zauri horiec, izan beite ene ariman hain barna eta hain minki sartuac, non ez baitira behin ere handic atheraco ! Ene heriotzea hainitz eztia-goa izauen da, eta ene salbamendua seguratuagoa. O Maria ! o Josepe ! zilha zazué zeionec, arima hau sendimen-du gabecoa eta gogortua, zilha za-zuen bihotzac hain cruelki sarraskitan ezarri zituzten dolore berez, entzun zinitzenean zuen Seme Jaincoaren ethorkizuneco sofracioac ; egizue ez nadin bizi neroni ere dolorez eta amodioz baizen, eta eman dezadan ene azken haxa zuen escuetara ! Hala-biz.

Pratica.

Ardura erabil zazu gogoan Jesu Cristoren Pasionea, Birjina Sainduaren imitatzeco, zeinac bethi gogoan bei-tzauzean bere Seme Jaincoaren sofracioac, santa Brigitari errandioen bezala « haren bihotza zilhatu zuen « ezpata ez dela behin ere handic « atheratu. » Egizu maiz gurutzearen bidea, estazioneac.

Exenplua

Birjina Saindua ageitu zangon egun batez san Josepe, bere esposarekin, ahizpa Anna Rodriges, serora frantzizcanoari, eta errecomendatu zuen bere Seme Jaincoari. San Josepec escainizioen plat bat bi jateco suerte zauzerna, bat ezin gehiago eztia, eta bertzea osoki khirexa, eta erran zioen : *Hautazan, ene haurra, bi jateco horietaric bat, hartzan gehienic hirre gostuco du-nana.* Serora debotac hartz zuen khirexa zena. San Josepec erakhusten zioclaric orduan gurutze bat guziz ederra, bainan hairitz pisua, erran zioen : ene haurra, baliosena hautatu dun ; hemeudie harat gurutza bethi hirekin izanen dun ; khirestasunac etzain faltatuco behin ere ; bozearia hadi bizkitartean, ezen horrela hainitz agradagarri jarrico haiz Jauaren begietan. Erakhaspen ederra eta handia ekhartzen deraucuna san Josepec zerutic lurrera ; zorion Jesus-e bezala bere bizia sofriarioetan deramana-rentzat, izanen da ezen partalier harren bethiereco lorian.

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, maita araz
dietzadazue bumiliazioneac, mortifi-
cazioneac eta sofricarioac.

J. M. J.

HEMEZORTZIGARREN EGUNA

San Joseperen bihurtzea Nazare-
thera bere esposarekin eta Jesus
haurrarekin.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun nola, le-
geac manatzen zuena complitu ondoan,
espos sainduae biburta ziren Nazareth,
bere herrira. Norc imachina dezake on-
gi nolacoa izan zen bi arima eder heyen
bozcarioa, ekarri zutenean bere abai-
den erdira biziaren autorra! Norc erran
dezake halaber nolacoa izan zen heyen
pena, ikhusiz haur maite hora, berriro
sorthoa, bide luze bateco akhidurara
pharatua, sasoin gogor batean, eta es-
cas guzien erdian, piaya urrun bat
lohuac direnec gehienic behar lituz-

keten gauzez ere gabetua! Zonbat bihotz altxatze zerurat ez ahal zuten egin! Zonbat pena hartu ahal zuten arthatzeco bere haur maite bezen maitagarria? Zeinac lehia gehiago izan hari ziren, haurra soinean ekhartzeco zori ona izaiteco, haurra beharric chumenean arthatzeco; gogotic emanen zuten bere bizia huni escasic den mendreua, bere abalaz, ez uzteco. Ez da bihotzean Jaincozco amodioaren phindar bat baizic behar, ongi conprenitzeo bi bihotz samur heyen amodiozeo sendimenduae.

II. PHONDUA. Mariac eta Josepec lehiarekin ekhartzen duten deuboran Jesus bere besoetan, loth gaiten heyen urhaxei, eta-ga da dezoguten grazia preziatua heyekin pharte hartzeko Jesus haurrari ekhartzen dioten artha gozo eta Jaincozcoan, ez deraucute errefusatuco; bainan bethi cod zionetan izanen da pharte hartuko dugula heyen penetau, biziki pena izanen dugula munduan haur maitagarri harri egiten diren ofenxez, zeinac ez baitu

hainbertze sofritzen baizic ere gure begiratzeco zori gaitz eternaletic. Bertzelaz zer itchur egin ginezake hoin conpenia saindu eta Jaincozeoaren erdian. Gozatzen dira Jesusez, deus egiagoric; bainan biziki dira afflictuac ikhusteaz sofritzen. Nahi ginitazke gu ere gozatu haren presentzia loriagar riaz, deus ere ohora-garriagoric ez sainduagoric desira hori beino: bainan egia othe da sofritzen dugula ikhosten ditugunean bekhatoreac haren laidostatzen? ez othe gare geroni zonbeit aldiz izan hekien nonbreco? crudelitate izigarria! Bizkitartean gelditzen zaucu oraino ahala egin hobenen erreparatzeco: hora da ordainez orai iherkhatza lagun proximoaren gibelatza haren ofenxatzetic, edo gure abertimenduez, edo gure exemplu onez, gure erakhaspenez eta desirez. Hoinbertzez gehiago gare obligatuae, zenbatez geronec ofenxatu baitugu Jainco baur hora maizago. Ez dezagun idurie gure azken orena, bethetzeco eginbide bat hain sacratua eta hoin cztia. Orhoit gaiten hori dela moyena, eta bakharra,

descanxurekin eta eztiki gure azken haxa emaiteco Jesus, Maria eta Joseperen begietan.

Othoitzia.

Conpeinia ehti balios eta maitagarria! Bideant Jaincozcoac! San Joseperen besta loriosaren bezpera huntao, errezipi gaitzazue zuen batasunean. Baldin izan badugu zorigaitza zuen besoetan dakharkezuen Jainco haur horren laidostatzeko, buna non garen zuen oinetan ahuspez gure huxez nigar egiteco eta heyen borratzeco. Jesus eztia, gu gare, helas! zure sofricarioen causa, bainan heldu gare horietan pharte hartzena! urricalmenduz, ez gaitzatzula casa zure aintzinetic : *Nē projicias me a facie tua.* nahi zaitugu segitu cabrioraino; nahi dugu khar-rayatu zure gurutzea zurekin batean, nahi gare bil zurekin erregretez, eta amodioz. Garen bezalako cruelac; ez aski geronec ofenxatzeaz, bertzez ere ardura ofenxa arazi zaitugu: nahi dugu erreparatu gure egin molde ahalgegarria, egin ahal guziac eginez etzetzaten

seculan gebiago ofenxa, hortaco, zure
graziaren beharretan gare, galdegite
derautzuga Maria, zure amaren, eta
Josepe, zure aita ordearen arartecota-
sunez. Hala - biz.

Pratica

Dezagun egin penitentzia gure bekha-
tuez, eta khar handi bat ekhar dezagun
hertzeren gibelatzeko Jaincoaren ofen-
xatzetic. Ardura egin dezagun Jaincoar
othoitz hau : Jauna egidazu grazia bi-
zitze garbi baten eremaiteco. part alien
izan nadin zure eternitateco lorian
ikhusten dudalaric Jesus zure Semea
eta ene Salbatzailea.

Exenplua

Herman dohaxua, Premontren orde-
naco fraidea, maiatua izan zen Bir-
jina Sainduaz, hainbeitzetaraino, non
hauiatu beitzuen bere esposzat, eta
sanjatu beitzioen bere izena Joseperen
izenera.

Espoz berri hunec ardura othoizte-
zuen Mariaren lehen esposa, galdegite-
zioelaric bere berthute nobleu imitat-

zaile leyal bilhaca zezala. Birjina, nahiz egin espos berri huni san Joseperi egiten ziozcan fagoretaric zerbeit, emaijen zioen maiz besoetara Jesus haurra, egin zezon amorea gatic san Josepec aitaren den hoherenaen calitatean egiten ziozean caresa hetaric zonbait. Zer ikuusgarri gozoa hain Birjina Sainduaren begientzat! axeginekin ikuussten zuen Josepe berri huntan, Izpiritu Sainduac, bere birjinitatearen ohoriarentzat eta bere Seme adoragarriaren begiratzailetzat, eman zioen esposaren modela eta imitatzaile perfeta.

San Josepec etzuen plazer gutiagorekin ikuusten bere berthuen model perfeta fraide saindu hau baithan, zeina hain debota beitzuen bere alderat, eta zeinac ekhartzen baitzuen izen bera, eta bethetzen ministerio bera.

Fraide dohaxu harrec merezitu zuen, bere biziaren saindutasunaz, heriotze bat hain estia nola baliosa.

Ez gare segurki gai Maria izaiteco espostzat, ez agerian besarcatzeko Jesus, haren Jainco haurra, Josepe berri harrec bezala; bainan izan gai-

tezke haren haurrac, eta besarca deza-
kegu samurki Jesu-Cristo gure aldare-
taco sacramentu sainduan. Baldin gure
comunione guziac sainduki eginac ba-
dira gozatuco gare, saltatuco ezden
bezala, Jaipco amodioz bethearen be-
sarcatze izpiritualez, eta errezibituko
gaitu bere zeruco erresuman.

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten
daitzuet ene bihotza, ene izpiritua eta
bizia.

J. M. J.

HEMERETZIGARREN EGUNA

SAN JOSEPEREN BESTA

San Josepe Jesus haurraren Begi-
railea eta hunen zeruco tresoren
zaintzailea.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun, hoin lo-
riosoa den egun huntan, zeinac zerua eta
lurra ezartzen beitu bozcarioetan, san
Joseperi Jaincoac confiatzen dioen de-

pot preziatua, begira dezan amorea gatic bai beretzat, bai mundu guzianrentzat. Depot sacratu hura zen Jesus, eta hunen baithan zerratuac ziren zerruko tresorac. Aintzinako meditazio- nean ikhusi dugun bezala, Josepec ekharri zuen bere herrira eta bere etchera, bere Amia sainduarekin. « Bainan ongi aditzeko zoin zen Be- « giraile leyal hura, erhoit hadi, » zioen san Bernaile. « berize orduz « Echiportat saldu Patriarkia handi « hartaz; eta jakin zac Birjinaren Es- « posa etzela choilki haren izenaren « premua, bainan bai oraino haren « castitatearen, haren inozentziaren « eta grazien premua; ezen leheneco « Josepe hura, saldua eta eremana « Echiportat bere a^ueyen jelosiaz, Jesu- « Christo salduaren figura zen. Josepe « berriac, Herodesen jelosiari espaca- « tzeko, creman zuen Jesus Echipto- « rat. Lehenbiziko Josepec, leyaltasun- « nie handiena bere nausiaren alderat « atchikirie, zaindu zuen bere garbita- « suna; bigerren Josepec, ezagutuz « Birjina Saindua bere andre sobera-

« noa bezala, bere Jaun eta Jainco-
aren ama, erakhusterat emau zuen
« hunen alderat delicatasunie bere
« zienā, eta garbitasunie eta fidelita-
« teric mirestekoena. Lehenac errezi-
« bitu zuen zerutic amex misteriosen
« endelgua, biggerrenac merezitu zuen
« Jaincoaren beraren segretuac ezagu-
« tzea eta hetan partalier jartzea ; ba-
tec conxerbatu zuen ogia, ez beretzat
« echoilki, bainan bai populu guzia-
rentzat, bertzeac ikhusi zuen con-
siatua beraren arthari zeruko ogi
« bizia, hain ongi beretzat, nola mun-
du guziarentzat (1). » Oraino erre-
maratzeko da Icheneco Josepe hura-
zela, dembora berean ogiaren zain-
tzalea eta phartitzalea, hortacotz ere
errege Pharaonec ihardesten zioten
bere beharrean haren ganat zohazin
guziei : *Ite ad Joseph, ite ad Joseph :*
Zohazte Josepen ganat, zohazte Josepen
ganat. Halaber Josepe biggerrena, lehe-

(1) *Iste panem vivum e cœlo servandum accepit, tam sibi quam toto mundo.* (Hom. sub. mis. est.)

naz figuratua, botherez bethea da bere Nausiaren aintzinean, zeina beita Jaincoa bera, eta zeinac iduri beitu erraiten diotela beharrac hertchatzen dituen guziei : *Ite ad Joseph, ite ad Joseph; Zohazte Josepen ganat, izazue haren baithan consentziaric handiena.*

H. PHONDUA. Egia denaz geroz san Josepec, casic nausi balitz bezala, emaitien d'tuela zerueo tresoretaric, zer ezin egiten du haren loriacotz conixeratua den egun handi huntan, egun huntan, zeintan zerauc eta lurrae celebratzen beituzte haren berthuteac eta haren trionfa? Pharaonec ohoratu zuen leheneco Josepe, ezafririe gozien Nausi, salbu bere tronuaren : *Uno tantum regni solio te precedam.* Igan arazi zuen carroga ederrenetaric baten gainera, eurregetasuneco seinaleez beztitua ; hala curri arazi ziozcan bere erresumaco biri eta lekhu printzipalenac, mundu guziac ohore eta ezagut zeztentzat, bere ondotic, erresumaco lehena bezala, eta bere onthasun guzien phartitzale soberanoa bezala, zer ohore

zer errespetu eta confientzia etzioten
izan arazi, populuaren aldetic, oho-
rezco ponpa handi horiee? Hola ber-
bera, egun huntan, bigarren Joseperean
loria agertzen da bere edertasun gu-
zian; distiratzen du argiric loriagar-
rienzaz zeruetan, eta, hemen behere
huntan, fedeac erakhusten deraucu,
hedoi arin baten itzalpetic bezala, lo-
ria haren edertasuna. Izpiritu doha-
xuee miresten dute eta ohoratzen,
berec, saindu hunen majestatea eta
puchantzia. Eta gu, lurraren gainean
garelacotz, egonen ohe gare ohoreric
bihurtu gare hoin saindu handiari?
Urrunbedi gnganic horrelaco lacha-
keria! Junta ditzagun gure boz fla-
coac Aingeruen eta dohaxu guzien
alegrantziazco cantuei; benedica deza-
gun Jaincoa zeren hoin handizki oho-
ratu duen san Josepe zeruan eta lur-
rean; gure confientzia hunen alderat
izan bedi mugarriric gabecoa, gohaiz-
con gure beharren erakhusterat, eta
galda ditzagun ixuki escas ditugun
grazia goziac, errechki eman, edo ar-
diex dietzazkegunac. Gauden segura-

tuac, leheneco Josepec bezen ongi, hobeki ez bada ere, errezipituko dituela gure galdeac, ezduela deusic errefusatuco; bainan conxolatuco gaituela, eta behar guziez hornituco gaituela salbamenduko bidean.

Othoitz

Ene Aita eta ene Jauna, bethiereco onthasunen zaintzailea eta heyen phartitzailea, zugauat heldu naiz, ene othoitz humilez zuri galdegitera lagun nezazun zure loriaco conxecratua den egun huntan! Baldin Jaincoac berac erraiten badaut: *Ite ad Joseph*, zer en zure escuetan ezarri beititu bere grazia baliosac niri phartitzeco, zer dut beraz beldortzeco? Ene aita ordea zare, ene nausia, ere ongiegilea! Zure escuetan ezartzen ditut ene izanac eta ene bizia. Izan zaite ene egun guzietako socorria eta bereziki ene azken egnuecoa. Ene azken hitzac izan beite izean adoragarri hauec: *Jesus, Maria eta Josepe*, eta ene arima trankilkki ethor bedi zuen escuetara. Hala-biz.

Pratica.

Izan dezagun consentzia handia san Joseperen arartecotasunean eta haren besta zelebra dezagun ahäl bezenbat debozionerekin.

Exemplua.

Aita Joanes Allosac ekhartzen du, san Josepen alderaco amodiaaz eginduen obran, aitoren seme batet, osoki debota zena saindu hunen alderat, urthe guziez zelebratzen zuela saindu hunen besta egiazco debozione kharxu batekin.

Aitoren seme harec bazituen hiru seme urthe bakhotchean hiltzen zangon hetaric bat, san Josepe egunean. Gizon debot bura ezin gehiago aflictua zaren, eta heldur zen, hirugerren urthean, gal zezan hitugeren haurra. Hartu zuen chedea besta hartaco eguna iragaiteco, bere etchetic urrun, bere chagrinaren arintzeco hezala. Bidean zohalaric, eta guzia hartua bere penez, altchatzen ditu bere begiae, iustiac nigarrez, eta behatzen du arbola baten

gainerat, deusez penxatu gabe, eta ikhusten ditu bi gizon gazte arbolatic dilindan dandela urkhatuac. Ordu berean agertzen zayo Aingeru bat, erraiten dioena : Ikhusten dituc ongi bi gizon gazte horiec ? Bada jakin zac hire bi haurrec, zeinen galtzeaz hoinbertze nigar egiten beituc, zorthe bera izanen zutela, luzekiago bizi izan ballira ; bainan zeren duyan debozione handi bat san Joseperentzat, berac ardiexi dauc Jaincoa ganic hil ditan gazteric, ez dezazuentzat ez hic, ez hire familiac izan holaco dezohore bat, eta berei ere seguratzeco bizitze eternala, haurtasunean hilic.

Zelebrzac beraz holaco saindu batzen besta hire oidenarioan ; eta jakin zac gelditzen zauyan hirugarren haurra izanen dela Aphezpicu, eta luzeki bizico dela. Horrela gerthatu zen, Aingeruac erran bezala. Ortic ezagun du malurric handiena zela iduri zuen caltea, zela contrarat grazietan den prezziatueña. Har dezagun hortie ongi gozoau : behar dugula coutientzietan d handiena hartu san Josepe baitza...»

iduritua gatic ere ez gaituela entzuten,
eta nahiz ez dugun errezibitzen, sen-
ditzen den bezala, graziaric.

Bihotz Alchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten
daitzutene bihotza, ene izpiritua eta
ene bizia.

J. M. J.

HOGOIGARREN EGUNA

San Joseperen fede chinplea eta
bizia, segitzean Aingeruaren
abertimendua, ihes Echiptorat
joaiteco.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun nola, bi
espos sainduac bihurtu direnean Na-
zarethera, bere haur preziatuarekin,
Aingerubat agertzen zayon amexetan
san Joseperi eta erran dioen : Altcha
hadi, eta hartzac haur'a bere amare-
kin, ihes egin zac Echiptorat, eta ago
han, nic berriz abertitu artibo; ezen
Herodesec cherkhatuco dic haurra hil-

izeco : *Futurum est enim ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum.* Norc erran dezakē zer truble eta nahastu-retan ezarri ahäl zuen manu horrec Josepec zuen bezalaco bihotz samurra? Norc duke idea bat justua Mariac izan zuen bihotz minaz, bere esposac pharie egin zioen ~~an~~ zueruco enbachado-rearen mezuzaz? Zer afliczione khirexa, dio san Crisostomec, holaco manu battec ezahal zioen eman Ama saindu hari? *Ihes egin zan utziric hire ahaideac, eta habil jende arrotzerat; urrun hadi templo saindutic, eta habil debruec profanatu lekhuetarat.* Zer bihotz arrailagarriagoric izan daiteke seculan, nola ama izaita, eta bortchatua *ihes egitera bere haurra besoetan?* Ikhus zazu hemen, dotor berarekin, san Joseperen fedea hazcarra, zeina, aditzearekin ihes joaita bai eta ez bada beharra zela, biziaren autorrac etzezan berio colpea erreuibidi, ez beitzen batere scandalisatua izan holaco manu battez; bareu bihotzac etzuen dudaric den mendrena izan, eta etzuen erreflexioneric batere egin, iduriz, Jaiucoaren

agintzei hain contracoa zen manuaren gainean. Etzioen galdu ere Aingeruari noiz bihurtuco zen. (*Neque reversionis tempus curiosus inquirit*, hom. 8. 5. Math.) Bainan iratzartu bezen laster, ez du peuxatzen zeruko manuen bethea baizen, adoratzen zituelaric hamilki; abertitzen du bere espos saindua, eta hartzen duelaric Jainco haurra bere besoetan, lotzen da berehala bideari.

II PHONDUA. Non aurkhitzen da egungo egunean, mundu huntan, holako fede bat? Fede chiuplea, bizia, humila, fermua eta obretan emana. Holako fedea da presiski Ebanjelioac gutaric galdegiten duena, eta zeinaren exemplu hunkigarria emaiten beitaneu san Josepec. Bainan, helas! zonbat presona bere burua enganatzen dute-nac, ustez ezagutzen dutela Jaincoa, eta zeinec ukhatzen beitute bere obrez eta bere egintzez! Zeinec sinhesten beitute gauza bat eta berize bat egiten! *Confitentur se nosse Deum, factis autem negant.* Ez dute fede hilhil bat baizen, casie lokhartua, fede bat bere beitharie

erortzen dena. Izañ othe ditake sinhestea badela Jainco bat majestate infinituoa, orotan aurkhitzen dela, terriblea bere mendecuetan, eta holaco sinhestaren ondotic, laidoslatzea bere beithartera ? Sinhestea Jaincoaren jujainenduaren garraztasuna, eta bizi tzea han bebin ere agertu behar ez balitz bezala, bere egintzez khondu bi hutzera ; sinhestea badela ifernu bat, eta ez balitz bezala, bizioari emana egoitea ; zer da beraz holao fedea ? *Fides demonum*, Debruuen fedea. Baina ez, enganatzen haiz, ezen debruac berae ikharatzen dira : *Credunt et contremiscunt*, dio Jaundoni Jacobee. Examina dezagun hemen gure fedea, eta ikuus dezaguo eya Mariaren eta Joseperen fedea bezalacoa den, Ebanjelio sainduaren araberacoa. Bertzela zer baliatuco zaueu gure fedea, baizie ere gure condenatzeco ? Eliza, heriotzeco mementoan diren arimac Jaincoari gomendatzean, federa doha bethi, eta aphezae, Elizaren izenean, erraiten dio Jaincoari : Jauna etzaitezela orhoit arima hunen bekhatu iraganez,

ne memineris iniquitatum ejus antiquarum; eta Jaincoaren bihotza hobek hunkitzeco, eratchikitzen du : nahiz arima hunee bekhatu egin duen, ez du bederen ukhatu Aita, Semea eta Izpiritu Saindua, bainan sinhexi du eta bere Jaincoarentzat kharxu izan da, guziac creatu dituen Jaincoarentzat, eta zeina leyalki adoratu beitu (1). Zer bilbacatuco da arima hura, baldin hartaz erraiten dena, gezurra bada?

Othoitzta.

Trinitate adoragarria, Aita, Semea eta Izpiritu Saindua, ene bihotz guziaz ahal dezaketen federic bizienaz adoratzen zaitut, othoizten zaitut, fermuki sinhesten ditudalarie zure Elizari erakhuxi diozcatzun egia guziac. Helas! egizu sinhesten hortan iraun dezadan bizi guzian, eta ene federaren araberacoae izan ditan ene obra guziac. Emadazut

(1) *Licet enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum Sanctum non negavit, sed credit, et zelum Dei in se habuit, et Deum qui fecit omnia fideliter adoravit.* (In ord. cont. an.)

grazia hori Birjina Sainduaren eta san Joseperen merezimenduen berthutez, zeinen fedea hain agradagarria izan beita zure begietan, eta zeinen exempluec merezi baitute ene phartetic imitazioneric seriosena. Lagundua hoin grazia baliozaz ibilico naiz heyen hatz loriosen gainean, eta helduco naiz hec heldu duen zori oneco egoitzara, non ikhusten beitira begiz hemen lurrean sinhxi diren egia eternalac. Hala-biz.

Pratica.

Ditzagun erregela gure egintza guziac fedearen gainean, eta ez gure pasionen arabera. Ekhar dezagun gurekin san Joseperen imachina bat; erran dezagun zonbeit aldiz *Sinhesten dut* haren ohotan, eta ohoitz dezagun partalier ezar gaitzan bere fedearen argi bizietan.

Exenplua.

Erran dugu jadanic san Franxes Salescoac etzuela atchikitzen bere brebiarioan bertze imachinaric baizen ere san Joseperena; eratchikico dugu hemen amodioric samurrenarekin mintzo

dela hartaz bere liburueta, ofrituz saindu hari, bere ararteko bakharrari bezala, egin dituen *obrac Jaincoaren amodioaren gainean*, eta bautatuz Patriarkha lorios harena nahi zela izan osoki. Nahi izan zuen, bertze alde, fondatzetic heldu zen orde berriac izan zezan saindu handi hura bere aingeru ararteko-laguntzaile bezala, eta huntasartruco ziren presuna guziec har zezaten harentzat debozione bat egiazcoa eta bereziena. Lehena izan zen altzatu zioena eliza bat Annezico hirian. Azkenaz goiti, nahiz utzi bethieotz Mariaren espos sainduaren alderat ekhartzen zuen amodioaren seinaloa, ezarri zuen bere ordeko birjina nobizen gidamenarentzat egin zituen erregeletan, hartu behar zutela saindu miragarri hura bere gidari berezitzat contemplazioneco bidean, eta horrela helduco zirela usain ona darion mendi hartara, zeinac emaiten beitu isenxua, eta zeintarat gonbidatzen beititu Salbatzaileac berac bere espos maiteac. Segi zazu holaco exemplua, eta preziotzat izanen duzu zure zoriona.

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe emaiten daitzuet ene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA BATGARREN EGUNA.

Jesus badohate ihes Echiptorat Mariac eta Josepec.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun nola Josepec, errezibitū duen gau berean, aingeruaren phartez, manua ihes egiteco Echiptorat, Jesus haurraren espaca arazteco bere exayen escuetaric; hartzen du betbetan phartitua lotzeco bideari Birjina sainduarekin. Negua zen; bazuten, abantzu ehun eta berrogoi lecoa egiteco, autorrec diotenaren arabera. (*Vid Barrad I. C. 8.*) behar zuten beraz bederen hogoi eta hamar egun bideco. Bideaz den bezenbatean, Bonabenturaren arabera, gaichtoa zen, lar-

re-bidea, salbai bidechca : *Viam silvestrem, obscuram. asperam et inhabitatam.* Pobreziac eta berantzeco lanjerrac etzioten uzten denbora, beharric gehienak zuketen gauzen hartzeko. Horiec guziac gatic ere, espos saindu hec, osoki zaudelaric probidentziara, phartitzen dira pruinki eta erreflecioneric egin gabe escas dituzten gauzen gainean; bedurtzen dutena da cholki luzamenic gutiena caltecor izan dadin heyen haur maitearentzat. Zer berthutea! Nolaco bihotza! Zer bitarte herxia! Haurra maitagarriago zen egun deino munduac ordu artean ikusi zituen guziac beino; etzuen zonbeit egun baizic sorthua zela; merezi z tuen meneyatze eta delicatasun guziac; bizkitartean haren bilha dabilta, eta, hori, haren hiltzeco; haren desterruco lekhua, marcatua da herri urrunetan, Echiptoco lurrae dira, gizon salbai, gogor eta barbaroen herriac : zeruaconfiatzen du bere aita ordearen eta Maria bere amaren arthari, eta batec nola bertzeac ezdute beretzat bere pobrezia eta bere bihotz mina baizic :

Mariac eta Josepec, ez dute, dio Piarres Chrisologo sainduac, ez muthilic ez nezcatoric heren zerbitzuco; berac dira nausiac eta zerbitzariac. Behar othe da berriz ere erran? Horien guzien gatie, lotzen dira bideari, zerauc galdegiten dituen lekhura joaiteco. Jaincoac erran dezake choilki, den bezala, zer senditu zuen Joseperen bihotz samurrac, ikhussiz Birjina gazte eta maitagarri bat, hamabortz urtheren ingurrona zuena, bere haurraz cargatua, eta ihesi emana exai injusto eta gogor batzuen barrioaz. Ez dezagun gogotic gal nor diren hoinbertze penen erdian aurkhitzen direnac : bata da aingeruen eta zero lurren Erregina, eta bertzea haren espous garbia, Jaincoaren Semearen aita ordea.

II. PHONDUA. Nor da guitaric egundeino arkhitu dena hoin manu garratz eta doloragarriez hesturan ezarria? izan othe dugu egundeino halacoric? aditzeo, obedientzia hori, erresinazione hori, herstura hori, guziz dira miragariac; Mariac eta Josepec horien exen-

plua eman deraucute, erran othe deza-
kegu egundeino segitu dugula? bainan,
bederen segitzeco gogoa othe dugu
ocasionea heldu zaucunean?

O! nola behar ginitazken gorritu
galde huntan! ala zuzenki alarmatuco
baicaitu horiotzeco oreneoan! Badira
mementoac zeinetan iduritzen beitzacu
ekharriac ginitazkela Jaincoarentzat
gauzaric handienetegitera, eta jasai-
tera martirioa bera. Horrela burlatzen
da debrua gutaz, emanez penxatzera
badugula iudarra eta curaya, gudu-
caric eta gerthacarinic borthitzenetan,
buru egiteco eta jazartzeko, ocasio-
neac urrun direlaric oraino; bainan
gudu eta gerla lieyen mementoa hur-
biltzen da bai, ez gare gehiago flake-
ziario eta lachekeriari baizen. Eta!
nola ginuke berthuteric aski, uzteco
gure etcheac, sofritzeco desterratua
izaitea Jesusen amorea gatic. Mariac
eta Josepec bezala, jasaiteco miseria,
afrontuac, hainbertze nekke eta pena;
guc, zeinec ez beitugu aski gure ari-
maren salbamendua mehatchatzen du-
ten lanjerei ihes egiteco; zeinec ez

beitezakegu jasan escasic den mendrena, murmuratu gabe, hasarratu gabe? Deus ezda bizkitartean comunagoric ilusione hori beino.

Ez dezagun ideric ethor dadin herioa, guri erakhustera zer garen, eta nolaco den gure flakezia. Nahi dugu frogatu gure berthutea eta gure egiazco indarra? Nahi dugu enganatu gure exai cruela? Besarea dezagun bihotz onez Jaunac, egun guziez, presentatzen deraucun gurutzea; ikhüs zazu etzarela indarretan haren kharayatzeco, non etzaituen berac laguntzen bere graziaz, zeintan behar beitituzu ezarri zure confientzia guzia, eta zure esperantza osoa.

Othoitzia

Jainco handia! tribulacionearen suaz garbitzen eta perfetago bilbaecatzen dituzuna gehienic maite dituzun arimae, ala gaizki ihardexi beitiotet zuc ene gainean zinituen chede caritatosei! mezpreatchatu ditut zure manuac, erre-fusatu dautzut eman daitatzudan gurutzsen kharayatzea, zeinac bizkitar-

tean hain arinac beitziren eta ene indarren araberacoac. Eta uste izan dut, o ene Jesus ona! Zeinac hainbertze sofritu beitozu enetzat amodioz, uste izan dut ekharria naizela sofritzera desterrua, hestura, afliczioneac, bai eta heriotza bera. Helas! barkha diezadazu orai artean nuen ilusionea, eta emadazu behar dudan grazia zure gurutzeari estecatzeco, jar nadin zure, Mariaren eta Joseperen penetan, zuen imitatzaile, eta goza nadin egunbatez zuenloriaz zuen tabernacole eternaletan.
Hala-biz.

Pratica.

Errezibi ditzagun bozcariorekin, Jainkoaren escuetarie, igorrico daizcun tribulazione guziac; eta kharreya ditzagun pro erresinazione perfetarekin erran ditzagun zazpi *Gure Aita eta Agur Maria*, san Joseperen ohoretan, hunen bidez ardiesteco gurutzearen alderaco amodioa eta Jaunaren borondateari sainduki jarraikitzeco zoriona.

Exemplua.

Errana da Jesuisten ordenaco, Aita

Luis Lalleman errespetagarriac, ba-zuela bizitze barnecor edo izpiritualarentzat amodio bat guziz handia, eta bartu zuela san Josepe bere modelatzat, izan zezan bethi begien aintzinean exenplu bat perfecta. Horec merezitu zioen dohain miragarria bertzeri ins-piratzeko debozione bera Saindu haren alderat. Hainbertzetarainoco confien-tzia zuen haren baithan, non ez beitzen graziaric haren arartecotasunetic ar-diesten etzuenic; hotaracotz ero con-xelu emaiten zioen mundu guziari oho-ra zezaten Patriarkha lorios hora, se-guratzen zuelaric ardiez daitazkela ha-ren bidez galdegiten diren laguntza eta fagore guziac. San Joseperen bestaco eguna hurbiltzearekin, conxeilu eman zioten comentuco bi nausi gazteri ins-pira zezoten bere escolierei san Jose-peren alderaco debozione bero bat, eta exorta zitzaten manera bereziago batez ohoratzera, Elizac saindu haren orhoitzapenetan egiten duen bestaren aintzineco egunac, agintzen ziotelaric bi nausi hekiei, ardierico zutela Birji-naren esposa ganic desira zitzazketen

grazia guziac. Bi nausi hec hari izan ziren egin ahalac egiten, bero dizipuluen bihotzeta sustatzeco dcbozione hura, eta hain ongi erreusitu zuten non guziec kharxuki zelebratu beitzuten san Joseperen besta, comuniatu zutelaric egun hantan. Gero joan ziren bi nausi hec aita Lalleman gana, eta hetaric bakhotchac erran zioen segretuan zer grazia desiratzen zuen. Batec (hura zen aita Jakes Nobet) galdegin zuen : Jesu-Cristoz mintzo zuenean jakin zezan ongi eta digneki arrazoinatzenea izkiribatzen. Bertzeaz bezenbatean, (aita Paulo Raguendo zen) ez da jakin egundeinu zer grazia galdegin zuen; eta khondatzen zuenean berac gauza hori, bere humilitateac atchiki arazi dio bethi gorderic. Aita Nørbet, ethorri zenean san Joseperen besta, opinionez khanbiatu zen; joan zen aita Lalleman gana, erraitera hobeki erre-sexione egin zuela galdegin zuen graziazen gainean, eta nahi zukela galdegin bertze bat, hobeagoa zena perfeccioneoco bidean aintzina arazteco. Aita Luisec ihardexi zioen etzela ge-

hiago denbora, san Josepec ardiexi
beitzioen lehena, haren galdera. Ger-
thatu zen gauzac frogatu du egia, eta
ongi clarki erakhuslerat emaiten du-
ena da aita Nobeten izkiribua, libu-
ruac eta haren obra guziac Jesu Chris-
toren handitasunareu gainean, be-
theac beitira zeruticaco argi batez, eta
capableac beitira ongi ekharriac diren
bihotz guziac sutan ezartzeko carita-
teric kharxuenaz. Hoin miraculuzki
ardiexia zuen fagoreac sustatu zuen
khar berri batez eta amodiorie subar-
tenaz san Joseperen alderat, zeinac
aintzina bethe beitzuen fagorez, bizi
izan zeno. Heriotzeco mementoan, ma-
natu zuen haren thonban ezar zezaten
san Joseperen imachina bat. Zonbat
grazia debozionezco seinale zinez eman
batentzat ! (*In ejus vita*)

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe emaiten
derautzuet ene bihotza, ene izpiritua
eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA BIGARREN EGUNA

Familia Sainduaren penac eta chagrinac Echiptoco piajan.

- I. PHONDUA. Ikhus ditzagun familia Sainduaren lanac eta sofricarioae, Echiptorat joaiteco, egin izan behar zuten piaya luze eta nekhagarrian, eta enxeya gaiten heyen segitzera gure bihotzeco jaudura guziaz, piaya langeros hartan errecontratzen ditu mende chutac, errecca hainitz beherac, desertu eta mortu izigarriac, harroca zilho barnac, larre idorrac, oihan latzgarriac, ur-errekkac eta ur handiac. Palastinan gaindi pasatzean, behar zen erabili bide zeihar eta oroz abandonatuac zirenetaric; eta baldin, Echiptoan, bideac aurkhitzen baziren oinezcoentzat behar zitazken bezen onac, etzen hetan errecontratzen jende grosieric eta gogorric baizen. Sasoina hotza zen, ardura uria zen eta haize hotza. Gauetan norat biltzen othezen? Zer

atherpe causitzen othe zueu? Zer lekku causi zezaken egunaz, bideco nekhev, guti bat baizic ez bazen ere, errepausatzeco eta zerbeit jatecoric hartzeco? San Bonabentura da galde haue guziac egiten dituena. (S. BONAV. *De vita Christi.*) Horiec dira segretu batzu zetuac gorde daizkiguna, bainan ongi errechac penxatzeco erlichione eta sendimendu duen bihotzarentzat.

Ez choilki girichtino grekic eta iatinec, bainan bai oraino Sarrasinec berec uste dute Birjua Saindua, Bothlemetic hurbil, harroca zilho batera bildu zela bere Jesus haurrari bulharra emaiteco, San Josepe joan zen artean ingurunetaco zonbeit etchetara bizi tzeco behar zutenaren cherkha. Harroca zilho hura ikhusten da oraino, eta han causitzen da herraux churi bat harri batee emaiten duena, zein harrien gainera erori omen beitzen, segurtatzen dutenaren arabera, zonbeit esne chorta Birjinaren bulharretic. Oraino egungo egunean ere, egiten dituzte herraux hartaric bola ttipi batzu, erien sendatzeco baliatzen di-

renae, eta bereziki esneric ez daten emaztekientzat (1).

Baldin espos saindu hec, Palestinan, harroca zilhoetan bazauden, zer atherpe causitu ahal zuten beraz Echiptoco herri barbaroetan, eta desertuan? Zonbat aldiz gauaz (mortu eta desertu izigarri hetan ez aurkhituz, hiruetan hogoi lecoetan, ez etcheric, ez ostatu-ric), zonbat ez ahal dira borchatuac izan etzatera lurraren gainean, edo oihaneco zonbeit arbolean oinetan, pharatuac denbora gaichtoari, ohoinen escuetarat erortzeco irriscuan, arimale salbai eta cruelez irexiac izaiteco mei-ñean? Norbeitec errecontratzen zi-tuenean piaya hartan, ez othe zituen hoin espos miragarriac hartzen jende errumes batzuentzat.

II. PHONDUA. Zer probetchu behar dugu Mariaren eta Joseperen Echiptoco piayatie atheratu guretzat? Orhoit gai-ten arrotz batzu garela mundu huntaco

(1) Vid. Christ. Cartr. in historia Deiparae. C. 20.

desertu tristeau. Ez gare beraz batere estouatu behar hemen aurkhitzen ditugun errecontru gaichtoez. Ez da pellegrinari eez bideantie zeinei ez beitzacote, bere piayetan, gerthatzen zonbeit aldiz sofritza gosea, egarria, hotza, beroa, eta holaco bertze asco pena. Zorigaitz hainarentzat zeinac, dohalarie zeruraco bidean, gibelerat behatzen beitu, eta bihurtzen baita bere urhaxetan gibelerat, izitua, arrazoinie gabe, bidean aurkhitzen dituen penazco gerthacariez; ez da seculan bere mugara helduco ! Hau, hainberbez gehiago egia da, ez beitoha guretzat lurreco piayabatez choilki, bainan bai zerurat daraman bideaz. *Oraico bizia, dio san Gregorioc, da guretzat egiazco erresumara deraman bide bat bezala; bada, izpiritu gaichtoec, ohoianc iduri, sethioan daucate gure bidea.* (*Hom, 21 In evang.*) Behar gare beraz ongi begiratu ohoin izpiritual suerte hetarie, eta ihes egin behar dugu Mariaren eta Joseperen arartecotasun botherexura; behar gare, bereziki, egon ongi gordeac Jesu Cristoren bihotz

sacratuan, han aurkhitzen da bakharie segurantza; han ikhasten da jasaiten pazientziarekin bizico lanae eta nekkeae; han hartzen da, egiazco ithurrian bezala Ebanjelioco egia hau: ez dela gibелат behar behatu, nola nahicoac izan daitezken salbamendueo bidean aurkhitzen diren trebesiae.

Binasco Beronikha dohaxu, san Augustinen ordenaco serorac, izan zuen bisione bat zeintan iduritzen beitzangon Eshiptoco piaya hartan lagun zohala familia sainduarekin, eta Birjina Sainduac erraiten zioela: *Ene haurra, ikhusi ditun Echiptora heldu artean jasaileco izan ditugun nekheac, penac eta lanjerac. Bada! jakin zan graziac ex direla seculan emaiten pazientziaren jasaiten diren sofricarioei baizen.*

Othoitza

Ene Jaincoa, flacoen egiazco indarra, sobera baizic ez ditut maitatu mundu huntaco desentu zorigaitzez-corren axegin falxuac! Sobera baizic ez diotet ihes egin zure amorea gatic sofrizeco ocasionei! Nolacoa ez lai-

teke izan behar ene ahalgea! Ochala! doloreric minenean sartzen banintz, ene Jesus guziz ona! egizu bethicotz ihes egin dezadan zure bihotz maitagarrira! helas! errezibi nezazu, grazia hori galdegiten dautzut Maria, zure ama maitearekin eta san Joseperekin Echiptoratihes joan zinenean jasaiteeo izan dituzun irriscu eta sosricario suerte guzien orhoitzapenetan. Birjina Saindua, san Josepe loriosa, defendan nezazue ene pasioneen contra, eta sustenga zazue ene flakezia, hartzen nauzuelaric zuen arartecotasun maitagarriaren azpian. Zuen laguntzaz hazcartua, esperantza dut garhaituco titudala, aurkhitzen naizen desertu huntaco tentazione eta gerthacari gaichto guziac, eta hainbertze guduea euheagarrien ondotic, helduco naizela azkenecotz zorioneco egoitza hartara, zeintaric bethicotz easatuac beitira penac, guducac eta lanjer guziac. Halabiz.

Pratica.

Ez gaiten behin ere bara, ez dezan gun seculan beha gibeterat salbamen-

duco bidean. Costuma gaiten egun oroz sofritzen zerbeit familia sainduaren ohoretan, ikas dezagun zerbeitez pribatzen gure jan orduestan.

Exenplua.

Ahizpa Zezila *Portaro* errespetagarria, Milanecoa, san Franxes Asisecoaren-hirugeren ordreco serora, ezin gehiago zen debota sao Joseperen alderat, barur egiten zuen ogian cta urean, haren ohoretan, artezken guziez. Saindu haren ganic errezipitu izan dituen hainitz bertze grazien artean, behar da seinalatu bere piayetaric batean izan zuena. Phartitu zen bertze zonbeit serorekin joaiteco belaz, Sizilan *Trapanico* andredena Mariaren bisitatzer. Etcherat bihurtzean, abandonatu zuten mariñelec, eta utzi ixas basterrean. gañaz, bere lagunekin, zeinac, uso inozent batzuen pare, herabe eta izicor, latztuac eta ikhatuac beitziren, etzakitelaric zer bide har toki arrotz hartan. Penetan eta beldurrean zaudelaric, ikhusi zuten zahar errespetagarri bat, makhila bat es-

cuan, prest zagola norapeit abiatzeco ; ofritu zioten bere borua gidaritzat gaueco ilhunbeen erdian ; eta sola ikhustenbeitut, erraiten diote, baduzuela norbeiten beharra zuen cargen eremaiteco. huna ene ondoan gizon gazte bat joanen dazkitzuena. Ongi gogotic oñhesten ditugu, ihardesten diote serorec. bai zure ofrimen jenerosa, bai zure conpeinia maitagarria ; bainan, urrun joaiteco izanen duzu, zahar guziz ona, ezen gu gauden etchea san Josepeko Carrica da. Han egoiten naiz neroni ere, ihardesten dio zaharrac : Goizin, arrebac, ez deusen belduric izan. Ereman zituen erran lekhura ; eta gizon gazteac pausatu ondoan bortha alhartzean ekhartzen zuen carga, serorec burua itzatzarekin eskerrac emaiteco, etzuten gehiago nihorikhusi. Gerthaeari miresteko hartaz espantituac, abiatu ziren elgarrekin solasean, eta penxatu zuten heyen gidaria behar zela izan san Josepe, dudarie gabe, Sizileko patroina ; eta gizon gaztea, zeinac ekhairri beitzozcaten beren arropac, zaitekela heyen aingeru begirale-

taric bat. (*Légendaire franciscain, 19 juin.*)

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten daitzuet ere bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA HIRUGARREN EGUNA

Familia Sainduaren egoitza
Echiptoan.

I. PHONDUA. Gogoan ongi har dezagun zonbat sofritu behar izan zuen familia sainduac Echiptoco herri barbaroetan, han egon zen, uzte comuna-ren arabera, zazpi urtheren inguruan. (*Vid. Trombel. in vita Deip.*) Onxa ezagutzeko populu haren gogortasuna, aski da choilki ikhustea Escriptura saindua, zeinac erraiten batu zoin gogorki ekhartia izan den nazione haren erdian Israelgo populua, Pharaonen denboran, zeina ezin libratua izan bei-

Izen hain esclabotasun gogorretic, Jaincoac obratu zituen inobreco miraculuen hidez baizen. Maria eta Josepe trabaileatzen ziren, bakhotcha bere aldetic, bere biziaren irabazteco; Josepe botica batean, behar bada eguneari edo jornalier chinple bat bezala, eta Birjina bere etchean, zuelarie, duda gabe, hainitz escas eta hainitz behar jasaiteco; bere conpeinian zuela bethi bere Jainco haurra, zeina continoki beitzaucan bere begien bichtan, eta zeinac egiten beitzuen amaren bozcarrioa. *Nola pobrec ac beitziren, dio san Basilioc, bichtan da lan nekhatzeocoetan hari behar zirela, bizitzeco beharziuzten gauzen cobratzeo.*

Zonbat injustizia izan ahal duten jasaiteco bai marchandisac saltzen ziozcatenen phartetic, bai erosten ziozcatenen aldetic, hala nola zeinentzat hartzen beitziren lanean eta hetarie! Ez bada deus comunagorie, oraico fidelen beren artean (eta ochala! hori hala ez balitz), zer ez dute beraz sofriz eco izan jende idolatren erdian. Ah! zertaco etzaucu emana Eseritura sainduac ichi-

lic daucanaren ezagutzea, eta ongi jakitea zer bizi ereman zuten populu abarizios, eta cruel baten erdian? Behar bada harrapa ginitzazke mila gerthacari zeintan Jainco haur hura, haren ama saindua eta san Josepe causitu baitira jateco ogiric gabe! *Jesus haurrac, gosez hertchatua, galdu dio zonbeñ aldiz ogia bere amari, hunec izan gabe emaileco,* Saxeaco Laudolphec izkiribatu duen bezala. Zer martirio suertea, caritatez erretzen hari diren bihotz bañuentzat! Errunesac diren aita amiec dute ongi senditzen zoin den bihotz erdiragarri ikhustea haurrac gosez, jatera emaitecoric izan gabe. Bizkitartean Birijina Sainduac eta san Josepec erresinazionerekin hartzen zuten Jaunaren escutie estatu doloragarri hori, jakin gabe oraino zonbat iraun behar zuen desterru harec.

II. PHONDUA. Barbaro herri batean izan gabe, aurkhitzen gare Eliza, gure ama sainduaren galtzarrean, eta huenen haurren erdian, zeinae baitira gure aneyac eta arrebac; bizkitartean

plenitzen gare ardura gure zortbeaz. Baldin zonbeit aldiz pena eta chagrin handitan aurkhitzen bagare, causitzen dogu bederen norbeit conxolatzaile; badin zonbeit aneyen aldetik **gaizki** erabiliac bagare, egiazco girichtinoec ordainez ongi ekhartzen **gaituzte**; nola nahizcoac daitezken zure sofricarioac ala zore sor lekhuan, ala zure etchean, deus ezec dira familia sainduac herri arrotzean pairatu dituenen aldean. Bai, nola nahizcoac izan daitezken zure penac eta **nahi** gabeac, orhoit zaite hobendun **zarela**, eta baldin Jaincoac garrazki nabi bazinitu ekharri, etzintake **gai** ifernuco surat **aurdikia** izaiteco baizen; aldiz, familia sacratuac, contrarat, urrun da merezi beitzuen, izan den bezala, afliitua izaitea **gaitz** suerte guziez, gai zen eta digne zeruko plazer eta bozcario guziez gozatzeco. Zer soleimendu gozoa sofricarioetan diren arimentzat, jakitea baituztela Jesus, Maria eta Josepe laguntzat, Iurreco desterru huntan jasaiten dituzten tribulacionetau.

Othoitzza

Jesus Jauna ! enetzat amodioz izan zare hoinbertze afliitua zure haurtasunetic ; noiz bada zaitut imitatuco zure penetan ? Izañ daiteke bada errefusa dezadan sofritzea, ez dezadan jasan memento bat baizen irauten ez dueñ tribulazionea, nic zeinac merezi bei titut gaztigu eternalac ? Nolacoa ez da beraz ene bihotzeco ixumendua ? Zer urguiluc ez nauea irexia ? Biziki argitua ene gainerat hedatzen duzun argiphuru eta ezti hortaz. Jainco haurra, Jainco amulxua, deithoratzen ditut khireski ene ixumendua, ene urguilua eta ene higuintza sofricarioentzat. Ikhus othe ditzazket bada acholarie gabe Jainco baten, haren amaren eta haren aita ordearen penac, nekbeac, ahidurac eta herxdurac, erreportchurie egin gabe ene buruari dudan uzcurtasunaz pobreziarentzat, nekhe eta afliczionenitzat ? Ez, ez da hola izanen, hartzen dut memento huntaric erresoluzionea zure imitatzeko eta zure urhaxen segitzeko, amoreagatic eta zure tribula-

zionetan partalier jarriz desterruco leku huntan, pharte izan dezadan uruski zure lorian eta zure zorion eternalean. Hala-biz.

Pratica

Leyalac izan gaiten othoitz huntan hartu erresolucionen obretan emaiteco erran ditzagun zazpi *Gure Aita* eta zazpi *Agur Maria*, familia sainduac Echiptoan iragan dituen zazpi urthen orhoitzapenetan, galde gitecolzat behar ditugun laguntzac gure pena eta gure malurretan, eta bereziki ardiestecotzat grazia heyen jasaiteco pazientziarekin eta erresinazione saindu batekin gaudelarie osoki Jaincoaren borondatera, zeinac ez beitauzcu igortzen axe-cabeac baizic ere gure bekhatuetaric garbitzeco.

Exemplua

San Joseperen alderaco debozioanean saindu harri eman daiteken errespetuzeo seinale gehienic agradatzen zayona da, haren ohoratzeko, haren bihotzeco dolore minetan, eta bozca-

rio loriagarrietan, bihotzez sartzea, batzu eta bertzeac zazpietara bihurtzen dira. Debozione suerte huni bere ethorkia heldu zaco, san Joseperen debozioneaz izkiribatu duten guziec ekhartzen duten gerthacari miraculuzco huntaric.

- Bi fraide franzizcanoac untzian zohazin Flandreco ixasoan. Eraunxia bat hain izigarria altchatu zen non untzia hondatu beitzen. Hiru ehun presuna baziren untzian. Bi fraideac aski urusac izan ziren lotzeco untzi phorrosca-tuco taula pusca bati. Hiru gau egunez, bere taulari lothuac zauden, tolu-bioac alde guzietarat botaca zabiltzala; neke da idea justu bat izaitea heyen izaiteco molde ikharagarriaz; batean auhinec altchatzen ziuzten, iduriz, hedoietaraino, bertzean iduri zuten sartzen zirela ixasoaren erayetaraino, bertze batzuetan mendiac bezala erortzen zainzcoten auhinac bere gainera eta lehertzen ziuzten. Indarrac ttipituac, doi doya zuten aski taula escutic espacatzera ez uzteco. Estatu desolagarri hartan, bere arimaren erditie,

oihu egiten diote san Joseperi zeinarentzat beitzuten bethi danic debozione kharxu bat, jarzen dira confientziaric handienarekin haren arartecotasunaren azpian. Hirogarren egunean (zeina aperentzia guziaren arabera azkena izauen beitzen heyentzat) san Josepe agertu zitzayoten, edertasunez eta majestatez bethericaco gizon gaste bat-en idurian; bere taularen gainean ikuisten dute, nihore ezin erran bezenbat espantimendurekin. San Josepec egiten diote bere agurra aire arrai bat-ekin; halaco agurrae almu emaiten diote eta curayastatzen ditu; izaiten dituste indar berriac; sainduac ermaiten ditu untzi gobernatzaila abilenac bezala lurrera. Han belhaunica emanic, bi fraidec eskerac bihurtu ziozcaten Jaincoari egitic heldu zangoten ongi egin handiaz; eta gero itzultzen zirelaric gizon gaztearen alde-rat, zeina ez beitzuten ezagutzen, othoiztu zuten ezagut araz zezoten bere burua: *Josepe naiz*, erran zioten; eta erakhuxi ondoan mundu huntan izau zituen zazpi doloreac eta zazpi alegran.

tziae, erran zioten continoki bere aratecotasunaren azpian atchikico zituela, heyen orhoitzapena eginen zuten guziaz lurraren gainean. Hori erran eta ixiaasi zen uzten zituelarie bi fraideac betheac loriaz eta ezagutzaz (GRATIAN, *in vita S. Joseph* CAROL. STENGEL. *in hist. ejusdem, Cap. 15.*)

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten dauzkituetene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA LAUGARREN EGUNA
Jesusen bihurtzea bere herrirat
Echiptotic.

I. PHONDUA. Ikbis dezagun nola, familia saindua Echiptoan zenetic zazpigerren urthean, aingeru bat agertzen zayon Jaincoaren phartez Joseperi, eta nola manatzen dioen bihur dadin Israego lurrerat, zeren Herodes eta bertze

Jesus haurrari bizia khendu nahi zio-
tenac, bilae beitziren jadanie : *Altcha
zaite, erran zioen, har zazu haurra eta
haren ama, eta zohaz Israelgo lurrera;*
ezen haurraren hiltzea cherkhatzen zu-
tenac, ez dira gehiago. Horrela bethe-
zen Osee profetaren errana : *Ekar
arazi dutene haurra Echiplotic.* Nor-
seculan erran dezake nolaco sendi-
mendua egin zuen holaco manuac Ma-
riaren eta Joseperen bihotzeten, ikhu-
siz desterrutic deithuac zirela bere er-
resumara zeina, nahi bezen esker-
gabea zen heyen alderat, halaric ere
maite betzuten eta gutiziatzan, bai Ju-
deaco populuarekin ziuzten lekharriac
zirela causa, bai zeren zakiten Jesus
mundura ethorria zela Israeltarren
santificatzeko bere exenpluez eta bere
dotrinaz. Ahuspez iarriac bere Jainco
haurrarekin, benedicatzen dute Jainco
Aitaren manua, eta preparatzen dira
phartitzera. Gerthaeari huntaz min-
tzatzean, san Bonabenturac gogoari
emaiten-zioen zer penac ahal zituzken
Birjina sainduac, ikhusteaaz bere haur
maitea piaya berri bateco nekhera

pharatu, etzuen denboran oraino zazpi urthe baizic, sobera handia amac besoetan erabiltzeco, eta oinez ibiltze-ko ttipiegia (*Sic magnus est ut portari non valeat, et sic parvus quod per se ire non potest*). Judeala jen direnean, non uste heitzuen san Josepec Salbatzaileac bere egoitza egin nahico zuela, hauta-tzen zuelarie Jerusalemeco hiria bere egon tokitzat, han aurkhitzen zirela-coan tenploa eta profeten orhoitzapena zakhartketen asco gauza (Pen-xamendu hau san Augustinarena da : *De consensu Evang. c. g.*) Josepe harritu zen, aditzearekin Herodesen semea, Arkhelaus, gizon cruela zuela han erreginatzet (audiens, quod Archelaus regnaret in Iudeâ... timuit illo ire, san Math. 2.); bainan Jaunaren aingeruac abertitu zuen amexetan Galilearat bihur zadin, non erreginatzet beitzuen Herodes Antipatec. Josepec obeditzen du eta badoha Nazareth, bere herrira, Jesus baurrarekin compli zadintzat profezia, zeinac beitzioen: deithua izanen da Nazarendarra ; *quoniam, Nazareus vocabitur.* Titulu hori

emana izan zangon, bere heriotzean, gurutzearen gainean. Hori gerthatu zen urtharilaren zazpian. Egun hartan ekhartzen du elizac horren oroitza-pena Martirolochia romanoan.

II. PHONDUA. Holaoea da zerurat ereman behar gaitueu bidea, erran nahi da, bide gaitza, zeiharra, lanjerosa, eta zeintan beita bethi beldurtzeco. Bainan Jaincoac begiratuco gaitu irricheu ete beldur guziitaric, baldin egiten badugu piaya hori Birjina sainduac eta san Josepec, Echiptotic bihurtzean Judeara, zituzten chedeac bezen saindukin. San Josepe, abertitua Judearat joaiteco zen irrichcuaz, beldurtu zen harat joaiteco : *timuit illo ire.* Ez zuen deus nahi izan irricheatu, nahiz berekin zuen munduaren Nausi soberranoa; beldur zen guzien gatic ere : *timuit.* Zonbat girichtino ez da, beren experientziaz jakinic ere halaco conpeinian, halaco etchean, hulaeo edo halaco lekhuan, aurkhitzen dela, ez Arkhelau bat, bainan bai debrua bera, tirano maltzur eta cruel hura, holaric

ere beitohazi han galtzeco lanjerera,
non timent illo ire, izan gabe, san Josepec bezala, Jesus bere bezoetan? Bainan izan bedi ekhar dezaten bere barnean berean comunione sainduaren bidez; ez laiteke, halaric ere, temerario izaitea/heyen phartetic, joaita borondeski lanjerera, zeintan Jaincoac berac seguratzen beitu ez daitekela gal haizen? ez, ez da han segurantza egiazcora deraman bidea; eta baldin nahi badugu egiazki ona den bidea causitu, behar dugu san Josepec erakhaxia segitu, hau erretiratu zen Galileara, manua izan zuenbezen laster : *Admonitus insomnis, recessit in partes Galileeæ*. Gure aingeru begiraleac ez du saltatzen seculan gure abertzea gure lanjeretan, eta bere ahalac egiten ditu gu hetaric urrun arazteco: Obedi dezagun bere abisu salbagarrietan. Horrela, uruski libratuac izanen gare irricheu eta beldur guzietaric; eta familia sacratua, Jesus, Maria eta Josepe heldu izan ziren bezala uruski bereo herrira, orobat heldu o gare gu ere gurerat, zeina beita Parabisua.

Othoitzia.

Jesus eztia! ala Orrun aurkhitzen beinaiz zorioneco toki hortarie, zeintarat deitzen beinauzu continoki. Ala zuhertzariac gabe bizi beinaiz eta sobera khondatzen beitet ene indarretan, edo hobeki, ene flakezian! idu:i du inguratzen nauten laojerac ez ditudala aski, neroni nohanaz geroz lanjerketa. Ah! ene Jaincoa, urrical beinakitzu. Ez, ez naiz gehiago etche hartan agertu, lekhu hartan, zeintan ene arimac irriburric handienac causitzen baititu galtzeco bethicotz.

Nahi naiz zinez urrundu bekhatuan eror araz nezaketen lekhu, presona eta gauza guzietarie; eta hori zuri obeditzeco. Birjina Saindua eta san Josepe dohaxuac etzaiteztela contenta irakhas-teaz zoin bidetarie behar naizen iragan, bainan ardiex diezadazuet oraino grazia bethi zuen urhaxen gainean ibiltzeco, nabi bezen nekhagarri iduritzen zaizkidan, hel nadin orai zuec zareten lekhura, eta goza nadin Jannac bere zerbitzariantzat dauzcan loria eta zori on eternalaz. Hala-biz.

Pratica

Ihes egindезагун bekhatuco irrichu guzietaric, eta goazin san Joseperen gana aurkhi gaitezken lanjeretan.

Exenplua

San Augustinen ordeco, Anversen diren calonjesen comentuan, bazen serora bat Elisabeth deitzen zena, zeinac, hiru өrthe eta erdi hartan beitzituen sofricario handiac harriaren phartetic; doloreac hain biziak zituen non bethi sukharrac hartua beitzaucan. Flacazan hain lanjeroski erortzen zen non miricuec jujatu beitzuten gaitza ezin*sendatuazela, zeren harria hainitz handitua beitzen eta ez beitzitaken egin gehiago operazioneric. Serora gaicho harec, ikhusiz gizonec exitua zutela, oihu egin zuen zerurat. Eta nola hainitz debozione beitzuen san Joseperen alderat, haren beithan eman zuen bere consentzia guzia, Jaincoaren ondotic. Ezarri zuen gerrico bat benedicatua saindu haren izanean; egin ziozcan othoitzie kharxuenac, mortificatu zen

ardiestea gatic sendatzeco grazia. Hain confientzia bizia hartu zuen etzangola errefusatua izanen, non bere priurari atchik beitzioen lengoya hau : *Zaude seguratu, ene ama maitea, san Joseperen laguntzarekin batean, ekharrico dautzudala, ene escuz, hain cruelki tormentatzen nauen harri hau.*

Ereiardoaren hamarrean 1659 urthean, sofricarioric izigarrienetan aurkhitzen zen mementoan, sustengatua bere ahizpez, zeinac iigarretan beitzauden, czarri zen belhaunica san Joseperen potretaren aintzidean, othoizten zuelaric lagun zezan. Memento berean, zaurtheru gabe, eta doloreric den mendrena senditu gabe, causitu zen libratua harri haibitz larria zen batetaric, eta erran bezala, joan zioen bere ama superiorari, zeina berehala, bere serorekin, abiatu beitzen eskerrac bihurtzen san Joseperi

Ereiardoaren hirurean, bertze urthean, egin zuten acta publico bat notariaren escuz gerthacari miresteko horren gainean.

Harri barrec pisu zuen hiru untza,

eta ezarri zuten agerian san Joseperen aldarean, izan zadin hain miraculu sandiaren orheitzapeneko gauza bat bezala.

Harri harren ikhustera joan ziren miricuetarie bat hereticoa zen, zeina, atentzionatekin examinatu ondoan bai harria, bai hartarie sendatzeko geritatu molde guziac, bortchatua izan beitzen aithortzera horrela sendatzea egiazko miraculua zela. (*Apud Bolland. aet. S. Joseph. paragr. 10*)

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten daitzuetene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA BORTZGARREN EGUNA.

Familia Sainduaren urthe guzie-taco piaja tenplora.

I. PHONDUA. Ongi har dezagun go-goan nola Mariac eta Josepec eremai-

ten zuten Jesus haurra Jerusalemeco tenplora, urthe guziez Pazco denboran. *Et ibant parentes ejus per omnes annos in Jerusalem in die solemnii Paschæ.* Bizkitartean, etziren oraino beldurri gabe Arkhelausen phartetic, zeinac erreginatzen beitzuen bere aitaren orde. Jendezco ospearen artean gorde zitazken, dio san Augustinec : *Eta hain laster bihurtuz, aintzinean egoiteco beldur ziren lekhuetarat, leyalac agertzen ziren legearen manuei obeditzeco, irrichcuz canpo emaiten ziren denboran, egoitza luzeago batec ekhar zezoketen lanjerean ez erortzeco.* (Lib. 2. *De consensu Evang.*) Ageri da hortic beldurra etzela traba bat heyen erlichionezco sendimenduentzat. eta aurkhitzen zutela bere prudentzian gordeperic segurena. Hemen dio san Eucheree espos saindu hec etzirela baratzen urthe guziez Jerusalemera joaitetic, nabiz etziren obligatuac lege comun hazi obeditzera, zutenaz geroz berekin lege egilea bera, zeina ez beitzen bortchataua bere legearen begiratzera. Bazohazin legearen ikhastera, sacrificioetan

pharte hartzena, aurkhitzena Pazcoco soleinitatean, begiratzen zutelariciduria edo figura, nahiz bazaucoten berekin egia eta errealityea bere Jainco haurraren presunan. *Et ejus adhuc umbræ serviebant cuius jam tenebant veritatem.* (*In cap. 2. Luc.*)

Solenitate hartzan iragaiten ziren guziec figuratzen zuten Jesu-Cristoren pasionea, heriotzea, biztea, eta hartzaz testament zaharrean izkiribatua zen guzia. Jesus aurkhitzen zen beraz besta batean, zeinaren begico bakharra eta akhabantzera bera leitzen. Bai Jesus figuratzen zoten bildox hil eta larrutuec, imolatzen zituzten zezenec, eta ofritzen ziren sacrificioec : *Ipse jugulabatur in agnis, immolabatur in vitulis, et in omnibus sacrificiis offerebatur.* Haren ama sainduac ere aditzen zituen asco gauza berari behatzen zainzconac bai legean, bai profetetan, zakitzanac jadanic, eta zoinetaric zenbeit izanac beitziren betheac haren beithan. Penxatzeko dugu san Josepez ere gauza bera uste izaiteco dela. Hortie, nolacoac etziren behar izan heyen bi-

hotzeco sendimenduač hoin gauza mi-
ragarrien bichtan ?

H. PHONDUA. Egin ditzagun erre-
flexione seriosac holaco exenpluen
gaisean, eta examina gaiten ongi eya
igande bestetaco solenitatean, agertzen
garen elizetan holaco debozionearekin,
eta chede berekin. O Jainco handia !
oihu egiten zuen Errege profetae, ni-
garra begietan : Paganoac ethorri-
dira, eta profanatu dute zure tenplu-
saindoa : *Deus! venerunt gentes, pol-*
luerunt templum sanctum tuum. Zer
ez laiteke erran behar girichtinoec
berec egiten duten profanazioneaz
Jaunaren etcheaz ? Zonbat atrazioin
gehiago ezlukete khireki nigar giteco
egiazko girichtino leyalec, eta Jaincoa-
ren etchearentzat khar eta errespetu
dutenee, ikhustarekin ohoitzeco et-
cheaz ascoc egiten duten profanazio-
neaz. Dezagun erran bihatz minekin,
oraico denboran, gure elizac gutiago
direla errespetatuac bertze asco mun-
dutarren bilkhuetaco lekha beino; iduri
dute hainitzec ez direla heidu Jaincoa-

ren adoratzera, bere huxez humiliatze-
ra, escas diuzten grazien galdegitera
mezaco sacrificio sainduan, bainan bai
hobeki denboraren iragaitera, bere
buruen erākhusteria edo bere curiosta-
sunaren bethetzera. Nor dira egun
fede bizi batekiu Escriptura sacratueo
hitz hauc aditurie : *Quam terribilis
est locus iste!* Zein terriblea den lekhu
hau ! hauda Jaincoaren etchea : nor
dira, diot, egungo egunean, elzeten
ikhara saindu batekin sartzen direnac,
hetan ikhara sainduarekin daudenac,
hetarie ikhara sainduarekin atheratzen
direnac ? Paganoec errespetu gehiago
agertzen dute bere Jainco falxuen
tenpluetan, ezinez asco girichtinoec
bere Jainco egiazcoaren etchetan ; hor-
tacotz nigarrekin erran dezakegu :
Jainco handia ! Paganoac ethorri dira,
eta profanatu dute zure templa saindua.
Bai, Jauna, zure girichtinoac pagano
bilhacatu dira.

Othoitzia.

Jesus eztia, kha'rez bethea zarena
zure etche sainduaren ohoretaco, ocha-

la! imitatzen baginu eman daucuzun exemplua, zure elizentzat behar ginuken errespetuaren gainean. Egundino etzaitozte ikhusi atheratzeko (hunela mintzatzea zilhegi bada), eztitasuneko carater hortarie, salbu bizitasunekin erreportchatu dituzunean zure tenplu sainduaren profanatzaileak, eta handic hasarradurarekin casatu dituzunean. Nola ekharrico nauzu nihoroni, hainbertze aldiz desohoratu dudanean zure etchea, ez naizenaz geroz gehienetan han sarthu costumaz bezala baizen, izpiritu bildu bat gabe, debozioneric ez federic zure presentzia sainduarentzat erakhuxi gabe. O ene Jaincoa! o ene juyea! latzten naiz ene profanazionen orhoitzapenean! Birjina saindua, san Josepe loriosa galda zozue barkhamendua enetzat zuen Seme adoragarriari! ezti zazue haren ene alde-raco hasarredura, eta ardiex diezadazue creatura guzien Nausi soberano horren ganic, zuec Jaunaren tenpluan agertu duzuen izpiritu eta errespetu bera, errepara ditzadan amorea gatic, hil beino lehen, elizetan egin abal di-

tuzkedan profanazione, errespetu es-
cas eta eman ahal ditudan escandala
guziac. Hala-biz.

Pratica.

Ager gaiten elizetan, erakhusterat
emaiten dugun bezala harat ethorrac
garęja Jaunaren ohoratzera, eta haren
amodioaren eta haren grazien galdegi-
tera. Gohazin egun elizara, aha! ba-
dugu, Jesus Jaunari gure adorazio-
nezeo eta errespetuzeo seiualearen
emaitera, eta Ama Birjinac eta san
Josep c̄enpluan agertzen zuten debo-
zionea imitatzeo graziaren galdegi-
tera.

Exenplua.

Hiru nobiza Jesuistac zabiltzau, pe-
legrin bezala, piajan, apostolu bizirat
eta ministerioco nekhe, pena eta es-
casetarat costumatzeko, ordena hor-
taco menbroec duten zorthearen ara-
bera. Bere piayan, causitu ziren aldi-
batez larre hedadura handiko baten
erdian, akhituac eta gosez hertchatuac,
izan gabe ogi pusca bat cre jateco, ez

ur chorta bat edateco, nahiz egarriac hagoan zauzcan. Pausatu ziuzten beren paketae, eta jarri ziren aphur bat descanxatzeko. Hoinbertzenarekin, ikhusi ziuzten beren ganat heldu zainzcotela gizon bat eta emazteki bat haur bat bere besoetan zakharkela Nobizen ondora zireneko, egia zioten agur arrai bat, eta presentatu ziozeaten gostuco jatecoetan zaiteken hoherenetaric; jastatu zutenean, senditaric bere buruac hazeartuac, espantituac zauden, nahiko zuketen eskerrac eman bere ongi egilei eta jakin nor ziren, bere ezagutza seinalatzeko; bainau ikhustatez eta modestiaz galdegitera ezin menturatu ziren. Heyen ikhustatea ongi saristatua izan zen hitz miresteko hautaz : gue egina da Jesuiten ordena: *Nos fundavimus societatem Jesu.* Hori erran eta ixaazi ziren hirurac nobizentz bichtatic; hauyec errechki ezagutu zuten arrotz, bere ongi egile hec, zi-rela Jesus, Maria eta Josepe, ahospez eman ziren hekiei eskerrac emaiteco; batec bertzea exortatzen zutelaric ez seculan galzeaz ongi egin miragarri

horren orhoitzapena, eta gai bilhaca-tzeaz familia sainduaren arartecotasun puchantaren ardiesteco.

Pelegrin ibil ez ditazken girichti-noec, behar dute ordainez debozione berezi bat izan Jesusen, Mariaren eta Joseperen alderat, seguratuac lagun-duac izanen direla hetaz bere behar ordu guzietan. (Vid. Nadasi, *Hist. dier. mem., die 4 martii.*)

Bihotz Alchatzea

Jesus, Maria eta Josepe emaiten daiz-kitzuet ene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA SEIGARREN EGUNA
Jesus haurra baratzen da Jerusalemen

I. PHONDUA. Ekhar dezagun gogora Mariac eta Josepec nola galdu zuten Jesus Jerusalemeco tenpluan, eta zer changrinekin bilhatu zuten bere haur

maitea. Bi espos saindu hec usayan ziren, aintzineco meditazionean ikhusi den bezala; Jesusen cremaiteco, urthe oroz, tenplara. Joan zirenean beraz Jerusalemera Pazco besten zelebratzeco (Jesusec orduan hamabi urthe zituen), bada, gerthatu zen, probideutziaren zeroticaco arrimuz, baurra gelditu beitzangoten tenpluan Ama saindua, eta Josepe bere aita ordea batere ohartu gabe, ustez bideco zonbeit lagunekin zuten bere haurra, phartitu ziren Nazaretherat, utziric Jesus Jerusalemeco birian; ohartu zirenean haurra escas zutela, guziei abiatu ziren galdez eya ikhusi zuten nihore? Bainan bat ezen satisfatzeco moldean ihardesten ziotenic. Gizonen lengoayac ez du hitzcuntzaric erraiteco aita ama heyen dolorea eta bihotz mina zoin desolagarria izan zen. Etzezaketen deus gal hain maiteric, sorthoz geroz bethi bere begien aintzinean izana zuten haur maitagarri hara. Zero justua? zer dolorea, zer zauria, Mariarena eta Joseperena bezalako bihotzentzat!

Zer hax beherapenac, zer nigar kbi-

rexac! berehala badohazi gibelerat haurra cherkhatzeco, curritzen dute hiri guzia. Etzen Carrica bat, ez plaza bat, ibil etzirenic bere tresoraren bilha. Bere tenpluan zen, dio Ebanjelioac; eta han aurkhitu zuten, hiru egunen butuan. Jainco handia! ala denbora hura luzea leitzen hain ongi bēre ealtea prezatzen zakiten arimentzat! Zer khirestasun, zer pena etzuten sofritu, dio Origenec. Bi espos sainduen humilitate handiac heldurtzerat emaiten zioten Jesusec utzi eta abandonatu ahal zituela. *Quærebunt cum ne forte reliquisset eos.* (*hom. in Cap. 2. Luc.*) Autor berac Epifaniaco octabaco homelian, dio : Birjinac holaco oceasionean gehiago sofritu zuela bertze martir guziec beino, eta gauza bera dio san Josepez.

II. PHONDUA. Zeru justua! Zonbat arimec ez dute galdu bere bekhatuez bere Jaincoaren amodioa; eta ez dira bizi urrun haren ganic! Hori hala izan agatic ere, badaramate bere denbora libertimendu banoetan, bozcario zo-

roetan, erreflexioneric chumeena egin gabe, ez desplazeric den mendrena senditu gabe, heyentzat hain caltecor den Jaincoaren ganicaco urruntasunaz! Zori gaitz hori heldu da edo zeren geroni sepharatzen beicare Jaincoa ganic, edo zeren Jaincoa bera gutaric sepharatzen beita; lehen sepharazionea ez da seculan heldu gure saltaz baizen, eta da edo osoa, eta orduan bekhatu mortalaz: *Peccata vestra divisorunt inter vos et Deum vestrum*; edo ez da osoa, eta orduan datza urruntasun suerte batean, egina ezagutza osoarekin egiten diten bekhatu benialez, zeinec gabetzeu beicaituzte Jaincoaren ganicaco conxolazionez, eta hareki aco familiertasun gozoaz. Sepharazione horietaric bata nola bertzea ongi beldurtzeoac dira. Bekhatu benialetaric heldu denac laster osoki sephara araz gaitzazke, eror araziz bekhatu mortalean, hortaracotz ere bethi beldurtzeacoa da; bainan lehen sepharazioneac merezi ditu gure nigar guziac, denaz geroz bizian gertha daki kegun zori gaitzic izigarriena. Jaincoa iduriz ur-

run daiteke **gu ganic**, gure faltaric izan **gabe**, edo hobeki erraiteco, Jaincoac iduri du zenbeit aldiz sepharatzen dela guitaric, sepharatu nahi izan zen bezala lere dizipulueta ric Emausco bidean : *Finxit se longius ire.* Horrec ez gaitu behar izitu; Jaunac, gure haren alde-rāce amodioaren frogatzeco, egiten duenaz geroz alegiazco sepharazione hori. Jaincoa aurkhitzen dugunean guitaric urrundua, goardia eman dezagun nola garen ekharriac haren alderat; gure **falta bada**, egin dezagun nigar, deith dezagun bihotzeco doloreric minenaz. Ez bada gure faltaric, ez gaiten nahas ez trubla, erran dezogun cantica sacratuetaco esposarekin : bihur zaite ene **guziz bihotzeco Jaincoa**, bihur zaite : *Revertere, revertere.*

Othoitzza

Zertaco, o Jainco guziz eztia, ene biziaren Jaincoa! Zertaco, erranen derautzut Jacobekin, zertaco gordetzen dautazu zure beithartea? Zertaco narrabilazu **exai bat bezala?** Gordetzen zauzkidanean, eroritzen naiz ordu be-

rean trubleric handienera. Helas ! sobera baizic ez dut ezagutzen zer dela cauza zaren urruntzenene ganic, ene hobenac dira zure urruntzearen causac. Urrical beinakizu, Jauna, hurbil zaizkit eta egidazu misericordia. Ene Jesusen ama samurra, san Josepe loriosa, ardiex diezadazu eten Jaincoaren bihurtzea enearimara ; galdegitea dautzuet grazia hori zuen bihotzec Jesus haurra, zuen faltarie gabe, galdu ziutenean, senditu zuten dolore khirexaren bidez. Bihur diezadazu Jainco amodioz bethe hori, eta ez beitezat seculan gal ene bekhatuez.

Pratica

Beldur izan gaiten gal gure bekhatuez Jesu-Cristoren amodioa, zeinac egin behar beitu mundu huntaco eta bertzeco gure zoriona. Egin ditzagun egun bereziki zonbeit contrizionezco acta, eta enxeya gaiten gure bihotzegan egiazko bekhatuen **urrikia** sor araztera. Jesusen izenean galda dezagun grazia hori, ararteko ezartzen ditugularic Maria saindua eta san Josepe.

Bxenplua

Parisan aurkhitzen zen eliza gizon bat galdua, haren aneyetaric batec, zeina fraide beitzen, etzuen deusic es-preiniatu haren bihur arazteco berthuteraco biderat : exortac, othoitzac, mēlatchuac Jaincoaren gaztiguez, ahal guziae obretan eman zituen, bainan oro alferretan. Azkenecotz, fraide on eta egiazco aneya hatrec, hartu zuen erresoluzionea, azken erresurxat bezala, san Joseperen escuetarat emaiteco bere egitecoa. Egin arazi zituen bi bederatzi urrun haren ohoretan, bat mezazcoa eta bertzea comunionezcoa. Ardiexi zioten hainbertze lehia-rekin galdegiten zuen grazia. Eliza gizou hura eritasun handi batec hartu zuen, eta jarri zen azken hagoan. Ezaguturic zer estatu lanjerosean aurkhitzen zen, ikhusi zuen bere bizi moldearen izigarrikeria, higindu zuen eta aborritu doloreric minenaz, eta egin zuen cofesio jeneral bat. San Josepe etzen hortan baratu, eratchiki zioen armaren sendatzeari gorphutzeco osa-

suma. Causitu zenean hain uruski sanguatua, eta hain perfeki sendatua, hartu zuen eta atchiki, bizi guzian, erresoluzione saindua ez gehiago bizitzeko bere huxen erreparatzeko baizen, eramanez bizi molde bat haren carater sacratuac eta estatu sainduac galdegiten zuten bezalacoa; eta osoki emanez, eta bakharrie, bere salbamendu eternalaien egiteco handiaren obraitzeari, eta Jaincoaren loriari behatzen zazosten gauzei choilki behatzeari. Nahi duenac beraz Jainco Jauna aurkhitu, haren galtzeco zori gaitza izan dueean, badu bide bat guziz errecha, hura da san Joseperen arartecotasunera ihes egitea. (*Barry apud Patri-gnani, libr. 2. cap. 3. parag. 4.*)

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten daizkituetene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA ZAZPIGARREN EGUNA.

Jesus ekharria Nazarethera.

I. PHONDUA. Ongi eman ditzagun go-goan san Luc, Ebanjelistaren hitz labur, bainan sexu handitaco haue, zeinec beitaucate Jesusen, Mariaren eta Joseperen bizi guzia, bere baithan zerratua, Jainco gizona pedericatzen abiatu artean, erran nahi da, Jesus heldu arteraino hogoi eta hamar urthera. Ebanjelio sainduac, mintzatu on-dean haren bihurtzeaz Nazaretherat, non egin beitzuen bere egoitza, erat-chikitzen du : eta goziz obedienta zu-ten, *et erat subditus illis*; erran nabi da, obeditzen zuen Mariari eta Joseperi. San Bernat espantitua hitz horiez, oihu egiten du : Nore obeditzen du? *quis?* nori obeditaendu? *quibus?* Jainco batec obeditzen du bere creaturei, *Deus hominibus*. Jainco hora bera, zeinac bere azpico beitiu aingeruac, zeinari obeditzen beitiote Serafinec, Khe-

rubinec, Tronuec, hitz batez erralteco, zeruko Puchantzia guziec. Jainco hura bera jartzen zayo bere azpico, ez choilk Maria, bere ama sainduari, bainan oraino san Joseperi. (*Deus cui angeli subditi sunt... subditus erat Mariæ, et nec tantum Mariæ, sed etiam Joseph.* (S. Bernard.)

Mirex ditzagun bata nola bertzea, eta cherkha dezagun ezagutzea zer den gehienic espantitu behar gaituena, ala Jainco Semearen aphaltze ezin kontzebituzcoa, ala amaren dignitatearen gorrotasuna. Alde batetik nola bertzetic gauzetan den mirexgarriena da; egiazki miraculu bat da, Jainco batec obedi dezon emazteki bati; eta bertze bat, ezin gehiago amiratzecoa, emazteki batec mana dezon Jainco bati. Izpiritu sainduac egiten du Birjinez laudorioetan gorena, erraitean segitzen dutela Bildoxa dohan lekhu guzietara. Zer laudorio eginen da beraz Ama Birjinari, zeinac ez beitu segitzen, bainan bai aintzinatzen bildoxa *In laudibus virginum canitur singulariter quod sequuntur agnum quocumque ierit. Quibus*

*ergo laudibus judicas dignam quæ etiam
præsit. (Hom 1. sup. Missus est) lau-
dorio hori higualki comuna dute elgar-
rentzat Mariac eta Josepec.*

II. PHONDUA. Bainan ez da aski mi-
resteа, ez da guzta espantitua izaitеа;
jудуec berec ere amiratzen zitzten
Jesu-Cristoren erranac eta obrac, bai-
nan, horren gatic, etziren betaz hobeki
baliatzen : *Admirabantur, sed non con-
vertebantur.* Erreflexione hau san Au-
gustinena da. Bainan humilitatezeo
miraculu bat, hoin espantagarria, egon
othe ditake pasatu gabe girichtinoaren
izpiritutic bihotzera, hunen humit,
amulxu eta obedientiabihurtzeo? Nor
gare? Nori diogn zor gure obedientzia?
Ez gare creatura osoki mespreetcha-
garri bat baizie, hainbertze aldiz jarri
garenaz geroz gu bezen mespreetcha-
garri diren creaturen eslabo, bai eta
oraino debruaren beraren eslabo; eta
gehiago mespreetchagarri ezartzen gai-
tuena, da errefusatubeitugu obeditza
gure Creatzaileari, bai eta lurraren
gainean haren izenean manatzen dau-

cun autoritateari. Eraman dugu behar
bada gure ausartzia haren mespreetcha-
tzeraino, eta haren, Jaincoa ganic
dauean autoritatea, ez ezagutzeraino.
Mesprechio horrec ez ditu choilki ata-
catzen gizonac, atacatzen du Jaincoa
bera, zeinaren ministroac baitire gizo-
nac : *Qui vos spernit, me spernit.* Hu-
nela dio Jaincoac : zuec mespreetcha-
tzen zaituztenac ni mespreetchatzen
nau. Enxeya gaiten ongi aditzera, ze-
ruetarat daraman bidea, da obedien-
tiazcoa eta apbalgunceoa. Hori da
Jaincoaren Seineac erakhusterat eman
deraucuna hogoi eta hamar urheren
ichiltasunaz, eta ichiltasun miragarri
harrec bezenbat iraun duen obedien-
tiaz. Zer erakhuspena ! Ala mirestecoa
beita eta hunkigarría ! Ez othe dugu
bada seculan ongi ikhasico ? Zori on
bizkitartean, heriotzeco orenean, er-
ranen ahalco duenarentzat : ibili naiz
constaki Jaunac erakhun i urhaxetan,
haren hatzac segitu ditut, eta oruski
imitatu dut atchiki duen obedientzian
heriotzeraino, eta heriotzeric ahalge-
garriaraino, zeina beita gurutzeco he-

riotzea. *Factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.*

Othoitzza

Ene bihotzeco Jaincoa, humilitatezco Jaincoa, humilen Jaincoa, zeina enetzat amodioz, egin beitzare hain obedientia eta hain humila! Zure Jaincozco exenpluaren ondoan, zilhegi othe zaut bada urguilos izaitea? Zilhegi othe zaut ene azpicoen mesprechatzea? Ahantz othe dezaket behin ere ez nai-zela herrauxa eta bekhatua baizic? Ikhusten zaitut creatura chinplen azpico jarria, eta oldartzen naiz zure contra, zu zeina beitzare ene izaitearen printzipo adoragarria! Izan othe da egundeino munstrokeria hunen pareric? Helas! Jauna, urrical beinakizu, eta barkha diezkidatzu ene hobenguziae! Bai, chedea hartzen dut hemendic harat zure urhaxac segitzeco, zur bezala humila eta obedientia izaiteco. *Factus obediens usque ad mortem.* Eta zu Ama Birjina, zu san Josepe lorirosa, zeinec izan beituzue zori ona Jesu-Cristoren egintza guzietan agertu

diren berthute guzien lekhuco izaitecotzat, ardiex diezadazue grazia berthute heyen imitatzeco, amorea gatic eta, humila eta obedientia izan ondoan luraren gainean, izan nadin partalier egun batez zeruco lorian, agindua den bezala Jaincoaz humilitateari eta obedientziari. Hala-biz.

Pratica

Izan gaiten bethi humil eta obedient gauza guzietan eta mundu guziaren alderat. Gauden orai beretic osoki Jaincoaren borondatera, eginez bethi harrec nahi duen guzia, desiratzen duen guzia, eta seculan ez geronec nahi dugunie, geronec desiratzen dugunie. Dezagun erran ardura Jaunari, gure bihotzaren erditic : *Egin bedi zure borondatea, eta ez enea.*

Exemplua

San Joseperen alderat gehienic debotac izan direnenetaric bat izatu da san Augustinetaco Ama Catharina oholragarria, zeina Jaincoac deithu beitzuen Canadara han, Norteko Ameriketan,

Kebeco ospitalean zerbitzatzeko buru zagi gisa. Confirmatua izan zen egunean, hartu zituen izentzat Maria-Catharina-Josefina, zuelacotz debozione berezi bat Birjina sainduaren eta sar Joseperen alderat, haue dira arartecc puchantac, Patrointzat hartuac herri hetaco, zeinec, ez duela hainitz denbora, besarcatua beitute girichtinotasuna. Andredena buruilecoaren egunean, izan zuen ikhuste bat, zeintan erakbuxia izan beitzangon sainduen prosesione bat, zoinen erdian aurkhitzen beitzen loriaco Erregea ; prosesionea zohan Parabisuco borthen alderat : ikhusi zuen san Josepe guzien buruan, eta bortha eternaletarie hurbilena. Corte larios hura sartu zenean Parabisuan, eta Jesu Cristoren gizontasun sacratua jarri zenean harentzat berezia zagon tronuaren gainean, bere Aitaren escuinean, san Josepe izan zen lehena mintzatu zangona Trinitate guziz adoragarriari, eta bereziki Aita eternalari ; eta holacoac ziren haren hitzae : *Bethi danic zaren eta bethiereco Aita, huna lurrazen gainean confiatu*

dautazudan thalendua, bihurtzen derautzut, eta bihurtzen hoinbertzetaraino emendatua eta handitua, zonbetctaraino beita handia arima saindu hauyen non-brea, eta emaiten daizkitzut escuetara bai thalendu confiatua, bai ekharri deraultan irabazia. Aita eternalac ihar-dezi zioen san Joseperi hitz hautan : *Zerbitzari fidela nola izan beitzare lur-raren gainean ene etcheoco gidaria, nahi dut zeruan izan zaiten, ez zerbitzari chinple bat, bainan bai Buruzagi bat zeinari plazer beitut emaitea puchantzia estraordinario bat.* Jainco Berboac berac, nahiz den lóriaco Erregea, era-khusterat eman zioen zonbat ohora-tzen zuen. Orduan, dio sainduac, itzali nintzen san Joseperen alderat, eta erran nieen : Patriarkha amiragarria, galdegiozu Errege soberano horri ez dakidan gertha seculan haren amo-dioaren galtzea ; ez du ezen densic zuri errefusatzeco. Otoitz hau entzuna izan zen, condizionerekiu atchikico nuen jadanie egin agintza : betbi bi-zico nintzela Jaincoaren nahiaren arahera, eta erakhuxi ere bazaun datean

zeruan izanen nuen plaza, han bethicotzgoatzeko Jesusen, Mariaren eta Joseperen presentzia loriagarriaz. (*Paul Ragueneran, in ejus vita, gallice scripta, cap. 5.*) Hemendic ikhas dezagun Jauñaren borondate sainduaren arabera biziitzen eta ardiexico dugu gutizia ahal ditzazkegun guziac san Joseperen laguntza botherexutic.

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten dauzkitzuet ene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA ZORTZIGARREN EGUNA.

Zer hartzen zen Jesus Nazaretheco botican.

J. PHONDUA. Ikhus dezagun estonamendurekin nola Jesus Nazarethen bizi izan den denbora guzian, hari izan den zerbitzatzen san Josepe, bere

aita ordea, zeinaren ofizioa beitzen, uste comunaren arabera, zurgingoa; haren lanetan pharte hartzen zuen, eta laguntzen zuen bere behar guzietan, gauza bera egiten zuen bere ama dohaxuaren alderat. Ebanjelioac, zeitan Jesus deithua beita zurgina, ezagutzerat emaiten deraucu egia hori. (Marc. chap. 6. 6. 3) Norc erran dezake nolacoac zaitezken Mariaren eta Joseperen sendimenduac, ikhustearakin iguzkia eta izarrac creatu dituzten escu heyec, zabilatela zerra, ariota, zizaila eta bertze zargintzaco errementac; ikhustea ekin Jaincozco belar hura izerdia dariola, zerutar belarra, zeinaren distiradurari behatzetic ezin bara beititazke aingeruac? Zer artha etzitzken hartu san Josepec haur amiragarri hari ahalaz penen ezestatzeco? Jesusec berac ere nola ez abal zituen prezatu artha hec hain zuzenac, egia da, bainan denbora berean hain bibotz onez hartuac zirenac? Zer ikuusgarri mirestecoa! Jainco bat zeinac plazer beitu obeditzea, eta gizon bat zeinari juen tituluac dretcho emaiten beitio

manatzeco Jaincoari, zeinaren penae
eta lanac nahi beititezke bizkitartean
bere ahalaz arindu! Mariaz den bezen
batean, sei penxatuco dugu? Ikhuz
zazu bere etche-barneco egin bidez
guzia hartua, ama arthaxu eta amodioz
bethe bat bezala, deus neglatzen ez
duela, eta sacrificatzen ere duela bere
Jainco Semearekin ardura aurkhitzeo
zukan axegina. Maite zuen bezala
amodioric beroenaz eta bizienaz, nahi
zukan seculan ez haren ganie sepha-
ratu, bainan Birjina sainduac sacrifici-
atzen ditu bere axeginac, bere egin-
bideen bethetzeco. O zerua! zer mor-
tificacionea Maria sainduarena bezalaco
bihotzarentzat! Lurrean ikhusi den
bere buruari ukho egiterie perfetena
da.

II. PHONDUA Maria sainduaren exem-
pluac erakhusten daucu perfezionea
datzala egitean Jaincoaren borondatea
gauza guzietan. San Josepec emaiten
deraucu bertze bat,asic molde bere-
coa. Manatzen dio Jaincoaren Semeari,
lagun arazten dio bere burua bere la-

netan; eta ez da hola hari Jesusen alderat, baizic ere zeruko manuen bethetzeco, Aita eternalari obeditzeco. Bere lanec zilhegi uzten diotenean, Maria gozatzen da bere Seme Jaincoaren presentzia adoragarriaz, eta badaki errenonziatzen zorion hari, bere eginbidec gibelatzen dutenean, gauza guzietan ez du bertze erregelaric, bai zen ere Jaincoaren borondatera egoitea, nahi bezen doloregarri izan dadin. Holacoa othe da gure erregela? Ah! zonbat arima zoro ez da, hori ezagutzen ere ez dutenac! Bertze zonbat, zoinen ixumendu deithoragarria beatatza bere fantesien, bere nahien gogorki segitza, Jaincozco erregela horren orde! Debozione falxua, enganio liluragarria. Bertze hainitzec badute uste jaunaren borondatea egiten dutela, eta ez dakite zertan datzan borondate hora. Goardia eman dezagun eya egundeino serioski erreleczioneric egin dugun holaco ixumenduaren eta enganioaren gainean? Cher-khatu othe dugu behin ere ongi ezagutzea. Zeruac zer galdegiten duen

gure zori ionarentzat, eta gure salbamenduarentzat? Deus ez da bizkitar-
tean errechagoric ezagutzeco. Aurdic
ditzagun berriz ere gure begiac Maria-
ren eta Joseperen gainera, hec dira
guretzat egiazeo modelac, eta modelic
perfetenac. Nola complitu zuten bere
Jaincoaren borondatea? Leyalki be-
theric bere estatuco eginbideac. Bada,
Aita zerucoaren borondatea osoki zer-
ratua da, ezarri gaituen estatuac gufa-
rie galdegiten dituen eginbide guzien
perfeki bethetzean. Eginbide hec ne-
glatzen dituena, balitz ere egun osoac
cremaiteco belhaunica aldare sainduen
o netan, hobendun jartzen da; haren
debozionea falxua da, eta Jaincoaz ez
onhexia; seculan ez dezokegu Jain-
coari plazer egin, haren borondatea
eginez baizen eta ez gurea.

Othoitzia.

Ene Jaincoaren ama guziz ona, eta
san Josepe loriosa, ala urrundu bei-
naiz zuec eman exenpluetaric, zeinec
erakhusten beitzaundatean hain ongi
perfezioneraco bidea, erakhusiz be-

thetzen perfeki zeruco borondatea! Bai, Jauna, ezagutzen dutene errebelamenduen handitasuna, senditzen dut bere surx galgarria hartzen dutela guziec ene borondatean, zeina hartubeitut erregelatzat, segitubehar bidean Jaincoaren borondatea, zeinac beitarama egiazco zorionerat, eta zeina maluruski mespreetchatu beitut! Nore ematen daut nigarriek aski, hetan garbitzeco ene hoben izigarri guziak? Zu izanen zare, ama urrialmenduz bethea, dohacabe direnen ihes lekhu segura; zu Patriarkha urrialinenduxua, zu zeinaren borondatea zerbitzatu beita gidatzeko luraren gainean Jainco eternalaren Semea; bai, Maria eta zu izanen zarete ardiexieko dautazuena behar dudan laguntza, osoki egoiteko Jaunae ni ganic galdeginen dituen guzietara.

Pratica.

Bethe ditzagun abal bezen ongi gure estatuco eginbideak. Bara gaiten gure estatuak emaiten daizcan mugarrietan, eta egin ditzagun egun eta bethi san Joseperen ohoretan oro.

Exenplua.

Ahizpa Margerita ohoragarria, dei-thua Jesusen carmelita, oraino haur haurra zelaric, interrogatua izan zen san Joseperi behatzen zainzcon asco gauza differenten gainean; egin zituen arrapostuac ezin goragoco senxuacoac ziren, eta hainbertzez mirexgarriagoac, causitzen zirenaz geroz theologoric handienec egin dituzten izkiribuen araberacoac; jakitate hori hartua zuen saindu handi haren calitate ederrez penxatzen continoki gogoa atchikiz. Haren costuma laudagarrietaic bat, egun guzietaco lanen erdian, zen bere confientziaco serora bati, letra batean, har araztera enxeyatzen zena. « Lo-
« riatzen naiz, erraiten zioen (lib. 5.
« c. 5) zure ikhustea duzun emple-
« guan, exortatzen zaitut ahal bezen
« herxiki junta zaiten Jesus haur mai-
« tagarriari, zeina ez baitzen Nausi
« gisa hari bere aita, san Joseperen
« botigan, iduri zuelaric etzela han
« baizen ere haren zerbitzuco. Junta
« zazu zure lana Jainco haur haren

« lanari. Zerbitza zazu zure laguntzeco
« eman dautzuten serora, Jesnsec zer-
« bitzatzen zuen bezala san Josepe.
« Nic ere, nihoronec zerbitzatzen dut
« ene laguna, eta eginen dut bethi ene
« ahala, leyalki jarakitzeco hoin lauda-
« garria den praticari. » Serora saindu
hura hil zenean, causitu ziuzten haren
bihotzean hiru harri preziatu; lehenac
zakharken Birjinaren potreta urrezco
khorobat buruaren gainean; bigerre-
nac, Jesus haurra, bi arimaleren er-
dian; hirugerrenac, san Josepe urrez-
co capa batekin, eta usobat buruaren
gainean. Margeritaahuspezzagon haren
oinetan, seinalatzeko bere bizian ha-
rentzat ekharri zuen amodio handia.
Bihotz dohaxua, izana haiz Jesusen,
Mariaren eta Joseperen egoitzasaindua.

Balia gaiten Jaunaren zerbitzar leyal
horren exemplu preziatuaz, baldin er-
rezibitzen baditugu gure debozione-
aren araberako graziae. (*Kazzini in
eius vita, et P. Barry.*)

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten

daitzuet ene bihotza, ene izpiritua eta
ene bizia.

J. M. J.

HOGOI ETA BEDERATZIGARREN EGUNA

Nazaretheko etchean erreginatzen
duen ordre miragarriaz.

I. PHONDUA. Adamen haur dohaca-been artean ez da egundeino ikhusi etche bat hain Saindua eta hain ongi erregelatua nola izan beita Berbo eternala egon Jena. Parabisua iduri zuen perzeki. Han, etzen ikhusten bertzeric, baizen ere ordre ederra, bakea, unione perfeta eta caritatea. Denbora hau ongi erregelatua zen, orenac behar bezala guziac hartuac, nekheac eta soleimenduac, escasac eta izanae, oro, on amorialean, elgarrekin phartitzen ziuzten borondateric hoherenarekin. Han etzen aditu behin ere plenitzeric den wiendrena, etzen ikhusi umore gaitzie carateretan; han etzen sarthu

egun deñño huxaren iduririe. Dohaxn ikhnsi zituzkena burbit danie familia saindu haren egintzae, othroitzac, Escriptura sainduaren iracurtzea, othuruntzac! Zer etzuen ikhusico! Lagun gaiten gure imachinazioneaz ikhusteco leku adoragarri hartan Jesus ahuspez emana, halaco moldean non haren modestia gai beitzen estonatzero aingeruac beriac. Nolacoac etziren beraz izan behar Mariaren eta Joseperen sendimenduae. zeinac harekin beitzauden bethi zorionezco lagun eta lekuco! haren Jaincozco beitbarteae distiratzen zuen iguzkiac bere eguerdian bezala, eta sutan ezartzen zituen bere arrayoez bere aita amen bihotz samurrac. Nolaco othroitzac! zer indarrac etziuzten! Nolaco Escriptura sacratuaren iracurtzea! Zer escola Birjinarentzat eta Josepe rentzat! Jesus, zukurtzia eternala, zen nauzia, chehatzen zituen pasayo guziac, argitzen ilhumbeac. Nolaco atentziona entzuteco arima eder heyen aldetic! Emauseo dizipuluec, Escripturac esplieatzen aditzearekin, oihu egin zuten: Gure bihotzac nola zauden sutan mintzo

zaungularic bidean? *Nonne cor nostrum ardens erat in via?* Zer penxatuco dugu beraz Mariarena eta Joseperena ziren bezalaco bihotz garbi eta nobleez, zeinac beitzituen hat bere aita ordea eta bertzea bere ama loriosa? Heyen mahaizaz den bezenbatean, ala beitzen chimpla eta sobrezia handitacoa! Lo egiteco mementoac khondatuac ziren eta ongi laburrae. Zer Jaincozco ordrea gauza guzietan! hori jakinen dugu eta ezagutuco munduaren azken egunean. Etche zerutarra, hitz batez oro erraiteco; etchea zeintan pobrezia, lana, nekhea beitziren usayaco berhuteac, eta zeinac arima saindu heyec khanbia arazi beitziuzten plareric gozoenetarat.

II. PHONDUA. Itzul ditzagun orai gure behatzeac gure etchetarat, gure familietatrat, bai eta comenturetarat berrerat, eta baldin erretiratuac bizi bagare. dezagun ikhus eya aurkhituco dugun gauzetaco ordre bera, unione bera, bake bera zeina ikhusi beitugu erreginatzen Nazaretheco etchean. Ez dugubehar bada ikhusten nahasturaric,

huscarrie, liscarric, despitie, jasan gaitzic baizen; eta oraino zori gaitz handiagoa dena, gure etchea aurkhitzen da egiazco ifernuaren iduria, zeintan beitago desordreric izigarriena. *Ubi nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.* Zer daiteke beraz hoinbeste gauza gaichtoen ithurburua? Buruzagien negligentzia enula, eta obeditzeo eginac direnen desobedientzia. Hortic heldu dira desordre guziac, etcheco gerlac, baurren gaizki altchatzea; hortic elgarrekilako liscarrac, elgar ezin jasana, elgar ezin aditzea.

Egin ditzagun errefletzioneric seriosenac, eta ez dezagun deusic guphidex etchetie casatzeko zori gaitzetan ikhusten ditugun desordre guziac. Nazaretheco etche saindua har dezagun modelatzat; hortic, baliatuco gare ongi meditazione huntan erraitetic heldu garencz.

Othoitzta

Jesus Jauna, lurera ethorri zarena, erakhasteko ordre mitagarri bat zeina atchiki beituzu zure turreco etche

chumean; egizu erregina dezan ordre on eta eder harrec girichtinoen etche guzietan; nitaz den bezen batean, ahospez emaiten naiz zure oinetan, khirestasunekin deithoratzen ditutene desordre guziac eta ene familiarenac, zeina hainbertze aldiz izan beitut zorigaitza escandal-satzeco. Barkha diezkitzatu ene hobenac. Egidazu grazia guzien erreparatzeco, eta osoki egoiteco zure borondate adoragarrira. Birjina guzien gainecoa, eta san Josepe mirestecoa, zuen ganat heldu naiz, zuen bidez ardiesteco ene etchea bilhaca dadin ordre onaren, bakearen eta unionearen egoitza, eta iduri izan dezan Berbo gizon eginarekin zuec zinaudeteu Nazaretheko etchea.

Pratica.

Enxeya gaiten correitzera familiar dituzke gun desordreac, meditazione huntan hartu ditugun argien arabera; eta baldio adinetan aintzinatuac bagare, erregela ditzagun etcheco egiteco guziac, gure izanetan ez dezagun utz makburric hil ondoko. Ororen gai-

netic, zuzen zaitzu zure arimaco egi-tecoac, etzitzan harrapa herioac, prest etzarelarie Jaincoari zure khonduen bihurtzeco.

Exenplua.

Aita Allosac, egin duen liburuan (*Affection et amour envers S.-Joseph*), dio ezagutu duela Augustinetaco or-dreco fraide bat zeina, hil zenetic zen-beit bilabeteren ondoan, agertu bei-tzaungon ordre bereco bertze fraide bati; ezagutzerat eman zioen sofritzen zituela Purgatorioetan tormentaric izi-garrienac, bere erregelac begiratzeko izan zuen artha gutia zela causa, eta irrichcu handian izan zela damnatua izaiteco, bainan Jaunac salbatu zuela iferuuko penetaric constanki san Jose-peren alderat ekharri zueu debozionea gatic, zeina, Jesu Christoren aita oide calitatean, osoki puchanta beita haren aldean. (*Apud Franc. Gorzia, paragr. 17*)

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe, urrial bei-tzikatet heriotzeco orencan.

J. M. J.

HOGOI ETA HAMARGARREN EGUNA

San Joseperen heriotze baliosa.

Aintzineco meditazionalean ikhusi dugün bezalaco molde amiratzecoa zaucan Jaincozco familia saciatuac, noiz ere nahi izan beitzioen jaunac eman san Josepe, zahar guziz errespetagarriari errepausu eternala, zeina ongi merechitua beitzuen meditatzetic heldu garren obra saindu guziez. Iduriz, uste hoberenaren arabera, haren heriotzea gerthatu zen Jesu-Cristoc hogoi eta beideratzi urthe zituelaric (Paulo ante baptismum Joannis, mortuus est Joseph) hola dio san Jeromec, eta Ama Birjina haren esposac zituelaric berrogoi eta bortz urthe; Tibereren erreinuaren hamalaugarren urthea zen. Saindu handi harrec bazituen orduan hiru hogoi eta hamar urtheren inguruna.

I. PHONDUA. Penxa dezagun zoin dohaxua behar zen izan san Joseperen

heriotzea, hainbertze artha hartu izan duenean biziaren autorraz eta hau hazi ondoan. Gure imachinacioneac erakhux dezagula bere pobreziaco ohearen gainean, bere aldean dituelaric Jesus, hartzen dioela escu escuina, eta Maria, bere esposac, atchikitzen dioela escu ezkerra, emaiteco bezala bere fidelitatearen azken seinaleac. Zoin loriagari etzen izanen ikhustea zahar saindu hora bazabiltzala bere begiac, erdi hilac, eta landatuac zauzkitzala batean Jainco Berbo, bere Seme ordearen gainean, bertzean bere espos, aingeruen Erreginaren gainean !

Zerua berada bakharri dakitza Jesusen eta Mariaren ahotic atheratu ziren hitzac sainduetan handienaren curayastatzeco, eta nolacoac izan ziren halaber patriarcha guziz ohoragarri haren hitzac : *Josepe dohaxua ene sposa eta ene Jauna, errezibi zaitzu ene esker onac nitaz hartu duzun artha jenerosarentzat, munduaren Nausi soberanoac elgarrekin batasunean ezarri ginituen mementotic hunat. Bihur ditza-tzula orai zure obra onen balioac, zure*

ene alderaco amodio garbiarenac, ene Seme Jainco adoragarriaren alderat izan lituzun artha berezienac, eta ekharri diozun samurtasun jenerosarenac. Arima guziez goragocoa, arima zerutarra, zohaz zori on eternalaz gozatzera! Horrela minizatu ahal zayon zerouco erre-giñā. Zahar dohaxua, maitatu nauzu aita bihotzic hoberenekoac eta samurre-nac bezala, eta nic ere maitatu zaitut nahiz zure Jaincoa naizen. Zure Seme bezala, musu emaiten diot zure escuari ene aitarenari bezala. Zure Jainco cali-tatean, emaiten derautzut ene benedic-zionea; eta zure juje soberanoa bezala, emaiten dut zure gainean sententzia bat, zeinac ezartzen beitzaitu akhabantzarie gabeco loria baten gozamenean. Eta marcatzen dut zure tokia Parabisuan, zure espos birjina, eta ene ama denaren aldean; denbora laburric artean, zeroac bilduko gaitu elgarren gana. Iza zaite arte huntan, ene mezutzaile, zohaz Abramen galtzarrera, eta zure urhaxetan zohalaric errozute arima dohaxu eta justu guziei ez dudala hainitz lu-zatuco enekin heyen eremaitea trionsan

*zeruco erresumara. O Josepe! o ene
aita! emazu zure azken haxa bakezco
loriaric gozoenean. Hola mintzatu ahal
zangon Jesus dudaric gabe. Nolacoac
ez ahal ziren izan orduan saindu han-
di haren amodiozco sendimenduac.*

Doidoya dabila mihiabihotzean dar-
khazken izen maitagarriac aiphatzeco
Jesus eta Maria zeinez beita besarea-
tua, eta zeinac besarcatzen beititu
azken aldico, eta hilzen da. O herio-
tze dohaxua! heriotze urusa! zorion
guretzat horren iduricoa izaiten balitz
gurea!

II. PHONDUA. Ez da nihor zorthe bera
nahi ez lukanic bere biziaren azken
orenean. Ez, ez da bat nahi ez lukanic,
azken haxa emaitean, aiphatu eta bi-
hotzez erran *Jesusen eta Mariaren* izen
maitagarriac. Bainan non aurkhitzen
dute bada esperantzaren zimenduric
Jesu-Christoren legea ezagutu datenec,
behin ere hau begiratu gabe, eta
ikkusi dituztenec Birjinaren eta Jose-
peren exemplu miragarriac, heyeo imi-
latzeco penetan jarri gabe? Inpioaren

esperantzac haizeac eremaiten ditu, dio Izpiritu sainduac, luma arin bat bezala. *Spes impii tanquam lanugo tollitur.* (Sap., cap. 5, v. 17.) Esteca gaiten beraz Jesusi, Mariari eta Joseperi, eta segurki ez gaiuzte abandonatuco azken mementoan, zeintaric beitoha gure eternitateko zori ona edo zori gaitza. Entzun dezagun Jesu-Cristoren boza, ibil gaiten Birjinaren eta san Joseperen urhaxen gainean, eta gauden seguratuac helduco garela uruski lur huenen gaineco pasayaren azken mugara. Urrun dezagun gu ganic, biziaren azken mementoan, kontzientziaco harra altcha araz dezaguken guzia ; ez gaiten seculan bara galdegitic Jauhari perxeberantzia sainduaren dohain preziazua ; eta galda dezogun Mariaren eta Joseperen merezimenduen berthutez, eta gauden seguratuac ez daucutela errefusatuco beren laguntza gure zorthe eternalaz dohan heriotzeco oredean.

Othoitza.

Terribleco mementoa zointaric bei-

toha eternitatea! gerla izigarria ene zortheaz bethieoz egin behar duena! Ikharatzen naiz urrundanik behatzen dautzudanean, nabiz nic uste beino hurbilago zaitudan. Helas! nore eztituco daut istant lanjeros eta latzgarri haren khirestasuna? Nore ereman arazico deraut garbaizia ene exai barroen gainean? Zue bakbarric, o ene Jainco botherexua! zure besoa da bakharra zeinari nihore egundeino ezin ibarduki beitu. Zu choilkiberaz, Jauna, zare egin dezakezuna, nahi badezu; baidan nahico otbe duzu ordean? Bai ausartatzen naiz esperantza izaitera, nabiz ez dudan ene aldetik merezimendurie batere, osoki emaiten dudalarie ene fidantzia zure ontasunean eta zure misericordia mugairri gabekoan ez dezazula beha ene bekhatuetarat, bainan itzul zaitzu zure begiac Birjiua zerutar hartara, zeintaz nahi izan beituzu egin graziazco auna bat, eta zeina eman bei-tautazut ene amatzat. noiz eta ere gurutzearen gainean, hagoniarie cruelenaren tormentetan, hiltzen hari bei-tzin. Beha zozu oraino gizon justu

hari, zeina, errespetatu beitugu mundu hantan zure lurreco aita bezala, eta zeina haur on eta samur batec bezala, legundu baituzu heriotzeco orenean, begiac hersten ziniozclaric zeruetan izarrac ezarri dituen escu hortaz beraz. Errresa othe dezakezu, o Jainco guziz ona ! bumilki galatzen dautzudan grazia, zure Aitaamen merezimendu balio guziez goragocoaren berthutez, eta heyen izenean ? Ez, dudaric gabe ; ez, amodiozco Jaincoac, niri bizia emaiteco hil den Jaincoac, ez duke nahiene galtza ! egizu beraz, o Jesus urricalmenduxua ! eman dezadan ene azken haxa zure galtzarrera, eta Mariaren eta Joseperen escuetara.

Pratica.

Gure egin eta obra guzietan ekhar dezagun gogoan Jesus, Maria eta Josepe, hautaz lagunduac izan gaiten gure heriotzean, begiratzen dugularic, bizi guzian, gaineco meditazionearen bigarren pharteau errana den guzia. Egun hundaz egin dezagen erretretaco egun bat bezala, heriotzera prepara-

tzeco balia dakigun, cofesatzen garelaric eta comunitzen dugularic balitz bezala gure bizian azken aldico. Penxa dezagun alontzio saindua emaiten daucutela, eta erraiten diotela gure ari-mari pbarti dadin mundu huntaric. Hainitz balia laiteke salbamenduaren-tzat, itbabethe guziez, bederen bi ilbabethetaric, egun batez horrelako erre-tret bat egitea, batere bere eguneko eginbidei gibelamenduric ekharri gabe.

Exenplua.

San Augustinetaco ahizpa Anna er-respetagarria, carmelita, izan da se-rora hetaric bat zeinac, san Joseperen alderaco debozionalean, izan beitira ge-hienic santa Theresaren idurico. Ari-ma guziz saindu hora heriotzearekin borroca hari zen denboran, haren laguntzeco hautatuac ziren zonbeit se-rorec izan zuten zorion handia ikhus-teco zeruko cortea, Jaunaz igorria, Jesusen espos leyal haren lagun izai-teco haren trionfan. Corte hartaco sainduen artean, aurkhitzen ziren san Josepe eta santa Theresa.

Khanbaran ziren serorac ohartu ziren eriac, ikhusiz bere khanbara lurreco zero baten pare bilhacatu, emaiten zituela bozearioric handienaren seinaleac; iduri zuen errezipitzeric agradagarriena egiten ziotela, bisitara ethorri zainzcon zerutar arrotzei; eta ezin-gordez bere alegrantziaren gaindia, oihuea abiatu zen hiru aldiz, zioela : *Ene aitac! ene aitac! ene aitac!* Abertitzeco bezala ingurunetau zitueu fraide bere laguntzera ethorriac zaizconac, ongi hunkitzerat utz zitan hain ikhusgarri eder eta loriagarriaz, eta errespeta zitzazten san Josepe eta santa Theresa, jenac zirenac haren zruetarat eremaiteco. Halas zen ere, bertze serora batec, san Clementeco comentuan, othoitzean zagolaric bizia luza zezen Anna abizpa ohoragarriari, ikhusi zuen haren arima zohala zruetan goia san Joseperen, santa Theresaren eta bertze hainitz sainduen erdian, aingeruzco oste handi batez inguratua.

Santa Theresac manatu zioten serora hekiei ezagut arazteaz mundu girich-

tinoari zoin den botherexua san Joseperen arartecotasuna. Nic ere nahi izan dut imitatu Carmeletaco serafina den, santa Theresa, obra chume hau conxecratzen dudalatik Patriarkha lorios hari, erakhusteko nolaco laguntzac ardiex ditazken haren alderaco debozionearen bidez. Aiphatzetic heldu naizen saioduac gonbidatzen zituen, hunen hitzari sede eman nahi etzioten guziac, berec egitera experientzia urusa. Birjina miragarri hora phartalier da orai zeruan Patriarkha sainduaren zori onean, zeinarentzat izan beitzuen lurrean zen denboran debozione bat berezia. Zorthe bera dago guretzat, baldin praticatzen baitugu berthute berac. eta ikhasten badugu imitatzen harree saindu lorios hunentzat zuen debozione kharxua. (*In hist. Reform. Carm. excalc.*)

Bihotz altchatzea.

Jesus, Maria eta Josepe, emaiten daitzuet eue bihotza, eue izpiritua eta eue bizia.

HOGOI ETA HAMEICAGARREN EGUNA.

San Joseperen loria eta haren puchantzia.

Josepe hil zenean, Birjina haren espasac, eta Jesus haren seme orde Jaincoac, etzuten saltatu, dudaric gabe, bihurtzea azken eginbideac saindu mirexgarri haren alderat, ohorezki ezar araziric gai zen bezalako hobian. Bede ohoragarriaren arabera. (Part. 3. op. Alphab.) Ehortzia izan zen Josaphaco planuan, Simeon zahar sainduaren hobiaren aldean, planu hartan berean izan zuen Birjina Sainduac memento batetako hobia. Hobian egon zen san Joseperen gorputz sacratua Jesusen heriotzeraino. Dotorrec penxatzen dute arruntean Patriarkha lorios hora biztu zela Jesusekin batean, agertu zitzayola bere espos maiteari, eta azkenecotz, izan zela zeruetarat gorputzarekin eta arimarekin altchatua Jainco Berboaren

trionfa ohoratzeco. Gauza bera penxatzen du Sieneco Bernardinec, seguratzen du elaric san Josepe biztu zela Jesusekin eta Jesusec eta Mariac bezala, baduela zori ona gozatzeco zeruko loriaz gorphutzarekin eta arimarekin, zuzen denaz geroz lurrean elgarrekin batasunean bizi ondoan, eta ereman ondoan bizi bat nekhatua eta penagarria. batasunean aurkhi ditan, eta partalier jar ditan bethiereco bizian. Quod sicut in illâ familiâ in laboriosa vitâ vixerunt, sic in amorosa gloriâ, et corpore et animâ simul regnânt in cœlis. *Gauza bera erraiten du* (tom. 5, chap. 1, chap. 2.) *saindu harrec pedericatzen zu elaric egun batez egia hortaz jende oste handi bati, ikhusi zuten oroc haren buruaren gainean gurutze bat urrezcoa, zeinac iduri beitzuen bihurtu nahi zuela lekhucotasuna sainduac populuari aditzerat emaiten zioen egiari. San Franxes Salesecoac, ekharri ondoan hainitz arrazoin frogatzat zerbitzatzeko egia horri berari, akhabatzen du dioelaric : Josepe zeruan da beraz bere gorphutzarekin eta arimarekin, eta ez daiteke hortaz*

dudaric izan (19^e entretien). *Hori bera erakhusten dute Osoriusec, serm. 2. l'Isalano, part. 4. chap. 20 ; Bernardin ohoragarriac, in Bastis. p. 4. mer. Serm. 43. Suaresec eta bertze hainitz autorec.* Azkenaz goiti, san Franxes Salessecoac eta bertze ascoc erakhusteco Josepe zeruan dela gorphutzarekin eta arimarekin, emaiten dute arrazointzat ez dela aurkhitzen lurrean Patriarkha saindu haren gorphutzeko erlekiric.

I. PHONDUA. Ikhus dezagun 1º aita guzien artean handienaren loria; 2º haren botherea casie mugarri gabecoa zeruan eta lurrean, eta lehenbizicoric, haren gorphutzeko loriaz bezenbatean, norc egin dezake idea bat justua haren begietaric atheratzen den argiaren distiraduraz, begi hetaric zeinac hainbertze aldiz beha egonac beitira Berbo gizon eginaren gainean? norc erran dezake zoin ederra daiteken beitharte mirexgarri hura zeinaren gainean Jesusen amodioac hainbertze Jaincozco besarcatze egin beitu; beitharte majestatez bethe hura, hain amodiezki

caresatua izana Jainco haurraren es-
cnez, bereziki piayetan ekhartzen zue-
nean bere besoetan haurra, eta hunc
bere escu maitagarriez lephotic hartua
besarcatzen zuenean? Zer ornamenten
izaiteco ez da gai, lepho hora, hain
ardura tincatua munduaren Sabatzai-
tearen haurtasuneko beso sacratuez?
Pharaon erregeac lehengo Joseperi
dobaintzat eman zioen urrezeo lephoco
manificoa, diamantez estalia, etzen
itzala eta iñuria baizen, zeruan Patri-
arkha saindu haren lephoa inguratzen
duenaren aldean.

Zer graziec ezdute distiratzen ezpain
heyen gainean, zeinac, hainbertze al-
diz, izan beitira gizonen haurretan zen
ederrenaren beithartera ekharriac!
Zer argizeo arrayoc ez ditu inguratu
escu hec, zeinac hainbertze nekhatu
beitira irabazteco biziaren autorra haz-
teco behar zena; escu hec, zeinec hain
maiz hunkitu beitute berbo eternala:
Conrectaverunt de Verbo ritæ!

Patriarkha haren erhi bat choila,
erakhuxia santa Theresari, aski izan
zen saindu hau bere beitharie athera-

tua loriaz, extasan luzeki egoiteco.

Nolacoa ez da beraz izanen gorphutz haren loria, lurrean santificatua, eta orai zeruan majestatez distiraduran dagona? Bizkitartean loria hori gorphutzecoa ez da itzala baizen azken jujamenduan ikhusico denaren-alderau. Nolacoa ezen ez da izanen haren arima ederraren loria? juja dezagun, ahal badugu, lurrean zenean gozatu denarekin, eta zeina gorderic atchiki beitzuen humilitaterie handienarekin, zeina. Ebanjelioaren arabera, beita egiazco goratasunaren errege'a eta prezioa; bainan norc seculan contzebituco abaldu loria haren edertasuna? Birjinen loria distiraduraz inguratua da, erakhu-xia izan zitzayon bezala Jaundoni Joani apostoluari berac dioen bezala Apocalipsean. Nolacoa ez da beraz izanen birjinen Erreginaren espos sacra-tuarena? Eman dezogun gogoari ikhusten dugula, alde batetic Birjina guziz saindua ekhartzen duela birjinitatearen bandera loriosa, eta segitua birjina guziez, dabiltzala Bildoxaren urhaxetan, hau dohan lekhu guzietara; eta

bertze aldetic, zan Josepe, ekhartzen duela gisa berean bandera bat distiratzan duena eta orobat segitua lege berriko birjina guziez, eta haren garbitasuna imitatu duten espos guziez. O Jainco handia! zer loria! zer erran bertze alde haren zoriongarrizco ezagutzez? ikhusten du bekhoz bekho lurrean bere azpico izatu duen Jainco bera. Ez da deus loriagarriagoric aita batentzat lurraren gainean nola ikhustea bere haurrae ohoretan altchatuac. Nolacoa ez da beraz san Joseperen boscarioa, behatzean Jainco bati zeina izan beita haren haurra mundu huntan, zeina bere besoetan ekharribeitu Echipitorat ihes joaitean, zeina hazi beitu bere lanaren gostuz? Bai, dezagun erran bertiz ere mirexcunderekin, zer bozcarioz ez da gozatzen ikhustean altchatuua zeruetatic gorenera, eta jarrria bere Aita eternalaren escuinean, zeina beita erregeen Errege, jaunen Jaun, eta zeinaren tronua inguratua beita aingeruzco corte eta orde guziez? ikhusten du clarki mandilletan toro-chatua ikhusi Jainco beraren majestate

infinitua, behatzan dio alegrantziarekin : horrelaco ikhusgarri mirestekoaren bichtan, nolacoa ez da behar izan arima eder haren bozcarioa ? Nori daitake emana horren ongi contzebitza ?

San Josepec Jaincoaren ikhuste hortarie duen bozcarioac ihardesten du miragarriki saindu haren bihotza errezen hari den amodio ezin comprenituzcoari.

Dohaxu egiten duen amodioa, zeintaz Jaincoac saristatzen beititu sainduac Parabisuan, hauyec bizi hilcorrean ekharri dioten amodioaren araberacoa da. Hori hola denaz geroz, nola erran zonbateco amodioaren sulamec daucaten errean san Joseperen bihotza zeruan ? Han behar laiteke zana lekhuco, hemen erakhusteco hilcor flacoei nolacoa eta zonbatetacoa den Serafinec maite dute bere baitan on soberanoa, zeina beita Jaincoa bera; bainan Joseperen amodioa lurrean nobleagoa zen oraino, garbiagocoa eta handiagoa serafinena beino ; beraz gehiagocoa da zeruan ere.

Aita eternalac ezarri zuen Patriarkha

saindu haren bihotzean aitzaco amodio bat berearen iduricoa, bere ordaintzat igorri zuenaz geroz lurrera. (*Viro huic p' ternum.... qui nascebatur infantis infudit amorem.* Rupert.)

Bada, ez du egundeino galdu, ez flacatzerat utzi holako amodioa, eta ezin erran bezenbat emendatu zayo zertuan; Josepec maite du beraz bere Jaincoa ez choilki hunen haur bezala, bainan bai oraino aitzaco amodio batetx, iduri duclaric hortan, Maria bere esposa, zeinac maite beitu bere semea amazco amodioaz eta ezin erran beino handiagoaz.

Beraz amodio hori ezin bertzeri comparatzcoa da, eta ez dezakegu izan hortaz idea bat justua.

II. PHONDUA. Hortic behar da jujatu zertuan saindu hori gozatzen den loriaz, eta Jainco guziz goza denaren aldean duen bothereaz. Tabernacle eternal hetan loriscatua da familia sacratuco Buruzagi dignoa bezala; hura da lurraren gainean Jesusen eta Mariaren ganie hurbilena zagona; hura izan da

heyen lanen eta soñricarioen lagun le-yala, bizi izan zirena. Nola izan daiteke Parabisuan ez hala izaitea? zer zori ona! zer majestatearen eta loriaren gaindia! ekhar daila berriz ere gogorat bertze orduco Josepe haren orhoitzapena, ohoratua errespetu handirekin bere aneyez. Orobak girichtino guziec, zeinac beitira Birjinaren espos loriosaren aneyac, ohoratzen dute calitate huntan lorraren gainean, imitatzen dutelaric hortan Jesus, Maria eta Sainduac zeinec ohoreric handienac bi-hurtzen beitiozte bethiereco zori ona dagon egoitzan.

« Ez da dudaric izaiteco, dio san Bernardin Sienecoac, Jesu Christo « gure Jaunac ez diotzala errefusatzen « zeruan familiaritate eta errespetu « samur hec, zeinekin ohoratu bei- « tzuen mundo huntan, bere aitaren « alderat errespetuz bethea den haut « batec bezala, eta hori gozatzeko duen « ahalaren arabera, zeina complia beita « san Joseperen baithan. » (Serm de S. Joseph.)

Hortic heldu da hainitz autorrec

ongi aiphatuac direnac bere jakitatez eta bere berthute arradoez, ezbeitute beldurric izan segurtatzeko san Josepec zeruan manatzen duela galdatzean. *Dum pater orat natum velut imperium reputatur.* Ez du othoizten, bainan manatzen du : *Non impetrat, sed imperat, non orat, sed ordinat.*

Zer graziac ez ditugu beraz idorikitzeko haren arartecotasunetik? esprantza izan dezakegu galdegiten ditugun grazien ardiestea, dio santa Theresac, segurtatzen duelaric berac egina zuela esperientzia urusa; othoizten duelaric nor berac egin dezon Esperientzia bera. Galdegiten dut, Jaincoaren amoreagatik, eratchikitzen du, ni sinhexi nahi ez nauenac huntan, egin beza berac frogatzen.

Nolacoae dira gure sendimenduae saindu hunen loriaren bichtan, zeina ilhabethe hunen hastetic hautatu baitugu gure aitatzat eta gure gidatzat? Nolacoa ez da izanen gure zori ona, baldin constanki bagaude debozione huntan! ikhusi dugu zeruan duken guzia. Nabi dugu ongi hiltzeco grazia?

Grazia balios hori ezarria da bere Jauna eta bere Jaineoa duen Nausiaren es-
cuetan. Nahi gare salbatu? Saindu lo-
rios hora da biziaren esperantza, eta
Eliza bera da hortaz segurtatzen gai-
tuena : *Nostræ certa spes vitæ, columen-*
que mundi. Nahi gare sarthu zeruan?
begira zazu nor den hango gakhoac
dauzcana Jesus, dio Bernardin de Bas-
tis ohoragarriac, delarie gakho balios
heyen nausi bakharra, confiatu dioz-
cate bat Maria, bere amari. eta bertzea
san Josepe bere aitari. *Cum Christus*
claves haberet Paradisi, unam dedit
Matri suæ Mariæ, alteram Patri suo
Joseph. (*In vitâ a se scriptâ. Cap. 6.*)

Othoitza

Birjina saindua, eta zu Patriarkha
leriosa, zuec zarete ene esperantza eta
ene laguntza ene penetan, ene nahi
gabetan eta eue beldur guzietan. Zer
emplegu ederra egiten dudan ene egun
guziez, baldin ohoratzen bazaituztet,
eta imitatzen bazaituztet ene bizi gu-
zian! Zer zori ona ez da izanen ene-
tzat, baldin eue azken haxa emaiten

badut eztiki eta kontzentziaco erre-gretic gabe zuen escuetara eta zuen begien aintzinean? Hartzen dut beraz ahal dukedan boroudateric fermuena, osoki ene eginbide guzien bethetz-co, leyal izaiteco Jainkoaren legeari eta haren graziari; horrelaera da zuen bizi loriorean eman derautazuen exen-plu ederra. Nahi naiz, zer nahi gosta dakidan, erabili zuen urhaxen gai-nean: nahi zaituztet ohoratu, maitatu eta errespetatu, zuec, hein maitatuac izan zaretenac Jesu-Cristoz. Ardiex diezadazuet zuec beree grazia prezziatu hori, eta egizue ~~iraun~~ dezadau erreso-luzione hortan heriotzeraino, sar na-din amorea gatic zuen laguntzarekia batean akhabantzaric izanen ez duen lorian. Hala-biz.

Pratica

Izan gaitan leyal ilhabethe hontan hartu ditugun chede onen obretan emaiteco; eta ezagut araz dezagun eta heda san Joseperen alderaco de-boziona. Ardura galda dezagun Pa-triarkha saindu hari lagun gaitzan he-riotzeco orenean

Exenplua

Bertze orduco Josepec etzuen ezagut arazi bere burua, ethorri artean hortaco behar zen mementoa. Orobaxu izan da Birjinaren espos, Patriarkha sainduaz; zerauren segretuzeo chede batez, saindu hori gordea bezala egon denaz geroz Jaincoaren Elizan hamabortz mendaren inguruan, erran nahi da, Mariaren birjinitate nothariega-becoa, eta Berboaren Incarnacioneko misterioa Izpiritu Sainduaren berthutez, orotan ongi ezagantuac, eta guzietan perfeki-sinhexiac izan artean. Eta, noiz ere ez beita gauza horien gainean enganioaren lanjerie den mendrena gelditu, san Josepe agertu da munduari izar eder eta majestatez betebat bezala; erran nahi dut hainitz autor omen handitacoec, bere izkiri-buez, eta hainitz saindue bere bitzez artharie handiena hartu dutela haren ezagut arazteco. Nihor ez da bizkitartean hortaco egin duenic santa Theresac bezenbat, zeina Jaunac, iduri beitu, hautatu zuela obra handi horren conplitzeco.

Zer ez du egin? Zer ez du erran?
Zer ez du izkiribatu san Josepe eza-
gutua izan dadin eta ohoratua bere
merezimenduaren aråbera? Hari da
zor baldin Eliza guzian ze ebratzen
bada san Joseperen besta. Etzuen se-
culan deus obrariec abiatzen saindu ha-
ren laguntza galdegin gabe, zeina bere
aita eta bere Jauna deitzen leitzuen.
Conxecratu zituen hamahiru comentu,
berac egin zituenac Patriarkha saindu
haren ohoretan, eta guziac ezarri zi-
tuen haren arartecotasunaren azpiao.
Saindu haren alderaco kharra oraino
hobeki seinalatu zuen hil ondoan.
Zonbeit comentue, loriatuac bere fon-
datzaile eta bere amaren canonisa-
zionean, nahi izan zuten saindu hunen
izena eman bere Elizei, khentzen zio-
telariec bere Probentzialaren manuz,
aintzinean zuten titulua, erran nahi da
san Joseperen titulua. Horrec hainitz
desplazer egin zioen erreformatzaile
saindu hari; eta Abilaco hirian ager-
tzen zitayolariec san Dominicaco Iza-
bella amå ohoragarriari, eman zioen
manu hau : *Erranen diozu aita Pro-*

bentzialari khen dezan ene izena comen-tuetaric, eta ezar dezoten berriz ere san Joseperena aintzinean zuten bezala. (*Carm. reform., 4. 5, n. 5.*) Santa Theresa, hunela mintza nadin, izan dela san-Joseperen fagoratuetaric, juja daiteke ardura ohoratu duen agertzeez, eta inobrezca egin diozcan graziez, ikhus daiteken bezala Patriarkha sainduaren bizian, zeina izkiribatua izan beita santa Theresaz beraz, hunen biziaren seigarren capituluau erranac dira bere heriotzeau errezipitu zituen fagoreac; ikhusi zuteu zerurat igaiten usobaten idurian; eta haren etcholaren ondoan zen arbola ihartu batec ekharri zituen hostoac, eta loratu zen san Joseperen makhila bezala. *Arbor arida cellæ proxima statim efforuit.* (*In lect. 6. offic. S. Ther.*)

Balia gaiten beraz saindu hunen exortazionez eta exenpluez, nahi budugu ardiexi san Joseperen arartecotasuna, gohazin santa Theresaren gana ere, eta har dezagun arartecotzat Birjinaren espos loriosaren aldean. Chede hortan nahi izan ditut ekharri, azke-

neco egun huntan, fondatzaile dohaxu hunen hitzac eta exenplua.

Bihotz altchatzea

Jesus, Maria eta Josepe emaiten daizkituetene bihotza, ene izpiritua eta ene bizia.

Jesus, Maria eta Josepe, lagun nezazue ene hagonian.

Jesus, Maria eta Josepe, ene arima ethor bedi bakean zuen galtzar adoragarria.

CONXECRAZIONEZCO ACTA

San Josepe loriosa, saindu guzien artean guziz gai zarena ohoratua, mai-tatua eta othoitzua izaiteco, zure ber-thute miragarriac, zure loriaren han-ditasuna eta zure arartecotasunaren botherea direla causa; Trinitate adoragarriaren, Jesus, zure ordearen, Maria zure espos garbi eta ene amanaren aintzinean, hartzen zaitut egun ene abocatzat baten nola bertzearen aldean, ene arartecotzat eta ene aitatzat; chede zinezcoa hartzen

dut zu seculau ez ahantzeco, ene bizi o egun guzietan zure oboratzeco, ene ganic dohan guzia egiteco ene arthari **confiatua e diron** guziei inspiratzeko zure alderaco deboziona. Othoizten zaitut, o ene aita bihotzecoa, eman diezadazu zure arartecotasun berezia, eta har nezazu zure zerbitzaririk kharxuenen nonbreco ! Lagun nezazu ene egun guzietan, izan zaite ene alde Jesusen eta Mariaren aintzinean, eta ez nezazula abandona ene heriotzeco orenean. Hala-biz

J. M J.

AKHABANTZA

TABLA

	Plaman
Premiazco abisua	III
Jaincoac eman diozcan pribilio differentiac san Joseperi	VII
San Joseperi conxecratua zayon Martchoco ilhabethean egiteco praticac ..	VIII
Othoitzac san Joseperen ilhabetheco exer- zizioetan	XII
Himnoa san Joseperen ohoretan	XIV
Lithaniac san Josepe loriésaren ohoratzeco,	XVI
1. EGUNA. Jesus gure lehen Buruzagia eta lehen modela, san Joseperi bihurtu dioen ohorean.....	1
2. — Maria, Birjina guziz Saindua, gure Ama eta gure bigarren modela San Josepe, bere es- posari, bihurtu dioen oho- rean.....	8

3.	EGUNA. San Josepe hautatua izan da Maria Birjinaren Espostzat, zeren Saindutasunean gehie- nic beitzen haren idurico....	17
4.	— San Joseperen gainean compli- tu izan da Isaias profetaren errana.....	23
5.	— Zonbat benediczione ichuri di- ren zerutic Mariaren eta Jo- seperen ezcontzaren gaine- rat.....	30
6.	— Maria eta Josepe espos sain- duen batasuna.....	36
7.	— Maria eta Josepe, bi esposen othoitzetaco batasuna, mun- duaren erospenarentzat....	42
8.	— San Joseperen trublea, ikhusiz Maria esperantzetan.....	49
9.	— San Josepe lotzen da bideari Mariarekin, Bethlemera joai- teco.....	58
10.	— Josepe eta Maria Bethlemen...	65
11.	— Josepe, Maria eta Jesus haurra othelacoan.....	70
12.	— Artzainac badohaxi Bethlemen- go establiara.....	76
13.	— San Josepec izan zuen bihotz- mina Salbatzailearen Zircon- zizonea ikhustean.....	82

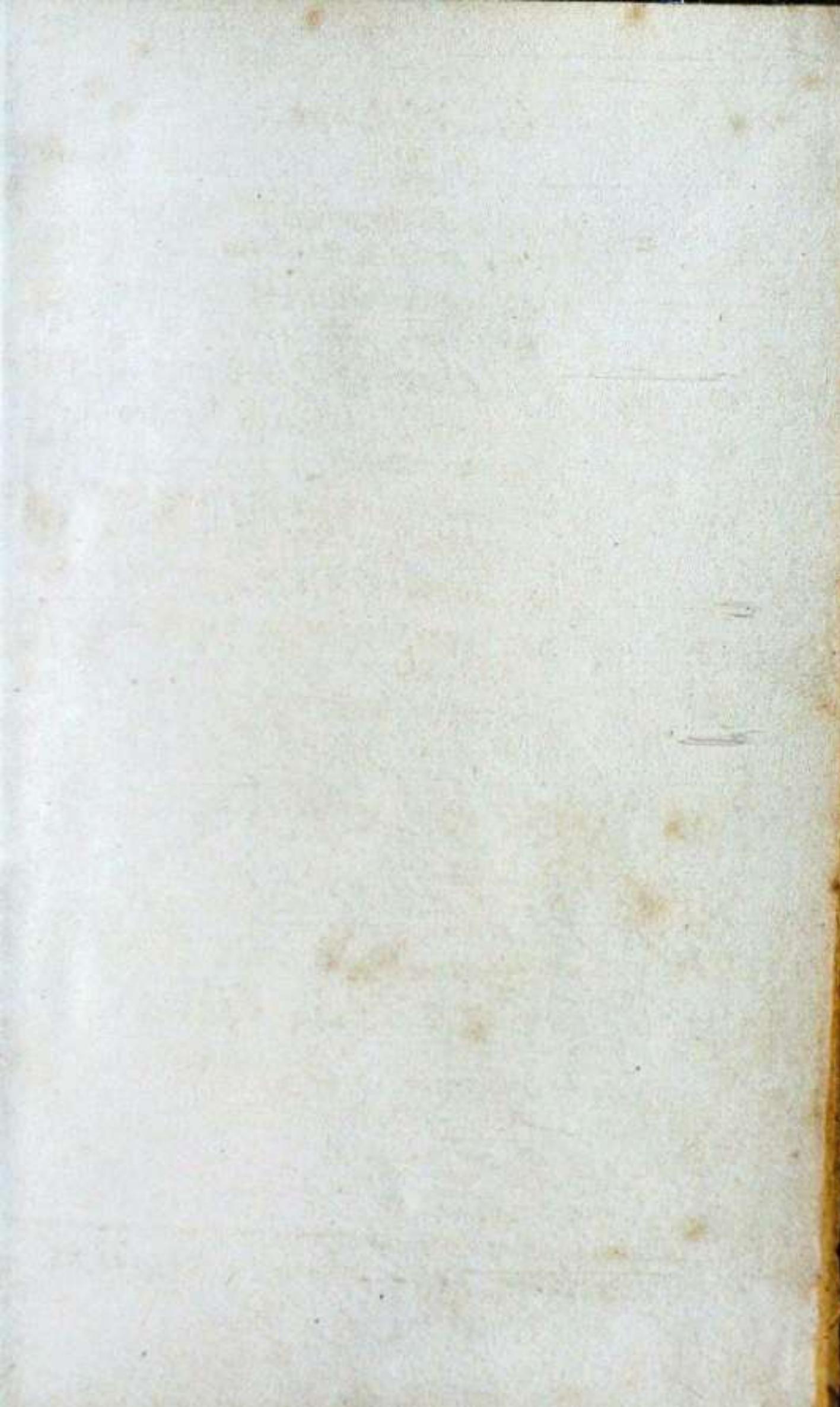
14.	EGUNA. San Joseperen bozcarioa, errege Magoac ethortzearekin ...	88
15.	— Mariac eta Josepec presentatzen dute Jesus haurra tenpluan	94
16.	— Mariac eta Josepec Aita eternalarri Jesus haurraz egiten dioten ofrenda tenploan	99
17.	— San Josepec izan zuen bihotz mina, aditu zuenean Simeon zahar Sainduaren profezia ...	106
18.	— San Joseperen bihurtzea Nazarethera bere esposarekin eta Jesus haurrarekin	112
19.	— San Josepe Jesus haurraren Begirailea eta hunen zeruko tresoren zaintzailea	118
20.	— San Joseperen fedechinplea eta bizia, segitzean Aingeruaren abertimendua, ihes Echiptorat joaiteco.....	126
21.	— Jesus badohate ihes Echiptorat Mariac eta Josepec	133
22.	— Familia Sainduaren penac eta chagrinac Echiptoco piajan ..	142
23.	— Familia Sainduaren egoitza Echiptoan.....	150
24.	— Jesusen bihurtzea bere herrirat Echiptotic.....	158

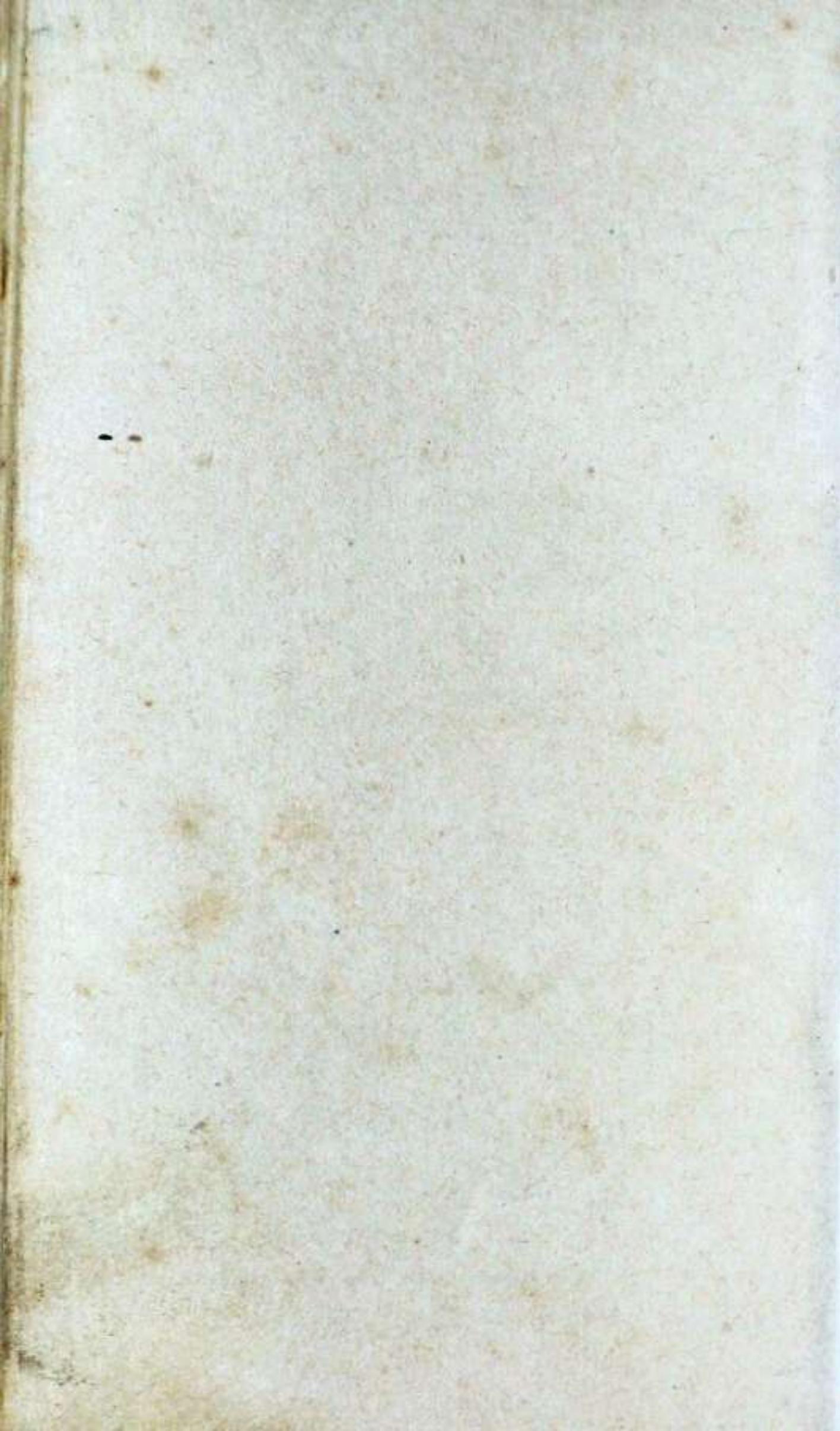
25.	EGUNA. Familia Sainduaren urthe guietaco piaya tenplorua.....	166
26.	— Jesus haurra baratzen da Jerusalemen.....	174
27.	— Jesus ekharria Nazarethera....	182
28.	— Zer hartzen zen Jesus Nazaretheco botican.....	190
29.	— Nazaretheco etchean erreginatzan duen ordre miragarriaz,	198
30.	— San Joseperen heriotz ebaliosa,	204
4.	— San Joseperen loria eta haren puchantzia.....	214
	Conxecrazionezco Acta.....	129

—
Imprimatur :

F BANCHISTEGUY,

v. g.

156
157
158
159
160
161
162
163
164

165
166
167
168

